

พิมพ์ภาษาไทย-สังคม

169.912
089.9591
61686
2507

ร.ร. สหรัชมหาพฤฒาราม

2507

ออกแบบปกโดย **ศุภลาภ เวทยานกุล**

EB/d.
นย.กม.
292 หน้า

สารบัญ

ไหว้ครู	๑
คำขวัญอาจารย์ใหญ่ + คำสอน	๒
ปฐมฤกษ์	๓
การกำหนดอายุโลกทางศาสนาพุทธ + พรหมณ์	๕-๖
ผลที่ได้จากการกวนเกษียรสมุทร	๗
ฉกามาพจร - โสฬสวิมาน	๕
สัตปริภักษ์คีรี	๑๒
จักรบห้าประการ	๑๔
เสาให้	๑๖
ชาวต่างชาติในประวัติศาสตร์ไทย	๑๙
สามก๊ก	๒๔
ประวัติรถแท็กซี่ในเมืองไทย	๒๖
บางแสนดินแดนแห่งความเศร้า	๒๗
ประวัติเช็คแฮนด์ในเมืองไทย	๓๒
คอย	๓๓
ลิลิตเพชรมงกุฎ	๓๔
ศิลปสมบัติไทย : กริช	๓๙
ตำนานสระทั้ง ๔ ในสุพรรณบุรี	๔๒
นุชนาถ	๔๔
เบอ	๔๕
อย่าเบอ	๕๐

แม่ครัวหัวป่า	๕๑
สุธนูชาติก	๕๔
นุ่งผ้าใหม่ + นุ่งผ้าสีประจำวัน	๖๐
ตำราปลูกต้นไม้ตามวัน	๖๑
บูชาพระ	๖๒
อย่าซุบซิบบอก...ใคร	๖๓
คำภาษาเขียน : พุด	๖๕
นิราศโตเกียว	๖๖
ของขวัญสำหรับजूเลีย	๖๕
ยอด	๗๗
กรมศักดิ์	๗๘
เมืองในประวัติศาสตร์	๘๐
นิราศมะเหลเถไถ	๘๒
ปกิณกะแห่งภาษาไทย	๘๓
จนมแบ่งจี่	๘๕
พิธีศพ	๘๕
ย่อยอาหาร	๘๒
บทเพลงของ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาฯ	๘๖
บุปผา - นารี	๘๗
ละคร	๘๘
ยาต้มแก้ไข้ป่า	๑๐๓
พระราชพิธีสำคัญในรอบปี	๑๐๔
ฟังก่อนจะสอนเดือน	๑๑๐

เลขห้อง ชั้นสอง
 เลขหมู่ ว. ๗
089.0591
ค1685
2507
 เลขหนังสือ 62. 4. 013.779 (๗๖)

พิน...สวาท	๑๑๓
ลากเข้าความลงคำในภาษาไทย	๑๑๕
ประวัติบึงปอง	๑๑๖
ศักราช	๑๑๗
วันชาติของประเทศไทยที่สำคัญ	๑๑๕
ตัวอย่างคำนำเรียงความ	๑๒๒
ขจร	๑๒๔
เพชร	๑๒๕
รู้ไว้ใช้ว่า	๑๓๑
จากใจ	๑๓๓

แก้คำผิด

หน้า	บรรทัด	คำว่า	แก้เป็น
๒๒	๒๓	ราชการ	รัชกาล
๔๗	๒๒	ไซใหม่	ไซใหม่
๖๓	๑๕	ศรัททาไรทอง	ศรัททาไรทอง
๖๔	๒	เก็บเงิน	เก็บเงิน
๖๔	๑๐	ดี	เดี่ย
๖๖	๒๓	มาตร	มาด
๗๒	๓	ชดมารัก	ชดมารค
๑๐๓	๒๐	อัสฎางค์	อัสฎางค์
๑๓๓	๗	ภินท์	ภิน
๑๒๐	๑๒	Isaae	Israel
๑๒๐	๑๗	Itary	Italy

คณะกรรมการชุมนุมภาษาไทยและสังคม

พ.ศ. ๒๕๐๗

ประธาน	ปีย์ฉัตร วงศ์พานิช	
รองประธาน	สิวลี สนองนวล	
เลขานุการ	วิไลลักษณ์ จามิกร	
	พวงเพชร โอโมดา	
เหรัญญิก	มาลัย หวังประกอบสุข	
	ช่อม หยกสกุล	
ปฏิคม	อัจฉรา บุนนาค	
	วิไลลักษณ์ จามิกร	
	ช่อทิพย์ บุญยะจิตติ	
	เพลินพิศ แซ่ลิ้ม	
สารานุกรม	ยีนยง จิรเศรษฐบุรณ์	
	อัจฉรา บุนนาค	
	สิวลี สนองนวล	
	ยุพา ภัทรเลาหะ	
	มันทนา ธนาคม	
	รสรินทร์ สิทธิอมร	
คณะกรรมการพิเศษ	นงาญ์ เจตวงศ์	กิมยู แซ่ตั้ง
	จรรยาตรี ไทยบรรเทา	วรรณวิไล ทรัพย์เจริญ
	สุมาลี พุกษาวิวะ	พิมพ์ันธุ์ รัตนสิน
	อัญชลี เข็นอาคาร	สมปอง หวังอารี
	ศิริพร วงศ์สัมพันธ์	อัจฉรา วรรณิสสร

ทิสมัย วงศ์สายนดี

มานิดา ผลิตกุล

เกิดศิริ แซ่ซ้อ

วีรา เสาวภาพ

ดวงทิพาพร อรุณทอง

กนกทิพย์ กิจกร

บุญรัตน์ ชื่นประยูร.

วันสั พุกกณานนท์

อัญชลี รอยศรีกุล

เพ็ญสุข แซ่พง

เปรมใจ ปลั่งกลาง

แคริน ลิตติโลว์

ทวีพร ป่าลกะวงศ์ ณ ออยุธยา

ฝ่ายศิลป ศุภลาภ เวทยนกุล ม.ศ. ๕ ส.ข.

ไหว้พระ

ประณามพจน์

ข้าขอน้อมจิตประณตพระสุคตพิชิตมาร
ทรงเผากิเลสผจญ มลาย
อีกขอน้อมปฏิบัติสังกนรรมตะหมาย
พระธรรมะคุณหลาย ประการ
ขอกราบสวดกระดังฆะพิศุทธิคุณิมาณ
ด้วยจิตบแผ้วพาน กิเลส
ข้าขอกราบชนะนัชุตันะปิตุเรศ
ไหว้ครูประสิทธิ์เวท วิทยา
ในกาตหนักนุพร้อมจะจัดวิชา
สร้างสรรกระศารา ประจำ
เพื่อให้เป็นกิตติประวัติวิวัฒนะประก่า
รุ่นพิถีเริ่มร่า ประกอบ
เพื่อเป็นกิจระเบียบแตะเพียบทะนุระบอบ
เชิญน้องประคองชอบ ศิริตาม

ชุมนุมภาษาไทยและสังคม

คำขวัญของอาจารย์ใหญ่

วันไหนครูทุกปีมีของฝาก
มีแต่ความรักห่วงดังดวงตา
อยากให้ลูกมีใจใสสะอาด
มารยาทสังคมดีทุกวัน

แต่ปีนี้จนยากสุดสรรหา
ด้วยครูเป็นเช่นมารดาครากวางฉนั้น
ให้เป็รื่องปราชญ์ในวิทยาทุกสิ่งสรรพ
ขอให้ลูกสุขสันต์ทุกวันเฮย.

คำสอน

น้ำใจใครไหนจะสู้ครูเรานี้
ช่างแสนดีมีกรุณาหาใจเหมือน
เผ้าสั่งสอนวอนว่าเมตตาเตือน
ไม่แซ่เขื่อนเขื่อนหนึ่ลจากไป

ครูเหมือนแม่ศิษย์เช่นลูกผูกใจรัก
ตามักดีแม่มันไม่หวั่นไหว
อ้อมแขนแม่ช่วยปกป้องของโพยภัย
พระคุณแม่ยังฝังใจไม่เว้นวัน

ขออำนาจคุณพระรัตนตรัย
โปรดอวยชัยให้คุณครูเกษมสันต์
มีแต่ความผาสุกทุกคืนวัน
อายุมั่นหมดโศกโศกคดีเฮย.

ชุมนุมภาษาไทยและสังคม

ปริญญาดุษฎี

ชุมนุมภาษาไทย ม.พ. ปรารภ

ปณิธานคณะกรรมการชุมนุมภาษาไทยก็ต้องขอออกตัวกับสมาชิกว่า ทำงานล่าช้าไปอีก เช่นปีก่อน คิดว่าสมาชิกคงเห็นใจที่กรรมการไม่ใช่คนอยู่เปล่า ๆ เพราะต่างก็ยังคงเป็นนักเรียนที่ต้องมีภาระการเรียน และการบ้านทำเป็นประจำเหมือนสมาชิกทั่ว ๆ ไป งานของชุมนุมจึงเป็นกิจกรรมพิเศษที่ทำในเวลาว่างพิเศษจริง ๆ อีกทั้งเป็นงานใหม่ของคณะกรรมการชุดใหม่ทุกปี กว่าจะศึกษาวิธีการสำเร็จคุณออกจะทุลักทุเลกันอยู่ไม่น้อย โปรดอย่าหาว่าขี้บ่นเถย แท้จริงถ้าไม่แสดงเด้าให้เข้าใจถึงเหตุผล ก็คงจะไม่ได้ได้รับความเห็นใจและปรานีต่อกัน ฉะนั้น การที่รับเงินของสมาชิกแล้วมาเงยบ่นไปเป็นเดือน ๆ ขอย้ำได้คิดคิดใจเป็นอันไป แท้จริงคณะกรรมการกำลังดวงกันชั่วพระกระฉ่อน เช่น เทียบเก็บเรื่อง หาเรื่อง คัดเลือกเรื่อง ตรวจการเขียนเรื่อง ปีศาจทั้งคณะกรรมการและอาจารย์ฝ่ายภาษาไทยของเรา ต้องมาประชุมปรึกษาหารือ แบ่งงานกันไปทำ ฉะนั้น เวลาปีศาจคณะกรรมการก็หาได้อยู่นิ่งเหมือนสมาชิกเห็นหรือเข้าใจไม่ แต่ข้อบกพร่องทั้งหลายมักเป็นเงาตามผู้ที่ประกอบการงาน ถ้าไม่ทำอะไรความผิดคงไม่มี แต่ถ้าทำเข้าแล้ว ความผิดย่อมตามอยู่เคียงข้าง ซึ่งคณะกรรมการขอน้อมรับในความบกพร่องที่เกิดขึ้น ดังเช่นปีที่แล้ว ๆ ของคณะรุ่นที่ได้เคยทำมา

งานที่กำหนดจัดทำในปีนี้

๑. ซอหนังสือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งทางการรับรองและให้ความเชื่อถือให้ใช้ในราชการ เพื่อได้เป็นสมบัติประจำห้อง ย่อมเป็นการสะดวกที่จะช่วยในการค้นคว้าตัวสะกดการันต์ และเขียนหนังสือผินน้อยลง แต่เรื่องนิจคดีไม่ทันความประสงค์อันแท้

จริงของเรา เพราะราชบัณฑิตยสถานไม่ผลิตของใหม่ออกจำหน่ายสักที ปล่อยให้ขาดคราวอยู่
ได้เป็นนานแฉ่นาน เราได้พยายามไปติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ทางนั้นอยู่ตลอดเวลา จนรู้สึก
อึดอัดใจแทนสมาธิที่คอยเป็นกำลัง เรืองจึงนับว่า ไม่ใช่ความผิดของคณะกรรมการ

๒. พิมพ์หนังสือประจำปีของชุมนุมฉบับนี้ เพื่อแจกสมาธิอย่างเคย ส่วนงาน
จัดพิมพ์สมาธิไปศึกษาออกสถานที่นั้น เราก็กาลังคิดอยู่ อยากรู้ก็ตาม เมื่อชุมนุมวิชาอันจัก
พาไปต่างจังหวัดกันแล้ว เราก็อาจคิด แต่ทงนยอมสุดแต่โอกาสเหมาะสมควรที่จะอำนวย แต่เราก็
ไม่เลิกคิดที่จะนำสมาธิไปศึกษาออกสถานที่เดียวกัน อาจต้องรอดูโอกาสดีก่อน เพราะคณะ
กรรมการหาได้บริหารงานได้เองโดยเอกเทศไม่ เราดำเนินงานอยู่ภายในความรับผิดชอบ
และความควบคุมของคณะครูอาจารย์ ระหว่างอาจารย์ใหญ่ ซึ่งเราได้ข่าวว่าท่านจะไปต่าง
ต่างประเทศ เราจะทำอะไรเกินอำนาจหน้าที่นี้ เราเองก็ยังไม่พ้นวัยเด็ก ครูบาอาจารย์ท่าน
อดเป็นห่วงเราไม่ได้ ฉะนั้น จึงขอได้กรุณาขอโอกาสนั้นไปพลางก่อน เพราะถึงอย่างไรก็ตาม
เวลาเรียนของเรายังเหลืออยู่ ขอท่านสมาธิทั้งหลายอย่าเพ่อที่อดอย่ว่า เราจะไม่จัดกิจกรรม
อะไรเพิ่มเติม โปรดมีขันติธรรมและยินดีร่วมมือด้วย

หนึ่ง ขออย่าเรื่องหนังสือว่า เงินที่ได้จากสมาธิมา เมื่อหักค่าหนังสือพจนานุกรมที่จะ
ซื้อให้ทุกห้องแล้ว ก็จะทำให้เราเหลือเงินที่จะใช้เป็นค่าพิมพ์หนังสือน้อยลง ถ้าหนังสือฉบับนี้
ลงบ้าง ก็ขอได้โปรดทราบตามนี้

ณ โอกาสนี้ ขอให้ท่านสมาธิทั้งหลาย จงประดับความดำริ่ใจในประโยชน์ที่ท่าน
ปรารถนาทุกท่าน และหวังว่า ท่านจะอ่านหนังสือของชุมนุมด้วยเกิดสติปัญญาและความรู้
เท่าที่เรารู้สึกดีที่ค้นคว้ามา โปรดอย่านำไปเก็บไว้ในตู้เฉย ๆ เดียวมันอาจจะระเหยไปเสีย
ก็เป็นได้ แต่ครั้นพอทราบว่า มีอะไรดีเข้าที่หลังซี ต้องค้นหาซื้อใหม่อีก ซึ่งจำต้องขอเรียนว่า
ชุมนุมไม่มีเงินทุนหนุนรองพอที่จะพิมพ์เงินเก็บไว้ขายที่หลัง เมื่อท่านไม่รักษาของ ๆ ท่าน หมก
มุ่นแต่ก็จะหาอีกไม่ได้.

การกำหนดอายุโลกทางศาสนาพุทธ

กำหนดเป็น กัปป์หรือกัลป์ ในกัปป์หนึ่ง ๆ จะมีพระพุทธเจ้ามาอุบัติ ทางศาสนา พุทธกล่าวหาว่า อายุโลกแบ่งออกเป็น ๖ กัปป์ ดังนี้

๑. กัปป์หรือกัลป์ที่หนึ่ง เรียกว่า สารกัปป์ ในกัปป์นี้มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิด
๑ พระองค์
๒. กัปป์หรือกัลป์ที่สอง เรียกว่า มณฑกัปป์ ในกัปป์นี้มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิด
๒ พระองค์
๓. กัปป์หรือกัลป์ที่สาม เรียกว่า วรกัปป์ ในกัปป์นี้มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิด
๓ พระองค์
๔. กัปป์หรือกัลป์ที่สี่ เรียกว่า สารมณฑกัปป์ ในกัปป์นี้มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิด
๔ พระองค์
๕. กัปป์หรือกัลป์ที่ห้า เรียกว่า ภัทรกัปป์ ในกัปป์นี้มีพระพุทธเจ้ามาบังเกิด
๕ พระองค์
๖. กัปป์หรือกัลป์ที่หก เรียกว่า สูญกัปป์ ในกัปป์นี้ ไม่มีพระพุทธเจ้ามา
บังเกิดเลย

ปัจจุบันนี้ โลกเรากำลังอยู่ในภัทรกัปป์ แปลว่า กัปป์อันเจริญ พระพุทธเจ้ามีมา เกิดแล้วถึง ๕ พระองค์ พระพุทธเจ้าสมณโคดมนี้ เป็นองค์ที่ ๔ เมื่อสิ้นแล้ว พระพุทธเจ้าองค์ ที่ ๕ คือ พระศรีอริยเมตไตรย ก็จะมาบังเกิด และเวลานี้ก็กล่าวกันว่า ถึงพระพุทธศาสนา แล้ว อีกไม่นานก็จะได้ถึงซึ่งศาสนาพระศรีอริยเจ้าต่อไป เมื่อสิ้นศาสนาของพระศรีอริยเจ้า ลงไปแล้ว ก็เป็นอันว่าหมดภัทรกัปป์นี้ โลกเราก็จะเป็นสูญกัปป์ แล้วก็จะต้องถึงแก่แตกทำลาย ไปในที่สุด

การกำหนดอายุโลกทางศาสนาพราหมณ์

ในตำราพราหมณ์กล่าวว่า โลกที่เราอยู่ในปัจจุบันนี้ท่านแบ่งออกเป็นยุคใหญ่ ๆ ทั้งหมดได้ ๔ ยุค เมื่อสิ้นแต่ละยุคหรือแต่กับปี ไฟบรรลัยกัลป์ก็จะมาเผาผลาญทุกสิ่งทุกอย่างในโลกให้พินาศไป แล้วโลกก็จะสลายในที่สุด จะมีฝนตกหนักท่วมถึงชั้นพรหมที่เรียกว่า "มหาพรหม" จึงทรงอยู่ จะต้องรออยู่อีกจนกว่าน้ำจะลด และพระพรหมท่านจะสร้างขึ้นใหม่เป็นยุคใหม่ต่อไป ยุคที่ ๕ ที่กล่าวมานั้นมีดังนี้ คือ —

ยุคที่หนึ่ง เรียกว่า กฤตายุค ในยุคนี้นับเป็นการเปิดศักราชใหม่ของโลก จึงมีแต่คนที่ดี มีศีลธรรมประจำใจ ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ไม่อิจฉาพยาบาทขัดแย้งบาดชากัน ต่างก็มีความเห็นอกเห็นใจกัน มีดวงจิตอันส่องแผ้ว ไปที่ไหนจึงมีแต่ความเกษมสำราญ หากความทุกข์ยากมิได้ จึงเป็นอันว่า ในยุคนี้มีคนดีร้อยเปอร์เซ็นต์ ในยุคนี้ตามคัมภีร์ฝ่ายพราหมณ์กำหนดว่า มีอายุเท่ากับ ๔,๗๐๐ ปีต่อวรรค หากจะคิดคำนวณตามมาตรา คือว่า ๑ ปีต่อวรรคเท่ากับ ๓๖๐ ปีมนุษย์แล้ว ยุคนี้จะมีอายุเท่ากับ $4,700 \times 360 = 1,702,000$ ปี ในเมืองมนุษย์เราพอควรกำหนดตั้งกล่าวก็เริ่มเข้ายุคที่ ๒ คือ

ยุคที่สอง เรียกว่า ทวาปรยุค ในยุคนี้กล่าวว่ามีคนดีสามส่วนกับคนชั่วหนึ่งส่วน ทั้งนี้ ก็คงจะเป็นเพราะโลกมีอายุมานาน คนก็คงจะมีบางพวกที่เกิดมาก็ได้ครบบ้างจิตใจเข้าบ้างแล้ว โลกก็เริ่มมืดมัวหรือเงาแห่งความเดือดร้อนฉายขึ้นมาบ้าง เพราะเริ่มมีคนชั่วแล้ว ในยุคที่สองนี้ ท่านให้มีอายุอยู่ยาวนานเป็นเศษสามส่วนหนึ่งของยุคแรก ตามจำนวนคนดี คือเท่ากับ ๓,๖๐๐ ปีต่อวรรค หรือเท่ากับ $3,600 \times 360 = 1,302,000$ ปีมนุษย์ เมื่อต้นยุคนี้แล้ว ก็เข้ายุคที่สามต่อไป คือ

ยุคที่สาม เรียกว่า ไตรตายุค ในยุคนี้ท่านกล่าวว่า ในโลกนี้มีคนที่เป็นคนชั่วและคนดีอย่างละครึ่งกึ่งกัน ความวุ่นวายโศกตาทรมันก็ทวีมากจนกว่ายุคก่อน ท่านกำหนดให้ยุคนี้มีอายุเป็นครึ่งของยุคแรกคือตามจำนวนคนดี คือ เท่ากับ ๒,๔๐๐ ปีต่อวรรค หรือเท่ากับ $2,400 \times 360 = 864,000$ ปีมนุษย์เรา เมื่อต้นยุคนี้แล้วก็เข้ายุคสุดท้าย คือยุคปัจจุบันเรา นี้ คือ

ยุคที่ดี เรียกว่า กลียุค ในยุคที่ท่านกล่าวไว้ว่า จะมีคนชั่วมากมายเป็นสามล้าน คนดีมีเพียงส่วนเดียว โลกจะมีการตั้งรังไรวฆ่าแกงกัน วุ่นวายอยู่ทุกหนทุกแห่ง ท่านกำหนด ให้ยุคนี้มีอายุเท่ากับเศษหนึ่งส่วนสี่ของยุคแรก โดยถือเอาคนดีเป็นเกณฑ์ คือมีอายุนานเท่ากับ ๑,๒๐๐ ปีต่อวรรค หรือเท่ากับ $๑,๒๐๐ \times ๓๖๐ = ๔๓๒,๐๐๐$ ปีมนุษย์ พอหมดยุคนี้ไปแล้วโลก ก็จะต้องแตกดับเป็นอันสิ้นสุดตกถ้อยก คือยุคสุดท้ายซึ่งตรงกับคำทำนายเป็น "ภทรกัปป์"

ถ้อยกนี้ เรื่อย่าฟังนี้กันว่า โลกเราจะมีอายุยืนนานนับตั้งแต่เวลานี้ไปเป็นเวลา ๔๓๒,๐๐๐ ปีนับเลย เพราะว่า ถ้อยกนี้ได้เริ่มนับเวลาตั้งแต่ ๒,๕๖๐ ปี ก่อนพุทธศักราชนั้นแล้ว จึงเป็น อันว่า เวลานี้อายุแห่งถ้อยกได้ดำเนินมาเป็นเวลา $๒,๕๖๐ + ๒,๕๐๗ = ๕,๐๖๗$ ปีแล้ว ก็เป็น อันว่าถ้อยก คือยุคในปัจจุบันนี้มีเวลาดำเนินต่อไปอีกเพียงเวลา $๔๓๒,๐๐๐ - ๕,๐๖๗ = ๔๒๖,๙๓๓$ ปีเท่านั้นเอง นับว่าเป็นเวลาไม่นานเท่าใดนัก เพราะปีหนึ่ง ๆ คุมนี่ช่างหมดเร็วเหลือเกิน หาก คิดดูตามเรื่องราวที่กล่าวมานี้แล้ว เรื่องที่เล่ามานี้ซึ่งคนโบราณท่านคิดคำนวณไว้ আজมีมูลความจริงมาก เพราะการแข่งกันนี้สร้างอาวุธมหึมาประดีย์ และดีที่การปกครองนั่นเองที่จะเป็นชนวน ให้เกิดมีการฆ่าแกงกันขึ้น ไฟบรรลัยกัลป์ก็อาจจะขยับเข้ามาไหม้โลกเร็วเข้า แทนที่จะเป็น อีก ๔๒๖,๙๓๓ ปีก็ได้ ทุกคนจงเร่งทำความดีเถิด เพราะหากว่าไฟบรรลัยกัลป์เร่งเวลา เข้ามา เวลาตายก็จะมีหวังไปสวรรค์มากกว่าไปนรก

ผลที่ได้จากการกวนเกษียรสมุทร

ระหว่างพวกเทวดากับยักษ์ ในปาง กูรมาวตาร ของพระนารายณ์ตีบปาง กล่าวว่
ตอนที่ ๑ เป็นวิฆเนศวรว่า "สุรภี" ซึ่งมีนเมยคิดตามมาด้วยมากมาย ผุคชนมาก่อน

เพื่อน

ตอนที่ ๒ เป็นสุรอาณัญจนานนามว่า "วารุณี" ใครดีมีกินแล้วก็จะมัวเมา เป็นบ้า
ไปต่าง ๆ นานา

ตอนที่ ๓ เป็นคนไม่ "ปรีชา" มีดอกหอมระหัดบอบบอดเป็นที่ชอบอกชอบใจ
ของเหล่าเทพธิดายิ่งนัก

ตอนที่ ๔ เป็น "นางอัปสร" ซึ่งตัวแล้วแต่มีรูปร่างงามด้วยบาดตาบาดใจ แต่นาง
ส่งสารหามิ่เทวองค์ได้รับเอาไว้เป็นสมบัติไม่ นางเคยกลายเป็นสมบัติของกลางดำหริบเทวดา
เทพบุตรองค์ใดนึกอยากได้นาง ก็มีดีทริเขาไปเซยชมได้ค้ำใจชอบ ชมแล้วก็ปลัดยั้งไป
เป็นนางได้ภณีนในหมู่เทวดานั้นเอง นางได้ภณีนจึงนำจะมีมาแต่ครั้งกระโน้นอย่างแน่นอน

ตอนที่ ๕ เป็น "ดวงจันทร์" โผล่ขึ้นมา มีแสงสว่างนุ่มนวล ไม่แตกดำเหมือน
กับแสงพระอาทิตย์ พระศิวะหรือพระอิศวรก็เคยทรงหยิบเอามาเป็นปิ่นปักไว้ที่มวยผมทันที

ตอนที่ ๖ เป็น "พิษ" ขึ้นมา พวกเทวดาหรือยักษ์ไม่มีใครอยากเข้าใกล้ เพราะกลัว
ความตาย แต่พวกภูพากันเข้าไปดื่มเอา ๆ พระอิศวรเห็นทำไม่ดี เลยทรงขับไล่ไปเสีย แล้วดื่ม
เสียเองจนหมด สอของพระองค์จึงใหม่เป็นเป็นสดำแต่นั้นมา

ตอนที่ ๗ เป็นนางเทพธิดาชื่อ "พระศรีเทวี" เด็ดจึ่งประนมมือมาบนดอกบัว รูป
ของเธอดงามหาที่ติมิได้ เป็นที่นิยมชมชอบของเทวดา ยักษ์ และเทพเจ้ายิ่งนัก แต่เธอไม่มี
เครื่องทรง พระวิศวกรรมันเบนเทพเจ้าช่างฝีมือเอก ก็จัดแจงหาเครื่องแต่งตัวไปให้นางใน
ทันที และแล้วนางจึงเหาะมาราบบาทพระพิษณุ ขอเป็นมเหสีของพระพิษณุเทพ แค่นั้นใคร ๆ
จะร้องเรียกหา นางก็มีได้มองมาแต่แม่แต่ได้กนอยหนึ่ง พวกยักษ์พากันให้ร้องเรียกนาง นางก็
มิได้ฉินหน้ามาดูเลย จึงเป็นอันจใจ

ตอนที่ ๘ คราวนี้เป็น "สุรเทพ" มีผอบใหญ่ทูนเหนือเศียรโผล่ขึ้นมา พระพิษณุ
ได้พระศิวะก่อนใครหมด ก็ทรงจำแดงพระองค์เป็นหญิงงามไปยั่วพวกยักษ์ให้หลงได้ไปจนห่าง
แล้วพวกพระอินทร์ พรหม เทวดา ก็พากันดื่มร่ามฤตโดยทั่วกัน ฝ่ายพวกยักษ์แต่เห็นดังนั้น
ก็ร้องบอกกันเสียงอึงฮอด รังวงมาหมายจะดื่มร่ามฤตบ้าง แต่คราวนี้เทวดาพากันกักกันเสีย
ไม่ยอมให้พวกยักษ์เข้าใกล้ จึงเกิดรบกันขึ้น พวกเทวดาไม่รู้จักตาย แต่พวกยักษ์ตายมากมาย
ก่ายกอง จึงต้องล่าถอยกลับไป การรบระหว่างเทวดากับยักษ์จึงเกิดมีขึ้นเป็นประจำแต่นั้นมา

ตั้งหน้าอมฤตที่เหนือ พระอิศวรเธอเก็บเอาไว้ ด้วยเหตุที่พวกเทวดาได้ดื่มน้ำอมฤตและไม่รู้จัก
ตายนี้เองแหละ เราจึงเรียกพวกเทวดาว่า "อมร" แต่นั้นมา

นภามาพจร - โสฬสวิมาน

โสฬสวิมาน เป็นสวรรค์สำหรับพราหมณ์หรือนักบวช พราหมณ์หรือนักบวชผู้ใดได้
นิรมานชั้นใด ก็ไปเกิดในสวรรค์ชั้นนั้น ๆ ตามกำลังแห่งนิรมานของจิตที่ได้นำบุญมา มี ๑๖ ชั้น
ด้วยกัน คือ

ชั้นที่ ๑ เป็นชั้นค่าที่สุด เรียกว่า "พรหมปริสัชชา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อ
ได้ปรุมนิรมานอย่างต่ำ

ชั้นที่ ๒ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "พรหมปุโรหิตา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้
ปรุมนิรมานอย่างกลาง

ชั้นที่ ๓ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "มหาพรหมา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้
ปรุมนิรมานอย่างประณีต

ชั้นที่ ๔ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "ปริตตภา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้ ทุติย
นิรมานอย่างต่ำ

ชั้นที่ ๕ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "อัมปมาณภา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้
ทุติยนิรมานอย่างกลาง

ชั้นที่ ๖ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "อาภัสสรา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้ ทุติย
นิรมานอย่างประณีต

ชั้นที่ ๗ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "ปริตตสุภา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้ ตรีตย
นิรมานอย่างต่ำ

ชั้นที่ ๘ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า "อัมปมาณสุภา" ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อได้
ตรีตยนิรมานอย่างกลาง

ชั้นที่ ๙ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “สุกกิถเทกา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด ชาติ
ฉิบหายอย่างประณีต

ชั้นที่ ๑๐ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “อสัญญีสัตตา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด
จตุคตฉิบหาย ด้วยหนักด้วยหนา

ชั้นที่ ๑๑ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “เวหัพปลา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด
จตุคตฉิบหาย อย่างประณีตหนักหนา

ชั้นที่ ๑๒ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “อวิหา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด จตุคต
ฉิบหาย บัญญัติทวารวาท

ชั้นที่ ๑๓ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “อตปปา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด จตุคต-
ฉิบหาย บัญญัติทวารวาท

ชั้นที่ ๑๔ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “สุทัสสา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด จตุคต-
ฉิบหาย บัญญัติทวารวาท

ชั้นที่ ๑๕ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “สุทัสสี” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด จตุคต-
ฉิบหาย บัญญัติทวารวาท

ชั้นที่ ๑๖ สูงขึ้นไปอีก เรียกว่า “อกนิฏฐกา” ผู้ไปสวรรค์ชั้นนี้ ก็คือเมื่อใด จตุคต-
ฉิบหาย บัญญัติทวารวาท เป็นชั้นที่สูงที่สุด

ผู้อยู่ในสวรรค์ ชั้นกามาพจรกัถิ ชั้นพรหมกัถิ (เว้นพรหมชั้นบัญญัติ
ทวารวาท) มีโอกาสจะท่องเที่ยวมาในมนุษยโลกอีก แต่ถ้าอยู่ในชั้นบัญญัติทวารวาท
แล้ว เมื่อสิ้นอายุก็เข้าสู่นิพพานเลย

เราจะเคยได้ยินชื่อ “อกนิฏฐพรหม” ในเรื่องวรรณคดีไทยมาแล้ว ในตอนที่
ศรีปราชญ์ แข่งว่าใครคงปากเปล่าหน้าพระที่นั่ง ตอนที่ศรีปราชญ์ว่าใครคงที่มีชื่อของเขาว่า

เรียบร้าน้านนครถัวม	ถึงพรหม
เทพเจ้ากัถกจม	จอมม้วย
พระดุมเรรุเปื่อยเป็นคม	ทบท้าว ดงนา

ชั้นที่ ๒ อยู่สูงสุด เรียกว่า “ปรินิมิตวสวัตี” มีท้าวปรินิมิตวสวัตีคือเทวราชเป็นใหญ่ฝ่ายเทพยดา และมีท้าวพระยามาราชราชเป็นใหญ่แก่ห่มุมารทั้งหลาย ฉะนั้น ดักรรค์ชั้นนี้จึงมีผู้เป็นใหญ่ ๒ ฝ่าย แต่ต่างฝ่ายก็ไม่ได้ไปเฝ้าหรือไปตั้งการระต่อกัน

ในดักรรค์ชั้นสูง ๆ นับแต่ดาวดึงส์ขึ้นมา มีความเป็นอยู่อย่างเด่นชัดบาย คือไม่ต้องมีการกิน คงอิมอยู่ตลอดเวลาดา มีแต่ความสุขอย่างเดียวกันนั้น ส่วนคนที่ไปเกิดในดักรรค์นั้น ก็คือเมื่อในเวดามชีวิตอยู่ในเมืองมนุษย์นั้น ได้ประกอบความดีต่อเพื่อนมนุษย์ไว้มากพอที่จะไปดักรรค์ได้เวลาดาตาย วิญญาณก็จะไปผูกในดักรรค์ทันทีโดยที่เราไม่รู้ตัว และไม่มีการเกิดเหมือนอย่างมนุษย์เราค่อย ถ้าไปผูกในแดนไหนก็ต้องไปผูกในแดนนั้นตามแรงบุญที่ได้กระทำมา ด้วยสุขอยู่ในแดนดักรรค์คราวเท่าจะสิ้นบุญที่ได้ทำไว้จึงจะตาย หรือ จุตติ จากดักรรค์ คือหายตัวไปจากดักรรค์โดย ๆ แล้ววิญญาณก็จะไปเกิดใหม่่ออกแต่แต่แรงกรรม อาจเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ ดังนั้น ถ้าใครอยากไปดักรรค์ ก็จงเร่งกระทำความดีเถิด

สัตปริกษทศรี

สัตปริกษทศรี เทือกเขาทั้ง ๗

โดยมีเขาพระสุเมรุเป็นหลักโลก อาณาเขตรอบ ๆ เขาพระสุเมรุนี้ ใช่ว่าจะเป็นพื้นโลกเราแต่ก็เดี่ยวกี่หาไม่ อาณาบริเวณถัดออกยังมีภูเขาล้อมรอบเขาพระสุเมรุอยู่ถึง ๗ ชั้นภูเขาทั้ง ๗ ชั้นที่ล้อมรอบเขาพระสุเมรุนี้แหละ เขาเรียกว่า “สัตปริกษทศรี” ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในเรื่องนี้ พอถัดเขาสัตปริกษทศรีออกมาแล้ว ก็เป็นทะเล มหาสมุทร ตรงกลางมหาสมุทรนั้น ก็มีทวีปตั้งอยู่รวม ๔ ทวีป ที่นี้แหละ เป็นที่ซึ่งคนอยู่ ฉะนั้นว่าห่างไกลจากเขาพระสุเมรุออกมามากทีเดียว พวกเราจึงมีอาจจะได้เห็นเขาพระสุเมรุได้โดย เขาสัตปริกษทศรีนั้นมีชื่อและถูกแบ่งระยะเอาไว้ดังนี้ คือ

เทือกที่หนึ่ง อยู่รอบเขาพระสุเมรุเป็นอันดับแรก เรียกว่า “เขายุกนธร” เขาตุน^๕ มีความสูงต่ำมากว่าเขาพระสุเมรุหน่อยหนึ่ง แต่เดิม ๆ มาทราบว่าสูงกว่า แต่เพราะเหตุที่เงาบังเขาพระสุเมรุ ท่านจึงให้เขานี้ต่ำกว่า เพื่อเขาพระสุเมรุจะได้เด่นกว่าภูเขาใด ๆ

เทือกที่สอง อยู่ห่างออกมาอีก เท่ากับระยะจากเขายุกนธรกับเขาพระสุเมรุ เขาตุน^๕ เรียกว่า เขา “อิสินธร”

เทือกที่สาม อยู่ห่างออกมาอีกมีระยะห่างจากเขาอิสินธร เท่ากับระยะครึ่งหนึ่งของระยะจากเขาอิสินธรกับเขายุกนธร เรียกว่า เขา “กรวิก”

เทือกที่สี่ อยู่ห่างออกมาอีก มีระยะห่างจากเขากรวิก เท่ากับระยะครึ่งหนึ่งของระยะจากเขากรวิกกับอิสินธร เรียกชื่อว่า เขา “สุทัสน์”

เทือกที่ห้า อยู่ห่างออกมาอีก มีระยะอยู่ห่างจากเขาตุน^๕กับเขาสุทัสน์ เท่ากับระยะครึ่งหนึ่งของระยะห่างระหว่างเขาสุทัสน์กับเขากรวิก เรียกว่า เขา “เนมินธร”

เทือกที่หก อยู่รอบนอกออกมาอีก มีระยะห่างจากเขาเนมินธร เท่ากับระยะครึ่งหนึ่งของระยะห่างจากเขาสุทัสน์ เรียกว่า เขา “วินันตกะ”

เทือกที่เจ็ด อยู่รอบนอกที่สุด มีระยะห่างจากภูเขาวินันตกะเท่ากับครึ่งหนึ่งของระยะห่างของเขาวินันตกะกับเขาเนมินธร เรียกชื่อว่า เขา “อัสสกัน”

เราจะเห็นว่า การจัดระยะห่างระหว่างภูเขาทั้ง ๗ ตุน^๕ เป็นเรื่องพิถีพิถันเหมือนกัน เพราะว่ามีระยะห่างเป็นอัตราส่วนลดหลั่นกันลงมาเป็นอัตราลดเท่ากับครึ่งหนึ่งของระยะแรกเรื่อย ๆ มาจนถึงเทือกเขารอบนอกสุด ภูเขาเหล่านี้ต่างก็โอบรอบภูเขาพระสุเมรุเป็นรูปวงกลม และระหว่างภูเขาแต่ละลูกก็มีทะเลน้อย เรียกว่า “สีทันดร” ซึ่งเป็นทะเลที่ม่น้ำได้บริสุทธิ์อย่างหาที่เปรียบมิได้ ในทะเลสีทันดรนี้ ไม่มีอะไรจะดอยอยู่เห็นอนาได้เลย แม้แต่แฉวงหรือขนหางอินตะเอยค้อนและเบาที่ดุคของนกยูงตกลงไปก็ยังมีจมลงอยู่กับทะเลจนหมด ส่วนรอบนอกของภูเขาอัสสกันนั้นเป็นมหาสมุทรสี่แห่ง เรียกว่า “โลณสาคร” มีน้ำเค็ม ซึ่งมีประจำอยู่ในทิศทาง

หงส์ล้อมรอบเขาพระสุเมรุ คือมีอยู่ในทิศเหนือ ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทิศตะวันตก ใน
มหาสมุทรแต่ละแห่งก็มีทิวปด้าสำหรับให้คนอาศัยอยู่ ทิวปด้า^{๒๕๕} อยู่ ๔ ทิศของเขาพระสุเมรุ
ทิวปด้าที่อยู่ใกล้เขาพระสุเมรุทางทิศตะวันออก ชื่อ “บุพผวิเทห์”
ทิวปด้าที่อยู่ใกล้เขาพระสุเมรุทางทิศตะวันตก ชื่อ “อมรโคยาน”
ทิวปด้าที่อยู่ใกล้เขาพระสุเมรุทางทิศเหนือ ชื่อ “อูตรกรู”
ทิวปด้าที่อยู่ใกล้เขาพระสุเมรุทางทิศใต้ ชื่อ “ชมพูทวีป”

เรื่องเกี่ยวแก่ชาติคีปรีภคินท์^{๒๕๖} มีปรากฏในเรื่องวรรณคดีบ่อย ๆ เช่น เรื่องขุนช้าง—ขุนแผน
ตอนบรรยายเรื่องมานับก้นห้องนอนของนางจันทอง หรือในเรื่องกาگی ตอนพญาครุฑพานาง
กาگی ชมชาติคีปรีภคินท์^{๒๕๖} เป็นคน ในเรื่องพระเวสสันดรชาดก ก็มักกล่าวไว้ ดังนั้นเราจึง
ควรได้รู้ไว้ เพื่อจะได้เข้าใจความหมายและเรื่องราวในวรรณคดียิ่งขึ้น เมื่อเวลาได้อ่านพบ จึง
ได้นำมาเขียนบอกไว้แค่นี้โดยย่อพอให้เข้าใจเป็นเบื้องต้นอีกทีหนึ่ง

จำครบห้าประการ

ในสมัยโบราณมีการดงโทษอย่างทรมาณ คนที่เข้าคุกต้องมากจึงตั้งคนเป็นผู้ร้ายคว
ด้า^{๒๕๗} ทงนั้น หากว่าเป็นนักโทษชั้นอุกฤษฏ์โทษแล้ว เวลาจำขังก็มีการกระทำกันอย่างเข้มแข็ง
ที่สุด คือ ต้องจำครบห้าประการ การจำครบห้าประการมีดังนี้ คือ

๑. ขาทั้งสองข้างต้อง “ตัดรวน” คือเอาเหล็กมาคล้องรอบข้อเท้าทั้งสองข้าง แล้ว
เอาโซ่ล่ามติดกันเอาไว้ เหมือนกับนักโทษที่เราเห็นกันอยู่ในคุก

๒. มือทั้งสองต้อง “ใส่ล่า” คือเอาไม้ไผ่มาเจาะเป็นรูเข้า ๒ รู แล้วเอามือสอดเข้า
ไปตรกรูทั้งสองนั้น มีดัดคอกเข้าตรงกลางระหว่างรู เพื่อกันมิให้เอามือออกมาได้อีก

๓. คอต้องใส่ “พวงคอ” คือเอาเหล็กมาคล้องคอ แล้วเอาโซ่ล่ามไว้ เหมือน
ล่ามสุนัขนั้นแหละ

๔. เพื่อให้มันดำบักยิ่งขึ้น และเหมาะสมควรกับความฉืดที่มันทำ ก็ให้เอา "ข้อใส่คอ" เข้าไปอีกทีหนึ่ง คือ เอาไม้ยาว ๆ มาขนาบเข้าที่คอทั้งสองข้าง แล้วเอาเชือกมัดไว้เหมือนขันบันได จะก้ม หรือเงย หรือนอนก็ดำบักมาก

๕. เพื่อกันมิให้หนี ก็เอา "โซ่" มาดามกับพวงคอ และตรวนผูกไว้กับเสา หรือเหล็กตุ๊กทรงอีกทีหนึ่ง

การต้องตงโทษ ดาม ผูก ขนาบอวัยวะ ด้วยโซ่, ตรวน, ข้อ, คา, พวงคอ อย่างนี้แหละเรียกว่า จำครบ ๕ ประการ นักโทษผู้ใดจำครบห้าประการเช่นนั้นก็นับว่า ทรมาณที่สุด แต่กระนั้นก็ตาม แม้จะจำครบห้าประการเช่นนี้แล้ว ก็ยังไม่พอสำหรับโทษที่นักโทษปากแข็ง หัวคอต เมื่อถูกตงโทษแล้วยังเจียงคุดการอยู่ ต้องเอาโซ่มัดเอวผูกโยงไว้มิให้แซนซาถึงพนัก ยังดำบักมากหนักขึ้น นักโทษชั้นเดวที่สุดจะถูกตงไป "จำตรู" เพิ่มเติม เป็นการข้งเคียด ไม่มีการอนุญาตให้ถูกเมียพี่น้องหรือใครเข้าไปเยี่ยมหรือพูดจาได้เลย.

ปิยฉัตร วงศ์พานิช

ม.ศ. ๕ ค.๗.

เสาให้

เสาให้ เป็นชื่อของตำบลๆหนึ่งอยู่ในจังหวัดสระบุรี บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำป่าสัก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๗ กิโลเมตร เดิมชื่อนี้คำเต็มว่า "เสาธองให้" แต่ต่อมาเสียงกร่อนหายไปเหลือ "เสาให้" ความเป็นมาของชื่อนี้ตามที่เล่าต่อกันมา มีดังนี้

ใน พ.ศ. ๒๓๒๕ เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ ทรงชนครองราชสมบัติแล้ว โปรดให้สร้างกรุงเทพ ฯ เป็นเมืองหลวง ในการสร้างครั้งนั้นโปรดฯ ให้เจ้าพระยาธรรมราชาภิวัฒน์ (บุญรอด บุญยรัตพันธุ์) เป็นแม่กองสร้างชนที่ฝั่งซ้าย คือปากตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้ตั้งพิธีเสกหาดกเมืองตามราชประเพณี เมื่อวันที่อาทิตย์เดือน ๖ ขึ้น ๑๐ ค่ำ ฤกษ์เวลาย่างแล้ว ๕๔ นาที ซึ่งบดินทร์สร้างเป็นศาลเทพารักษ์ เรียกกันเป็นสามัญ "ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง" หลังจากเป็นยอดปรางค์อยู่ตรงข้ามบ่อมเผด็จคัตถ์ การก่อสร้างครั้งนั้นได้รอกำแพงธนบุรี ซึ่งมีอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ปากคลองคูเมืองชั้นในด้านเหนือ (ซึ่งบดินทร์เรียกว่าคลองหลอด) ถึงปากคลองคูเมืองด้านใต้ (ซึ่งเรียกกันว่าปากคลองตลาด) คือตามแนวถนนราชินีบดินทร์ ออกขยายแนวกำแพงและคูเมืองไปใหม่ คือขุดคูสร้างกำแพง ตั้งแต่ปากคลองบางลำพูบนมาออกปากคลองโอ่งอ่าง กำแพงและคูพระนครมีระยะยาว ๗๒ ก.ม. กำแพงสูง ๓๖๐ ม. หนา ๒๗๐ ม. มีประตูใหญ่ ๑๖ ประตู บ่อม ๑๖ บ่อม การก่อสร้างพระนครเสร็จใน พ.ศ. ๒๓๒๘ จึงโปรดฯ ให้ทำการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พร้อมกับตั้งมโหฬารพระนคร

ในการสร้างกรุงเทพ ฯ ครั้งนั้นมีเรื่องเล่าว่า ในการสร้างพระราชวังต่าง ๆ นั้น ได้มีใบบอกไปยังหัวเมืองต่าง ๆ ให้จัดหาเสาวาม ๆ มายังกรุงเทพ ฯ เพื่อค้ำเด็กเป็นเสาเอกทางสระบุรีก็เป็นเมืองหนึ่งที่ค้ำจัดหาเสามาถวายด้วย กรรมการเมืองได้เลือกเสาคันทันหนึ่งงามมากคือทั้งใหญ่โตและตรง เมื่อค้ำโค่นลงมาแล้ว ก็นำต้องส่งมายังกรุงเทพ ฯ ทางแม่น้ำป่าสัก แต่ปรากฏว่า มาถึงกรุงเทพ ฯ ซ้ำกว่าเสาคงของคณะกรรมการอื่น ๆ ที่ส่งมา ดังนั้นจึงปรากฏว่า

ช่างได้เดออกเอาเต้าของจังหวัดอื่นเป็นเต้าเอก เต้าของจังหวัดสระบุรีจึงถูกจัดเป็นเต้ารองไปทั้ง ๆ
ที่ใหญ่กว่าเต้าเอกแถมงามกว่าเต้าเอก

เมื่อเสาดันนั้นถูกคัดเป็นเสารอง เสาก็เลยเสียใจเกิดปาฏิหาริย์ลอยกลับขึ้นไปสระบุรี แล้ว
จมลงที่ตำบลหนึ่ง ถึงเวลากลางคืนชาวบ้านแถวนั้นก็ได้ยินเสียงร้องไห้ จึงเข้าใจว่าเสานั้นเองที่
ร้องไห้ จึงเรียกตำบลนั้นว่า "ตำบลเสาร้องไห้" แล้วกลายมาเป็นเสาไห้ จนกระทั่งทุกวันนี้.

คัดมาจากหนังสือโบราณวัตถุสถาน

โดยสิวลี สอนองนวล

ม.ศ. ๕ ศ.บ.

นักวิทยาศาสตร์หญิง : เพชร คืออัญมูรูปหนึ่งของคาร์บอน และถ่านก็คืออัญมูรูปหนึ่งของ
คาร์บอนเช่นเดียวกัน

นักตรรกวิทยาชาย : โอ ! ถ้าเช่นนั้น แหวหนมนที่ฉันจะนำมาหมั้นเธอ ฉันจะให้เขาฝัง
ถ่านแทนเพชรนะจ๊ะ

บุคคลสำคัญที่เป็นชาวต่างประเทศและได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศไทย ในประวัติศาสตร์

๑. **คองมิงโก เดอ เซงซ์** เป็นชาวโปรตุเกสซึ่งเป็นฝรั่งชาติแรกที่เข้ามารับราชการทหารในเมืองไทย เข้ามาในสมัยสมเด็จพระไชยราชาธิราช ซึ่งอยู่ในราว พ.ศ. ๒๐๗๗-๒๐๘๕ มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าเหล่าอาสาโปรตุเกส รับราชการอยู่ถึง ๓๐ ปี มีชื่อเสียงมากในสมัยนั้น ได้ออกทำสงครามหลายครั้ง กองทหารกองนี้เรียกกันว่า **กองทหารรักษาพระองค์**

๒. **เจมส์ เปเรรา** เป็นชาวโปรตุเกส แต่เข้ามาในเมืองไทยภายหลังจากคองมิงโก ได้อาสาเข้าในกองทัพหลวง ๑๒๐ คน และได้รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าหมวด พระไชยราชา ทรงพระราชทานที่ดินแถวคลองตะเคียนให้ตั้งภูมิดำเนา อยู่ในกรุงศรีฯ

๓. **คอนสแตนติน ฟอลคอน** เป็นชาวกรีก เข้ามาในรัชสมัยของ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช คือใน พ.ศ. ๒๑๕๕-๒๒๓๑ รับราชการเป็นเสนาบดี และได้รับบรรดาศักดิ์เป็น **เจ้าพระยาวิชาเยนทร์** ผลงานที่ทำมี เป็นผู้อำนวยความสะดวกสร้างบ่อนต่าง ๆ ๗ แห่ง ทำงานในกรมพระคลังสินค้า และรับทำหน้าที่แทน **เจ้าพระยาโกษา (เหล็ก)** เมื่อท่านถึงแก่อดิกรรม สมเด็จพระนารายณ์ทรงโปรดปรานมาก แต่ก็มีผู้กล่าวกันว่า เจ้าพระยาวิชาเยนทร์คิดกบฏยึดอำนาจ แต่การที่จะเป็นประการใดไม่ปรากฏ เพราะสิ้นชีพเสียก่อน

๔. **เชอวาเลียร์ เดอร์ ฟอรันซ์** เป็นชาวฝรั่งเศส เข้ามาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ฯ เข้ารับราชการและได้รับบรรดาศักดิ์เป็น **ออกพระศักดิ์สงคราม** ซึ่งนับว่าเป็นฝรั่งเสสคนแรกและคนสุดท้ายที่ได้รับบรรดาศักดิ์เป็นขุนนางไทย เดินทางมาถึงเมืองไทยเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๒๒๗ โดยร่วมกับคณะทูตของฝรั่งเศสในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ และพระนารายณ์ฯ ทรงโปรด เพราะช่วยในเรื่องราชการ ตำแหน่งที่ทรงพระราชทานมียศเทียบกับชั้นจอมพลของฝรั่งเศส ฟอรันซ์ยังได้เริ่มการแพทย์สมัยใหม่ คือการเย็บบาดแผลขึ้นด้วย แต่รับราชการอยู่เพียง ๒ ปี ก็เดินทางกลับฝรั่งเศส และไปรับราชการในประเทศของตนอยู่ จนถึง

แก่กรรมไป หน้าที่ที่ดำคาญที่ท่านผู้กระทำ คือเป็นผู้ประสานงานระหว่างราชทูตฝรั่งเศสและ
ข้าราชการไทย

๕. กัปตันฟรานซิส ไลต์ เป็นชาวอังกฤษ เป็นผู้มาเข้าบั้ง (เกาะหมาก) เมื่อ
ครั้งรัชกาลที่ ๓ เมื่อเข้าเกาะบั้งไปแล้ว ได้รับสถาปนาเป็นเจ้าเมืองคนแรก และระยะนั้นได้เข้า
เผ่าถวญเครื่องศาสตราวุธ แด่ ร. ๑ ซึ่งขณะนั้นไทยกำลังรบกับพม่า จึงทรงโปรด ฯ คัง
กัปตันไลต์เป็น หลวงอาวุธวิเศษ กัปตันไลต์เป็นเจ้าเมืองอยู่เพียง ๕ ปี ก็สิ้นบุญ

๖. โรเบิร์ต ฮันเตอร์ ชาวอังกฤษ มาตั้งห้างค้าขายในกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๓๖๗ ใน
รัชกาลที่ ๓ ได้เข้าถวญปืนและตั้งปืนเล็กให้ทางราชการมาก จึงได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์
เป็น หลวงอาวุธวิเศษประเทศพานิช (ยศเดียวกับฟรานซิส ไลต์) เป็นบุคคลแรกที่ส่งซื้อเรือกำปั่นไฟ
เข้ามาวิ่งเป็นลำแรก ชื่อ เอ็กสเพรส (EXPRESS) เมื่อวันที่ ๓๓ มกราคม พ.ศ. ๒๓๗๗ กัปตัน
ที่คุมเรือมา ชื่อ ปีเตอร์ บราวน์ ค่อมมากก็กลับไปอังกฤษ เพราะมีเรื่องยุ่งเคยโดนจับได้ และ
กลับมามีใหม่ในรัชกาลที่ ๔ และถึงแก่กรรมในปี พ.ศ. ๒๔๐๘

๗. ซาลส์ กุสส์ไฟฟ์ กับ หมอยาคอบ หมอลิน เข้ามา พ.ศ. ๒๓๗๓ เป็นมิชชัน
นารีอเมริกันพวกแรกที่มาช่วยรักษาโรคภัยไข้เจ็บอยู่ประมาณ ๓ ปี (คนไทยเรียกหมอกี้คัต) และ
เดินทางไปเมืองจีน ค่อมมากมีหมोजิน (JONES) และหมอบัตต์เด

๘. หมอบลัดเล เข้ามาในปี พ.ศ. ๒๓๗๗ ซึ่งพอดีกับรัชกาลที่ ๔ ซึ่งขณะนั้นทรง
ผนวชอยู่ ทรงพระประจวร ก็โปรด ฯ ให้หมอบัตต์เดถวญการรักษาตามแบบฝรั่งเป็นครั้งแรก
หมอบลัดเลเป็นผู้เริ่มซื้อเครื่องพิมพ์เข้ามาพิมพ์หนังสือ ให้ชื่อโรงพิมพ์ว่า โรงพิมพ์อเมริกัน
มิชชันนารีเอสโซไซเอชัน พิมพ์หนังสือซึ่งล้วนแต่เป็นหนังสือชั้นสูง และหมอบัตต์เดยังเป็น
ผู้เริ่มจัดการปลูกฝ้ายด้วย ซึ่งครั้งแรกเอาเมล็ดมาจากอเมริกา แต่ค่อมมากก็คิดทำขึ้นเองใน
เมืองไทย เริ่มปลูกให้แก่เด็กเพื่อป้องกันไข้ทรพิษ เมื่อ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๗

๙. กัปตันทริกร์ ชาวอังกฤษ เคยเป็นกัปตันเรือ รับราชการเป็นผู้ดูแลการเดินเรือ
แบบฝรั่งในราชการไทย เข้ามารับราชการในปี พ.ศ. ๒๓๗๐ มีหน้าที่สอนวิชาเดินเรือสินค้าใน

ยามปรกติ และเรือรบในยามสงคราม ซึ่งนับว่าเป็นฝรั่งคนแรกที่เข้ามารับราชการในไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๑,๕๐๐ เหรียญ

๑๐. **สังฆราช บัลเลอกัวซ์** เป็นชาวฝรั่งเศส ดันนิษฐานว่าเข้ามาตั้งแค่วิชากาที่ ๓ และมาอยู่ที่วัดคอนเซ็ปชัน (IMMACULATE CONCEPTION CHURCH) เป็นครูสอนภาษาละตินให้กับรัชกาลที่ ๕ อยู่ที่วัดสมอราย (วัดราชาธิวาส) เป็นผู้จัดพิมพ์พิศขันธ์นารีภาษาไทย—อังกฤษ ขนาดใหญ่เป็นครั้งแรก ต่อมาได้ย้ายไปเป็นเจ้าอธิการวัดอัสสัมชัญ บางรัก และมรณภาพเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๐๕ รัชกาลที่ ๕ โปรดฯ ให้จัดการศพให้เหมือนกับเป็นเจ้านายพระองค์หนึ่ง

๑๑. **เจดีย์ คัสเวลล์** เป็นหมอบและมิชชันนารีอเมริกัน มาถึงกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๓๘๒ เป็นครูสอนภาษาอังกฤษให้กับรัชกาลที่ ๕ เป็นประจำที่วัดบวรนิเวศน์ และแต่งตำราเรียนภาษาอังกฤษด้วย หมอบคัสเวลล์มาอยู่ ๘ ปี ก็ป่วยถึงแก่กรรมลง

๑๒. **หมอบวิลเลียม คีน** เข้ามาเมืองไทยพร้อมกับหมอบดัดเด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๗๘ และอยู่รวมมือกับหมอบดัดเดจนถึง พ.ศ. ๒๓๘๕ จึงย้ายไปเมืองจีน ต่อมาก็เข้ามาอยู่กับทูตบาเลต์ เคย์ร็อก เพราะเป็นผู้รู้ภาษาไทยดี จึงส่งมอบมาด้วย

๑๓. **แฮมมันนิเวลล์** มิชชันนารีหญิงคนแรก ที่เข้ามาเมืองไทย เป็นภรรยาของหมอบชาดส์กุกส์ตर्फ์เรียนรูภาษาไทยดี และช่วยดามี่แปดคัมภีร์ไบเบิ้ลเป็นไทยเพื่อเผยแพร่ แต่ต่อมาอดอศุบุตรถึงแก่กรรม

๑๔. **แฮมมคาเวนปอร์ต** เข้ามากับหมอบโรเบิต คาเวนปอร์ต ดามี่ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๘ เป็นสตรีคนแรกที่เริ่มตั้งโรงเรียนในบ้านสอนภาษาไทยและอังกฤษร่วมกับมิสเพียร์ส แต่ต่อมามิสเพียร์สตาย และคนไทยยังไม่นิยมศึกษา เลยตั้งเด็กการสอนและย้ายตามดามี่กลับไปในปี พ.ศ. ๒๓๘๘

๑๕. **หมอบฮาลส์ โรบินสัน** มิชชันนารีอเมริกัน เข้ามาใน พ.ศ. ๒๓๗๗ แต่งตำราวิชาเลขชั้นเล่มหนึ่ง เริ่มตัวเลขตั้งแต่ ๑ ถึง ๐ แต่งเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งภายหลังพวกมิชชันนารีที่เข้ามาสอนหนังสือเป็นแบบเรียน

๑๖. นางสาว อี. เอ็ม. เพียร์ส มีชนชั้นชาวอเมริกันหญิงคนแรกที่เริ่มการศึกษาในเมืองไทย เข้ามาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๓ ตั้งโรงเรียนกินนอนขึ้น แต่สมัยนั้นเรายังไม่นิยมการศึกษา จึงชงักไปแต่ความดีเพียร์สเองก็ถึงแก่กรรมลง

๑๗. หมอแซมมวล เรโนลด์เฮาส์ มีชนชั้นชาวอเมริกัน เดินทางมาโดยเรือกราฟตัน จากนิวยอร์ก ถึงเมืองไทยวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๓๘๘ หมอเฮาส์นำเอาอุปกรณ์ทางการแพทย์มาด้วยหลายอย่าง มีโครงกระดูกมนุษย์, เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้, เครื่องมือผ่าตัดใหม่ ๆ, นาฬิกาตั้ง, และยาสดบ (ETHER ANAESTHESIA) นับเป็นหมอกคนแรกที่เชี่ยวชาญทำการผ่าตัดในเมืองไทยและทวีปเอเชียด้วย

๑๘. หมอแซมมวล ซอห์นสันเข้ามาถึงเมืองไทยเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๓๘๒ ตั้งโรงพยาบาลที่บางคอแหลมพิมพ์หนังสือแข่งกับหมอบดดีเด เป็นผู้พิมพ์เรื่องพระอภัยมณีขายเป็นรายแรกจนร่ำรวย และหมอดมิตินมอายุยืนถึงรัชกาลที่ ๕ จึงถึงแก่กรรมลง

๑๙. โจเซฟ บาเลสเดียร์ เป็นทูตอเมริกันเข้ามาเจรจาขอแก้หนังสือสัญญาที่ทำไว้ครั้ง เอ็ดมันด์ โรเบิต เดียวใหม่ใน พ.ศ. ๒๓๘๓ เดินทางมาพร้อมกับหมอดมิตินโดยเรือรบอเมริกัน ชื่อ พัดมีซ์ ถึงกรุงเทพฯ ในวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๓๘๓ แต่ไม่ได้เข้าเฝ้าเพราะมีธรรมเนียมเรื่องการเตรียมตัวเข้าเฝ้า การเจรจาจึงไม่ได้เริ่มขึ้น บาเลสเดียร์เลยเดินทางกลับไป

๒๐. เซอร์ เฮมส์ บรูก เป็นทูตอังกฤษเข้ามาขอทำสัญญาใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๓๘๓ ปลายรัชกาลที่ ๓ มีตำแหน่งเป็นเจ้าเมืองซาราวัค ซึ่งเป็นฝรั่งคนแรกที่เป็นเจ้าของ เข้ามาเมืองไทยครั้งนี้อยู่เพียงเดือนเศษ เพราะไม่ได้เข้าเฝ้า แล้วจึงกลับไป และตั้งทองคำมาเป็นค่าตอบแทนที่เลี้ยงดู รัชกาลที่ ๓ จึงโปรดฯ ให้ทำเป็นคอกบัญชูประกวดมรกต

๒๑. ร้อยเอกอิมเป เป็นชาวอังกฤษ เข้ามาในรัชกาลที่ ๔ ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๓๘๔ ขอตั้งมีครัวรับราชการเป็นครูฝึกทหารจัดระเบียบทหารบก และเกณฑ์คนเข้ากรมอาสาต่าง

และเขมรให้ฝึกหัด เรียกว่าทหารเกณฑ์หัดอย่างยุโรป ตำแหน่งต่าง ๆ เรียกเป็นภาษาฝรั่ง
ทั้งหมด

๒๒. ร้อยเอกโทมัส ยอร์จ น็อกซ์ เป็นนายทหารอังกฤษมาขอสมัครรับราชการ
ทหาร และเข้ามา ในพ.ศ. ๒๓๘๖ และได้ไปราชการในกองทัพด้วย พระปิ่นเกล้า ฯ พระราชทาน
เหรียญชื่อ ปราง ให้ ร้อยเอกน็อกซ์ทำหน้าที่เป็นครูสอนหัดทหารแบบยุโรป ให้แก่ทหารไทยใน
รัชการที่ ๔ และต่อมาได้เป็นกงสุลเยนเนอร์ราดประจำกรุงเทพ ฯ

๒๓. เฮนรี อาลาบาสเตอร์ ชาวอังกฤษ ถูกส่งเข้ามาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๘ โดย
เป็นนักเรียนดำมที่ส่งเข้ามาฝึกหัดเรียนภาษาไทย ได้ช่วยในการเริ่มทำถนนเจริญกรุง เป็นครูสอน
ให้ข้าราชการไทยเรียนรู้อักษรไทยเลข ไทยศัพท์ และเป็นผู้ริเริ่มตั้งการไปรษณีย์ ซ่อมแซม
ถนนต่าง ๆ หลังจากรับราชการได้สิบปีเศษก็บวชตั้งแก่กรรม

๒๔. หมอแมกกีลวารี มีชนันนาวีอเมริกัน เข้ามาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๘ และขึ้นไป
ประจำอยู่ที่เชียงใหม่ ไปเริ่มการปลูกฝิ่นที่เชียงใหม่เป็นครั้งแรก

๒๕. ยอร์ช บี แมกฟาร์แลนด์ ได้เข้ามาเป็นครั้งที่ ๒ ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๘
พร้อมด้วยพี่น้อง ๔ คน ดำรงวิชาแพทย์แล้วมารับหน้าที่อยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช และต่อมาเปิด
สำนักทำฟันขึ้นที่ปากคลองตลาด ได้รับบรรดาศักดิ์เป็นอำมาตย์เอก พระอาภิวชิยาคม ในรัชกาล
ที่ ๖ พี่ชายของพระเจ้าจอร์จ เอ็ดวิน ได้คิดสร้างพิมพ์ดัดภาษาไทยเครื่องแรกขึ้นด้วย และพระเจ้า
นำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น นอกจากนี้ พระเจ้าจอร์จ ยังแต่งดิกชันนารี แปลอังกฤษเป็นไทยและไทยเป็น
อังกฤษ และตำราแพทย์อีกหลายเล่มด้วย พระอาภิวชิยาคมสิ้นชีพเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๔๘๕ ที่กรุงเทพฯ ฯ นเอง

๒๖. เซอร์ จอห์น เบาริง ได้รับการแต่งตั้งจากพระนางเจ้าวิกตอเรียให้เป็นราชทูต
เข้ามาเจริญทางพระราชไมตรีกับไทยเป็นครั้งแรก เข้ามาเมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๓๘๘ ตัญญา
นทาเพียง ๗ วันก็สำเร็จเรียบร้อย เมื่อเซอร์ จอห์นออกจากราชการและกลับไปประเทศอังกฤษใน
รัชการที่ ๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งให้เป็น พระยาสยามนุกุลกิจ
สยามนครมหาด มีอำนาจหน้าที่ต่างพระเนตรพระกรรณในกิจการต่างประเทศทั่วยุโรป

๒๗. แอนนา เลียวโนเวลล์ เป็นสตรีชาวอังกฤษผู้ซึ่งรัชกาลที่ ๔ ได้ทรงว่าจ้างให้เข้ามาถวายการต้อนรับหนังสือให้แก่พระโอรส ธิดา และเจ้าจอมหม่อมห้ามทั้งปวง เข้ามาในวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๐๕ แอนนาคำรงตำแหน่งเป็นครูเจ้านายและราชเลขานุการในรัชกาลที่ ๔ อยู่ ๕ ปี ๖ เดือน ก็กราบถวายบังคมลาออกไปอังกฤษ และไปแต่งหนังสือเกี่ยวกับเมืองไทยไว้ ๒ เล่ม คือ **AN ENGLISH GOVERNESS AT THE SIAMESE COURT** และ **THE ROMANCE OF HAREM** ซึ่งทำให้ชื่อเสียงของนางโด่งดังมาก และชาวยุโรปรู้จักเมืองไทยกันมากขึ้น

๒๘. โรลัง ยักมินส์ เป็นชาวเบตเยียม ได้เข้ามาเมืองไทยใน พ.ศ. ๒๔๓๕ เพื่อรับราชการเป็นที่ปรึกษาทั่วไป เพราะเคยเป็นเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยของเบตเยียมมาแล้ว ไรต์รับราชการด้วยความเต็มใจและรักดีโดยแท้จริง รัชกาลที่ ๕ จึงทรงสถาปนาให้เป็นเจ้าพระยาอภัยราชาสยามนุกุลกิจฯ รับราชการอยู่ ๗ ปี ก็ขอลาออก และกลับไปบ้านเมืองเดิมและตั้งหลักพลในอีก ๓ ปีต่อมา.

มานิตา สลิตกุล

ม.ศ. ๔ ศ.ท.

“อันที่จริงคนเขาอยากให้เราดี
แต่พอเดินขึ้นทุกทีเขาหมั่นได้
จงทำดีแต่อย่าเด่นจะเป็นภัย
ไม่มีใครอยากเห็นเราเด่นเกิน”

สามก๊ก

เรื่อง สามก๊ก ซึ่งคนไทยรู้จักกันมานานแล้ว เป็นเรื่องที่แปลมาจากพงศาวดารจีนโดยเจ้าพระยาพระคลัง (หน) หนังสือสามก๊กนี้เป็นความเรียงร้อยแก้วที่ได้รับยกย่องว่าดีเลิศเรื่องหนึ่งในวรรณคดีไทย และ วรรณคดีสโมสรในสมัยรัชการที่ ๖ ยกให้เป็นยอดของความเรียงประเภทนิยาย

เดิมเป็นนิยายเก่ากันมาแบบเดียวกับเรื่องขุนช้างขุนแผนของไทยเรา ต่อมามีผู้นำไปแต่งครั้งถึงสมัยราชวงศ์ใต้เหม็ง (พ.ศ. ๑๙๑๓—๒๑๙๖) ล้อกวนตง นักประพันธ์คนสำคัญได้แต่งเป็นหนังสือ ต่อมามีผู้แต่งเพิ่มเติมอีกบ้าง จนมีผู้นิยมโดยทั่วไป แม้ชาวต่างประเทศก็นำไปแปลเป็นภาษาของตนหลายภาษา

เรื่องสามก๊กเป็นเรื่องราวที่แสดงถึงเดห์เหลี่ยมของตัวละครแต่ละบุคคคลแตกต่างกันไป

เนื้อเรื่องสำคัญ ถือเอาเหตุการณ์ตอนปราบโจรโพกผ้าเหลืองในรัชกาลพระเจ้าเตนเค้ เป็นเรื่องสำคัญ ที่ทำให้บุคคคลต่าง ๆ ของเรื่องนี้มีโอกาสคงตัวเป็นใหญ่กันมากมาย เช่น เต้ปี้ กวนอู เคียวหุย โจโฉ คังโต๊ะ ซุนกวน และซงเบ้ง เป็นต้น บุคคคลเหล่านี้ต่างชิงไหวชิงพริบกันที่จะเป็นใหญ่ ในแผ่นดินจันจิ้งแบ่งแยกกันอยู่เป็นก๊ก ๆ รบกันไปมา ฝ่ายพระเจ้าแผ่นดินก็เป่ลี่ยนรัชกาลบ่อยถึงมีพระเจ้าแผ่นดินพระราชอำนาจ ก็ไปอยู่ที่หัวหน้กกต่าง ๆ หมด บทบาทของหัวหน้กกสำคัญ ๆ มีย่อ ๆ ดังนี้

๑. โจโฉ เดิมรับราชการเป็นทหาร เคยรบชนะโจรโพกผ้าเหลืองครั้งหนึ่ง คังโต๊ะกำเริบมาก ถึงกับถอดกษัตริย์แล้วตั้งตนเป็นอัครเสนาบดี ประพฤติคนชั่วช้าเลวทราม โจโฉก็เคยอาสาเอากกระบี่ซ่งเข้าไปจะฆ่า แต่ทำไม่สำเร็จต้องหนีคังโต๊ะหนีภายหลังถูก อ้องอ้วนกำจัดได้ โดยยก นางเตียวเสียน ให้ ลิโป้ ทหารเอกของคังโต๊ะ แล้วทำกตให้คังโต๊ะผิดใจกับลิโป้ ๆ เคยฆ่าคังโต๊ะเตี้ย ลีฉุยยกก็ พวกของคังโต๊ะจะฆ่าอ้องอ้วน และบังคับกษัตริย์ให้คังพวกคนเป็นใหญ่ กษัตริย์ต้องเสด็จหนี โจโฉได้ปราบลีฉุยกับกุกก็ได เคยได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่

ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ปกครองเด็ดขาด ผู้คนเกลียดชัง บรรดาหัวเมืองกระด้างกระเดื่อง
รบกันปราบกันอยู่นาน โจโลปราบหัวเมืองได้เป็นอันมาก แต่ที่ปราบไม่ไหวมีอยู่ ๒ ก๊ก คือ ก๊กชุนกวน
กับก๊กเล่าปี่

๒. ชุนกวน เป็นเจ้าเมืองใหญ่ชื่อกังกัง มีเมืองใหญ่น้อยมาชนมาก อยู่ในศีลธรรม
ซื่อตรง ปกครองอย่างยุติธรรม จึงมีสมัครพรรคพวกมากจนทุกที่ ก๊กชุนกวนนี้เรียก ง่อ๊ก

๓. เล่าปี่ เป็นคนยากจนมาก่อน มีอาชีพทอเต๋อขาย แต่เป็นเชลยด้วยราชวงศ์ซัน
นิสัยดีเอื้ออารี คนรักมาก เมื่อปราบโจรโกลาเฝ้าต้องมีทหารดีหลายคน เช่น กวนอู เคียวหุย
และจูล่ง เล่าปี่ชนะบ่อย แต่ชะตาไม่ดี ไม่สามารถยึดครองได้ถาวร ต้องเสียเมืองเสมอ
ภายหลังได้ขงเบ้งมาเป็นที่ปรึกษา จึงได้ตั้งตัวเป็นมั่นคงได้ที่เมือง เสฉวน ก๊กนี้เรียกว่า จ๊กก๊ก

เหตุการณ์เปลี่ยนไปเมื่อโจโฉตาย โจโฉถูกโจโฉอถกษัตริย์ตั้งตนเองเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
ที่เมืองลกเอียง เรียกวงศ์ใหม่ว่า วงศ์วุย

ทางเมืองเสฉวนแตกเล่าปี่เป็นกษัตริย์บาง เล่าปี่แพ้สงครามสู้พระชนม์ อาเต๊า
ราชบุตรได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินแทน ทรงพระนามว่า พระเจ้าเล่าเสียน

ต่อมาทางเมืองลกเอียงโจโฉตาย โจหุยอยู่โอรสได้ราชสมบัติ ทั้งสามก๊กรบกันตลอดมา
ต่อมาเจียวบาราชวุยก๊ก ได้ปราบก๊กเล่าเสียนหรือจ๊กก๊กได้ ตูมาเอียนเป็นกบฏ ตั้งราชวงศ์ใหม่
ชื่อราชวงศ์จิ้น ได้ปราบง่อ๊กคือก๊กชุนกวนได้ สามก๊กจึงได้รวมเป็นก๊กเดียว ระยะเวลาที่
ทำสงครามกันนานถึง ๑๑๓ ปี

ความรู้ที่ได้รับจากหนังสือเล่มนี้ ทำให้เราทราบเรื่องราวของพงศาวดารจีน ตลอดจน
ความเป็นมาของเรื่องสามก๊ก

เมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือเล่มอื่นแล้วจะเห็นได้ว่ามีแนวของเรื่องแปลกกว่าเล่มอื่น เป็น
การแต่งให้เห็นเหลี่ยมของตัวละคร ตลอดจนถ้อยคำที่ใส่พูดจากันของตัวละคร ที่ใช้ถ้อยคำที่

เหมาะสมสำหรับตัวละครแต่ละตัว วรรณคดีสโมสรในรัชกาลที่ ๖ ได้ยกย่องให้เป็นยอดของ
ความเรียงประเภทร้อยแก้ว ก็แสดงแล้วว่าหนังสือเล่มนี้มีความดีเด่นเพียงไร

ประภัสสา	ศุขเกษม	} ม.ศ. ๕ ศ.ก. เรียบเรียง
ดวงเดือน	กึ่งสะวานิชย์	
สุนทรี	ฉายโสมเลิศ	
วิไลจิต	ศรีทองแท้	
วารณี	โชนะผลิน	

ประวัติรถแท็กซี่ในเมืองไทย

รถแท็กซี่เริ่มมีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๐๖ โดย
พตโท พระยาเทพหัสดิน โดยได้ตั้งชื่อรถยนต์จากบริษัทลิวี่ อันเป็นรถยนต์ห้ออดดิน จำนวน
๔ คัน มาเป็นรถรับจ้าง.

บางแสนดินแดนแห่งความเศร้า

โดย --- ปีย์รส

ม.ศ. & ศ.ช.

“เฮ้อ! ไรอันจริง ดั่งด้ายเทมเพอร์เรเจอร์ที่คงดั่งอย่างประหลาด” ค้อยน้องชายวัยรุ่น (๑๕ ขวบ) ของข้าพเจ้าร้องเอ็ดอึ้งขึ้นมาดื้อ ๆ

“แหมน้องค้อยนี่ พี่บอกก็หนักแล้วว่ะ อย่าพูดเสียงดัง ๆ อย่างนี้ พี่ตกใจทุกที พูดค้อย ๆ ก็ได้ยินหรือหน้า” พี่คิดว่าสาวคนโตของข้าพเจ้าพูดเบา ๆ พร้อมกับมองตลอดแฉับ (เธอเป็นโรคสายตาสั้นมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว) แต่ดวงกุ่มอ่านแมกกาซีนของเธอคือไป

“ร้อนก็ไปตากอากาศชายทะเลซีคะ” ยายกุ่มน้องสาวคนเล็กของข้าพเจ้าเสนอแนะ

“พี่คอยขอให้คุณแม่พาไปเที่ยวซี” เธอพูดกับตาค้อย แล้วปรายคาไปทางคุณแม่ คุณแม่เงยหน้าจากการด้อยเสียง “ไปก็ดี แต่เราจะไปที่ไหนดีล่ะ อย่าไปที่ไกล ๆ นะคะ เพราะตอนนั้นเศรษฐกิจของแม่กำลังตกต่ำ” คุณแม่แบ่งรับแบ่งสู้

ทุกคนเงยบไปสักครู่ เพราะคิดว่าจะไปไหนกันดี

“ซีโย! คิดออกแล้ว” ตาค้อยเอ็ดตะโรذنห้องจนทุกคนสะดุ้งเอือก

“เอาอีกแฉับของค้อย พี่ขอร้องว่าอย่าคะ โทษก็ไม่เชื่อสักที ขอชะทนา” พี่คิดว่าหันมาว่าอ่อนด้อยเสียงอ่อน ๆ ดั้น ๆ น่าสงสาร

“ค้อยนี่พูดค้อย ๆ ก็ได้นี่นา คนเขาตกใจขวัญหนีดีฝ่อหมด” คุณแม่หันมาปรามตาค้อย

“แม่คนขวัญอ่อน” ตาค้อยหันมากระซิบกับข้าพเจ้าด้วยเสียงเด็กเสียงน้อย และหันกลับไปแล้วหันให้พี่คิดว่าโดยที่เจ้าตัวเขาไม่ทันเห็น

“พี่คิดว่าคิดออกแล้วจริงหรือคะ ? จะไปไหนกันดีล่ะ ?” ยายกุ่มรุกหนัก

“บางแสนซีคะแม่งามอน” ตาค้อยยื่นหน้าเข้าไปพูดอย่างภูมิใจจนยายกุ่มต้องถอยหนี

“ชุย” ยายกุ่มกระแทกเตียงอย่างหนักหน่วง “บางแค้นนั้นเอง นึกว่าจะไปไหนเดี๋ยวก็ทำอวดว่าเป็นคนเจ้าความคิดดี ที่แท้ของธรรมดาธรรมดา” ยายกุ่มพุดยึม ๆ แตะดินหน้าอย่างไม่เชือกถือ

“ยายกุ่ม หล่อนมาว่าซนดีไปเถอะ ถ้าเกิดขึ้นไปจริง ๆ หล่อนอย่าได้ร้องตามเขี่ยฉะไม่ให้น้อย่าหาว่าไม่เคื่อน” ตาค้อยแยกเขี้ยวยิงฟันอย่างโกรธแค้น

“คุณแม่ชา คือไม่เอียงไปบางแค้นเดยคะ ไปที่ไรคือเศร้าใจทุกที่ ไม่ตุนกเหมือนคนอื่น ๆ เดย” พัดผัดเตียงอ้อย ๆ แตะตักเตียง ๆ

“ตั้งดีพัดผัดจะมีความหวังใจบางแค้นเดยเดวมั่ง” ตาค้อยกระเซ้าเตียงทุ่ม ๆ “บอกกับบางนา พัดผัด เผื่อจะช่วยรักษาแม่ตาให้บ้าง” ตาค้อยหยอดคำอ้อพร้อมกบขมยั่ว

“ไรตาค้อย เชนี่ซักจะเอาใหญ่แล้ว ล้อพลอเชอ” พัดผัดจะหยดคิมหยดคิมแต่ไม่ทราบว่าจะเดยใจเรื่องราวของบางแค้นหรือจะมีความหวังใจจริง ๆ

“พัดผัดมีเรื่องอะไรหรือคะ ที่ว่าไปบางแค้นแล้วเศร้าใจ” ยายกุ่มพุดเตียงอ่อนโยนแตะเดินเข้าไปจับมือพัดผัดเหมือนจะปลอบใจกตาย ๆ

“น้องกุ่มยังไม่เคยได้ยินเรื่องบางแค้นกับสามมุขหรือคะ” พัดผัดหันมาจับไหล่ยายกุ่ม

“ยังเดยคะ” ยายกุ่มทำหน้าที่เบ้อพร้อมกับต้นคี่ระชะ

“เฮ้จะเล่าให้ฟัง มันเป็นเรื่องที่เต๋ากนค้อ ๆ มานานแล้ว” พัดผัดขบขันอย่างสบายแตะเปิดหนังสือเก็บไว้

“ว่า เกิดมีการหลอเด็กซนในบ้านเราอ้อแล้ว ผมไม่อยู่ฟังให้เมื่อยหกรอก ขอดออกไปรับตมเย็น ๆ ข้างนอกสักครู่หรือให้เรื่องโกหกจบก่อน” ตาค้อยพุดพร้อมกับลูกซนเย็น

“เดี๋ยวย่าเพิ่งไปตาค้อย ฟังเรื่อง บางแค้นกับสามมุข ที่พัดผัดจะเล่าก่อน” ข้าพเจ้าดูมือตาค้อยไว้ให้หนึ่งลงใกล้ ๆ กับข้าพเจ้า เพราะดังเถกเห็นที่พัดผัดจะร้องไห้จริง ๆ ด้วย

“เอาละ เพื่อพัดผัดที่แต่นจะนำรักของผม ผมจะยอมทนฟังนิทานปรัมปราของพัดผัด ยายแก” ตาค้อยพุดพร้อมกับหัวเราะออกม้าง ๆ พัดผัดค่อนวงใหญ่

“ณ หมู่บ้านของชาวประมงชายทะเลแห่งหนึ่งใกล้กับจังหวัดชลบุรี” พิศวเริ่มเรื่องพร้อมกัน
เตียงกระแอมเหมือนมีข้างเข้าไปคึดคอกคาค้อย พิศวทำเป็นไม่สนใจพร้อมกับเด้าค้อ “ในหมู่บ้านนี้
มีบ้านอยู่ไม่กี่หลังคาเรือนทรอก ที่กระท่อมหลังหนึ่ง เป็นที่อาศัยของข้าพวงกับหลานสาวชื่อ สามมุข”
พิศวเด้าเตียงเรียบ ๆ

“ແหมถ้าเป็นฉมจะให้ชื่อไซ่มุกคึกว่า เพราะกว่าด้ามมุขเป็นทอง” คาค้อยทักท้วง
ออกมาอย่างอดไม่ได้ ข้าพเจ้าค้องเห็นบเขาที่คั้นแชนจิ่งได้ย้อมดงบปาก

“สามมุข เป็นคนที่สวยงาม” พิศวเด้าค้อโดยไม่สนใจเตียงบนพืมพ้มของคาค้อย “ความ
งามของเธอเลื่องลือไปทั่วถิ่นนั้น และในที่ใกล้เคียง มีหนุ่ม ๆ หลายคนมาติดกรอ และขอความรัก
ความเห็นใจจากเธอ แต่ไม่มีใครหาบติด”

“ແหม ฉมอยู่ไม่ทันดมยั้นนี้ ไม่งั้นแม่ด้ามมุขเป็นเสร์ฉมแน” คาค้อยยิ้มกริ่มกริ่ม
บนใบหน้า

“เธออายุเพิ่งจะ ๑๕ ขวบ อยู่แคช่น ม.ศ. ๓ เท่านั้น ฟังตั้งวรณไว้ด้วย” ข้าพเจ้าเคื่อนดคี

“ทุกวัน สามมุขจะออกมาชมธรรมชาติที่หน้าผาเสมอ ๆ” พิศวดำเนินเรื่องค้อไป มิใช่
ที่จะมีเตียงเพลงทวิดคี (ของคณเด้าเห่า..... เฮีย! เด้าทอง) คดอประกอบการเด้าจากคาค้อย
ไปค้อย

“ในเวลาว่าง สามมุขจะมานั่งชมพระอาทิตย์ตกทะเลบ่อย ๆ” เตียงพิศวเด้าค้อไป

“โอ้ย คายเด้า พระอาทิตย์คตกทะเล พิศวค้ค้ค้ช่วยฉมด้วย” คาค้อยร้องอุชรรณ

“วันหนึ่ง” เตียงพิศวยังคงปกคิ “ในขณะที่สามมุขกำลังนั่งชมธรรมชาติอยู่นั้น ลม
พายุเกิดพัดกระโชกอย่างแรงกล้า แสดงว่าฝนคงจะกระหน่ำลงมาในไม่ช้านี้แน่นอน สามมุขรีบ
ลุกขึ้นโดยเร็ว หมายถึงวิ่งกลับบ้านก่อนฝนตก ทันใดนั้นก็ม้วาวตัวหนึ่งลอยมาปะทะหล่อนเต็มแรง
หล่อนรีบคว้าเอาไว้แน่น และยืนล้งเลว่าควรจะทำอย่างไรดี สักครู่หล่อนหันไปเห็นชายหนุ่มผู้หนึ่ง
กำลังปั่นเขว้าขึ้นมา และตรงมาหาหล่อน บอกความประสงค์จะขอว่าวคั้น เพราะมันเป็นของเขา
ทั้งสองต่างยืนตลิ่งจ้องมองซึ่งกันและกันอย่างพิงใจ” พิศวเว้นระยะนิคหนึ่ง “นี่คือการพบกัน
โดยบังเอิญระหว่างสามมุขผู้แสนงามกับ แสน หนุ่มรูปหล่อลูกชายกำนันบ้าย”

“ทุกครั้งที่มีโอกาส ทั้งสองจะแอบมาพบปะเจรจากันตามประสาผู้ตกอยู่ในห้วงรัก ทั้งสองสัญญาต่อกันว่า ความตายเท่านั้นที่จะพรากเขาทั้งสองออกจากกัน แต่แสนกลับบอกว่า แม้เขาจะตายก็จะตายเคียงข้างสามमुख แสนมอบแหวนให้สามमुखสวมวงหนึ่ง เปรียบเสมือนแสนได้ห่มนสามमुखไว้ด้วยหัวใจแล้ว สามमुखรักแหวนวงนั้นเหมือนชีวิต ยามใดที่ไม่ได้พบกัน หล่อนจะชมเชยแหวนวงนั้นต่างแสนยอดหัวใจ” เสียงที่คิดเฉยเฉย ทุกคนฟังอย่างสงบโดยเฉพาะยายกุ่มที่นั่งฟังด้วยความสนใจ แม้แต่คำค้อยก็ยอมสงบปากคำ

“ข้าพวงได้ทราบความสัมพันธ์ของหนุ่มสาวด้วยความทันท่วงที” พิศิวดำหน้าเค้รำ “แก่ห้ามปรามสามमुखเสมอ ๆ เพราะรู้ว่า กำนันบ๋ายนั้นเป็นคนร่ำรวย เจ้ายศเจ้าอย่าง และเหยียดหยามคนจนที่สุด ข้าพวงเกรงว่าสามमुखจะต้องผิดหวังและเข้าใจในที่สุด แต่สุดท้ายสามमुखจะทำตามคำแนะนำของข้าได้ เพราะหล่อนรักแสนจนหมดหัวใจ ยากที่จะถ่วงถอนได้” เสียงที่คิดแผ่วเบา “ในที่สุด เรื่องทั้งหมดก็รู้ไปถึงหูกำนันบ๋าย แยกหาทางที่จะมิให้หนุ่มแสนออกมาพบกับสาวสามमुखได้เลย โดยการให้แสนไปธูระในที่ต่างถิ่นไกล ๆ เป็นเวลานาน ๆ สามमुखก็จะมารอแสนที่รักของตนที่หน้าผาที่เคยนัดพบกันทุกเย็น แต่หล่อนก็ไม่เห็นแม้แต่เงาของแสน” เสียงที่คิดครีเอตงถนัดใจ ทุกคนเงยบกริบ เงยบจริง ๆ เหมือนไม่มีใครอยู่ในห้องเลย

“ผลสุดท้ายกำนันบ๋ายก็ใช้ไม้ตายโดยการไปลู่ขอมะลิลูกสาวแก้วแก่ปู่ผู้มั่งคั่งและยิ่งใหญ่ มิโยที่แสนจะปฏิเสธอย่างแข็งขันอย่างไร กำนันบ๋ายก็ไม่ฟังเสียง จัดการกำหนดวันวิวาห์ขึ้นจนได้ ในวันนั้นแสนหมอบรับน้ำสังข์ข้อมันตั้งอย่างคนใจลอย หน้าตาโรย ร่างกายผ่ายผอมดำคล้ำลงถนัดตา ผิดกับสาวมะลิที่ยิ้มแก้มแทบปริ เพราะหล่อนชอบความหล่อเหลาของหนุ่มแสน คนแล้วคนเล่าที่มาหลั่งน้ำพระพุทธรนต์ ลับปลับแสนก็ต้องสะดุ้งสุดตัว เพราะในระหว่างที่น้ำเย็นไหลผ่านมือเขาไปแหวนวงนั้น วงที่เขามอบไว้ในนิ้วนางข้างซ้ายของสามमुखยอตรีภัก เตียนวันมันอยู่ในมือเขาแสนรีบเงยหน้าขึ้นก็พบดวงหน้าของสามमुखที่ร่วงโรย ตาแดงช้ำ และน้ำตาอาบนองใบหน้า เมื่อหล่อนก้มหน้าลง น้ำตาอุ่น ๆ ไหลรินจากนัยน์ตาผ่านแก้มที่ซีดเซียว ตกลงบนมือของหนุ่มแสน หล่อนจะหลั่งน้ำตาแทนน้ำพระพุทธรนต์หรืออย่างไร อนิจจา! สามमुखจำ แสนครวญอยู่ในใจ หล่อนพินิจพาววยพรให้แสนและมะลิจึงมีแต่ความสุขตลอดกาล ส่วนหล่อนจะลาไปอยู่ ณ ที่หล่อน

และแสนพบกันครั้งแรก กล่าวจบยังมีทันทีที่แสนจะเอ่ยคำใดออกมา สามมุขก็วิ่งลงจากเรือนตรงไป
ยังหน้าผาที่สูงตระหง่านนั้น แสนรู้ว่าสามมุขจะทำอย่างไรต่อไป” เสียงของพิศควแหบเครือดังอีก
หน้าผาเอ่อต้นขอบคาทงคู้ “แสนสลัดมวงคลแฝดบนศีรษะออก และวิ่งตามสามมุขไป ปากก็ตะโกน
เรียกสาวรัก แต่สามมุขก็มีหยุดยั้ง หล่อนวิ่งไปจนถึงหน้าผา และหยุดยืนอยู่ตรงนั้นเพียงอึดใจ
เหมือนจะขังใจหรืออธิษฐานอะไรที่สุดเดารู้ เมื่อหล่อนหันไปเห็นแสนกำลังปีนขึ้นมา หล่อนจึง
กระโดดลงจากหน้าผาพาตัวเองลือลิวลงสู่เบื้องล่าง แสนมาช้าเกินไปเสียแล้ว ห้อยฟ้าที่กำลังสว่าง
แจ่มใสกลับมืดมิด เสียงฟ้าร้องคำรามก้องสนั่นสนั่นเสทือนไปทั้งภูเขา เหมือนเมื่อวันที่เขาทั้งสอง
พบกัน ฟังดูคล้ายจะยั่วแสนให้ตามสามมุขลงไป ลงไปพบกันอีกครั้ง แสนยืนตะลึงด้วย
ความตกใจสุดขีด ทันใดเขาก็ตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว เมื่อปราศจากสามมุขอดรักแล้ว เขาจะ
อยู่ไปทำไม แสนกระโดดตามสามมุขลงไปทันที” พิศควตะอน “ดวงตาแดงชา ตูจพิศควเป็น
ตามมุขเอง “ผู้ใหญ่มาพบศพทั้งสองนอนตายเคียงคู่กัน พายุสงบ ห้อยฟ้าแจ่มใสดังเดิม บ้าพวง
สลบไสลอยู่ทางหนึ่ง กำนันบ้ายยืนคอดก ดวงตาแดงกร่ำบ่งบอกแวบปวดร้าวอย่างถนัดนี้ สักครู่
กำนันบ้ายจึงเดินออกไปหน้าหมู่บ้านที่พากันมาดู และประกาศก้องด้วยเสียงที่สะท้านเขือกเย็นว่า
“ข้าจะตั้งชื่อหน้าผานี้ว่า “สามมุข” และหมู่บ้านนี้ ข้าจะตั้งชื่อว่า “บางแสน” เพื่อเป็น
อนุสรณ์แก่สามมุขและแสนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” เสียงของกำนันบ้ายดังก้องสะท้อนหน้าผานั้น
เหมือนจะให้ทะเล หน้าผา เทพยดา รับรู้ความรักของหนุ่มสาวคู่นี้

พิศควจบของเรื่องสามมุขแตรบางแตรด้วยเสียงที่เศร้าสร้อย ยายกุ่มนั่งร้องไห้ เซ็ด
น้ำหน้าตาอยู่ข้าง ๆ คุณแม่ คาต้อยหน้าจ้อยลงไปถนัด ส่วนข้าพเจ้าเศร้าใจอย่างบอกไม่ถูก
สถานที่ที่เราไปเล่นด้วยความสนุกสนานเฮฮากันดูจะพรรณนาได้นั้น แท้จริงเบื้องหลังแห่ง
สถานที่นั้นเศร้าเหลือแล้ว

“แม่ฮะ ผมไม่อยากจะไปบางแสนแล้วฮะ” คาต้อยพูดด้วยเสียงเศร้า ๆ “ถ้าเปิดยันเป็น
หาดเจ้าดำวราญหรือพิชยาภักดิ์” คาต้อยค้อรอง คุณแม่พยักหน้ารับ

“พิศควฮะ ทั้งสองแห่งนี้คงไม่มีความหวังไซ้ใหม่ฮะ” คาต้อยหันมาถามข้าพเจ้าด้วย
เสียงขริม ๆ

“ไม่ทราบซิคะ คงไม่มั่ง” ข้าพเจ้าแบ่งรับแบ่งสู้ เพราะไม่มีความรู้ในเรื่องนี้จริง ๆ

“ถึงมีก็อย่าเล่าเลยล่ะ เดียวผมจะไม่มีที่ไปเที่ยวแน่” แก่พึมพำเบา ๆ

“พี่คนชา กุ่มตงตำรแดงกับตำมูขเห็ดเอเกิน” ยายกุ่มหน้าคาดอ พุดเสียงระงม

“เรื่องมันนานมาแล้ว นานจนใคร ๆ เขาลืมกันหมด ไม่มีใครคิดถึงเรื่องนี้อีกแล้ว
กุ่มก็ควรจะลืมมันเหมือนกัน” ข้าพเจ้าปดอบยายกุ่มทั้งที่ในใจก็ยังนึกถึงนิยายรักแดงเสีราห์
พิศวดำ อธิจจา! บางแค้นและตามมู.

ประวัติเช้คแฮนด์ในเมืองไทย

อันประเพณีการจับมือสั่น (Shake hand) ได้เริ่มอุบัติขึ้นเป็นครั้งแรกในเมืองไทย ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ ผู้ทรงริเริ่มใช้เป็นพระองค์แรก

พระองค์ทรงพระราชทานพระหัตถ์ให้นักเจ้ากาวิโลรส เจ้าประเทศราชแห่งเชียงใหม่ เป็นคนแรกในปี พ.ศ. ๒๔๐๘

คอย

เวตาตระข้างซ้าย
คูนันตีกถอย
กว่าที่จะสิ้นเข้า
จนแสงสุริย์กล้า
ร้อนร้อนคณอุ้น
ทำให้อุราเยา
ศิวเรดิคอยดู
จนแทบจะวางวาย
กว่ากาละบายคล้อย
เคียนชัพจะปดปดง
จวบถึง ณ ราตรี
แต่คารคาชไป
แมนเหมือนก้อกข้า
มัตมัตมีอาจันก
ความหวังกันน้อยนิต
ดาวแห่งนภาดัย
ทอดกลอนดระอนอ่อน
ทุกเช้าและประดั่ง
เธออยู่ ณ แห่งไหน
กลับเถิดนะดวงมาน

ฤเพราะว่าคณคอย
มิเชยอน ณ เพดา
คณเฝ้าทะห้อยหา
ก็แหะแมนอุราเรา
ทินกรนะข้างเผ
วะนะหมองจะปองตาย
วิวิดู ณ แสงฉาย
นะแหะตะก่อนดूरियดง
ดूरियน้อยและอศักดง
ก็แหะตะพร้อมกระว่าไฟ
บมิมัคคีได้
เฉพาะดาวดงดาวพริก
มนชาและเฝ้าตรีก
คตแห่งและหนไต
และกักคิดจะหวังไป
ก็แหะแมนกะความหวัง
อุระร้อนกะไฟอั้ง
ฤจะหาอะไรปาน
คณให้และฟั่งขาน
คณคอยและคอยเธอ.

อัจฉรา บุณนาค

ลิลิตเพชรมงกุฏ

บทนิพนธ์ของ

เจ้าพระยาพระคลัง (หน)

โดย รสรินทร์ ลิขธิอมร

ม.ศ. ๕ ศ.ข.

ลิลิตเพชรมงกุฏนี้เป็นเรื่องหนึ่งในนิทานเวตาล ซึ่งมีเวตาลเป็นผู้เล่าถวาย ท้าว-
วิกรมาทิพย์เจ้าเมืองอุษเชนี แต่จะเรื่องเวตาลจะตั้งปัญหาทูลถามท้าววิกรมาทิพย์ในตอนจบ
เสมอ หากท้าววิกรมาทิพย์แก้ปัญหานั้นไม่ได้ เวตาลก็ถูกนำตัวไปสู่มืองอุษเชนี เพราะมีข้อ
ห้ามว่าระหว่างการนำตัวเวตาลไปสู่กรุงอุษเชนี ท้าววิกรมาทิพย์จะต้องไม่ตรัสอะไรเลย หากตรัส
ขึ้น เวตาลก็จะสามารถหนีไปได้ ต่อไปนี้เป็นเรื่องย่อของลิลิตเพชรมงกุฏ

ครั้งหนึ่งมีพระราชองค์หนึ่ง ครองเมืองศรีบุรี ทรงพระนามว่า ท้าวรัตนนฤเบศร์
มีพระมเหสีซึ่งทรงพระศิริโฉมยิ่งนัก ทรงพระนามว่า ประภาพักตร์ มีพระราชโอรสองค์หนึ่ง
ทรงพระนามว่า เพชรมงกุฏ พระเพชรมงกุฏทรงมีพี่เลี้ยง ชื่อ พุฒศรี เป็นผู้มีสติปัญญา
หัดกั้แหลมมาก

เมื่อพระเพชรมงกุฏเจริญพระชันษาได้ ๑๖ พรรษา พระองค์ทรงมีพระดิริถิษณังงามสง่า
ไม่มีใครเทียบ เป็นที่หลงใหลของบรรดาอิสตรีทั่วไปยิ่งนัก วันหนึ่ง พระเพชรมงกุฏได้กราบ
บังคมทูลดาพระชนกชนนีไปประพาสป่า พระองค์เพลิดเพลินกับความงามของป่ามาจนได้พักวาง
ตัวหนึ่ง ซึ่งต้องพระทัยพระองค์ยิ่งนัก ประราถนาจะได้ไปถวายพระชนกและชนนี จึงเด็ดจ
คิดตามจับดวงไปตามดำฟังพระองค์กับพี่เลี้ยงพุฒศรี ทั้งเหตาทหารตามเด็ดจไว้เบื้องหลัง ที่สุด
ทั้งพระองค์และพระพี่เลี้ยงพุฒศรี ก็พลัดพรากกับทหารและหลงอยู่ในป่าลึกหาทางออกไม่ได้ ทาง
ฝ่ายพระเจ้ารัตนนฤเบศร์ทรงกตัญญูพระทัยมาก ทรงห่วงอาลัยและคร่ำครวญถึงพระโอรส
ยิ่งนัก

ฝ่ายพระเพชรมงกุฎทรงฉวยโอกาสในเวลานี้เข้า จนมพบด้ามี่ภรรยาคนหนึ่งเข้า พระองค์ทรง
 ต้องพระทัยในความงามของภรรยาสาวของชายผู้นั้น อยากได้นางมาเป็นมเหสีบริวาริกา พุฒศรี
 จึงทำอุบายหลอกลวงมาถวายพระเพชรมงกุฎ โดยปลอมตัวเป็นชาวเมือง จึงมาขอความช่วยเหลือ
 เหลือจากหญิงนั้นให้ไปช่วยทำคตอภรรยาของตน หญิงนั้นม่ใจกรุณาจึงตกลงตามพุฒศรี
 ไป หลังจากพระเพชรมงกุฎด้วยความลุ่มหลงแล้ว ก็ออกเดินทางค่อไปกับพุฒศรี กระทั่ง
 มาพบเมืองเมืองหนึ่ง ชื่อ กรรณเรืองบุรี ซึ่งมีพระเจ้า ทนตราช เป็นราชาผู้ครองเมือง
 พระเจ้าทนตราชทรงมีพระราชธิดาผู้เลอพระโฉมพระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า ปทุมาวดี
 พระธิดาจะเสด็จมาทรงน้ำที่ศาลาสระน้ำทรงรอบ ๗ วันเป็นประจำ และในวันนั้นพระเพชรมงกุฎกับ
 พระพี่เลี้ยงมาถึงก็พอดีครบกำหนดคืนที่พระราชธิดาเสด็จมาศาลานั้น ขณะที่พระองค์กำลังพ้เห็นอ
 พระธิดากำลังตั้งธงน้ำ เมื่อประธานถ่ายพระเนตรกัน ทั้งสองพระองค์ก็บังเกิดความเด่นหาชน
 พระธิดาจึงทำสัญญาปราศรัยให้พระมงกุฎทรงทราบ โดยเด็ดดอกบัวมาทมน ๗ รอบ แล้วเอาทาบ
 ทรงอก กัด, ดม, และตัดหูไว้ ปรีศน่าน พระพี่เลี้ยงแก้ถวายพระเพชรมงกุฎว่า ที่เอาดอก
 บัวแกว่ง ๗ รอบ หมายความว่า พระนางอยู่ปราสาทชั้นที่ ๗ ที่เอาตัดหู เป็นการบอก
 ชื่อเมืองของพระนางว่า คือ กรรณเรืองบุรี ที่เอาดอกบัวมากัดก็หมายถึง ท้าวทนตราช
 พระบิดา ที่เอามาดมหมายความว่า พระนางรักพระองค์

พระเพชรมงกุฎทรงโสมนัสยิ่งนัก จึงขอให้พี่เลี้ยงคิดหาวิธีที่จะได้นางมาเป็นชายา พุฒศรี
 จึงบอกอุบายให้ปลอมเป็นพราหมณ์หลงทางเข้าไปในสวน ซึ่งมียาย ศวีคนธา เป็นผู้ดูแลสวน
 ยายศรีมีหน้าที่ต้องร้อยมาลัยถวายพระธิดาทุก ๓ วัน พราหมณ์ปลอมทง ๒ ขอพักที่บ้านยายศรี
 โดยมีเงินทองให้ยายศรีบ้างเล็กน้อย และพระเพชรมงกุฎอาสาช่วยร้อยมาลัย พระองค์มีผีพระหัดถ์
 ในทางนมาก จนเมื่อยายศรีนำถวายพระธิดาก็ทรงรู้ว่า จะต้องเป็นมาณพรูปงามคนนั้น เมื่อ
 ชักถามยายศรีก็เป็นจริงดังคาดคิด พระนางจึงออกอุบายปราศรัย โดยแกล้งด่าว่ายายศรี
 และเอาเบ้งทาตามตัวยายศรี พุฒศรีพระพี่เลี้ยงรู้ทันทีว่า เป็นปรีศนาของนาง แก้ถวายพระ
 เพชรมงกุฎว่า ที่เอาเบ้งทาตัวยายศรี หมายความว่า ขอให้รั้อไปก่อนเพราะยังอยู่ใน

คืนเดือนหงาย เมื่อครบกำหนดถวายมาด้วยอีก ก็ทรงเอาแหวนได้ในมาด้วยด้วย พระธิดาจึง
 ทำปริศนาตอบโดยเอาสี่แดงทามือ แล้วตบหน้ายายศรีจนเห็นรอย พระพี่เลี้ยงก็แก้ว่า
 พระนางขอให้พระองค์คอยไปก่อน อีกครั้งหนึ่ง ที่พระเพชรมงกุฎร้อยมาดัยเป็นรูปพระองค์
 บรรทมคู่กับพระชายา พระธิดาทำปริศนาตอบไปโดยเอาหมึกทาด้วยยายศรี พุฒศรีแก้ว่า
 พระนางขอให้ไปหาในคืนเดือนมืด พระเพชรมงกุฎจึงได้ตัดออกไปจนพบ แล้วได้นางเป็นชายนาง
 ครั้นดวงมาหาดวงจันทร์ พระเพชรมงกุฎก็คิดถึงพระพี่เลี้ยง จึงตามนางมาหาพุฒศรี พระองค์ได้เฝ้า
 ให้นางฟังถึงสติปัญญาอันหนักแน่นของพุฒศรี เด่นนัยต่าง ๆ ที่พระนางทำ พุฒศรีเป็นคน
 แก่ถวยทั้งคืน พระธิดาจึงรู้ว่า พุฒศรีฉลาดมาก หากพุฒศรียังมีชีวิตอยู่ ก็คงจะพราก
 พระเพชรมงกุฎไปจากพระนางแน่ จึงคิดกำจัดพุฒศรี โดยจัดหาอาหาร ๒ ถาด ถาดทอง
 ถวยพระเพชรมงกุฎ ถาดเงินให้พุฒศรี พระเพชรมงกุฎได้เฝ้าให้พี่เลี้ยงฟังถึงเรื่องราว
 ทั้งหมด พุฒศรีนึกใจได้คิด แน่ใจว่านางคงจะคิดฆ่าตนโดยเอายาพิษใส่ถาด จึงพิสูจน์
 โดยโยนอาหารให้สุนัขกินสุนัขก็ตายทันที พระเพชรมงกุฎก็โกรธมาก จะฆ่านางเสีย แต่
 พุฒศรีที่คิดทวนไว้ และคิดอุบายซ่อนถาด โดยให้พระองค์ลอบเปิดองอาหารนี้ (เครื่องสร้อย)
 ของพระธิดาขณะบรรทม และหยิกพระอุระของพระนาง ๓ ครั้ง แล้วทั้งสองก็ออกเดินทางไปใน
 เมือง พระเพชรมงกุฎทรงเป่าประกาศว่า ต้องการแตกเครื่องเพชรเหล่านี้กับของที่บุชายันต์ได้
 ชาวเมืองรู้สึกประหลาดใจ จึงซักถามได้ความตามที่ทั้งสองบ่นกันว่า เป็นของอาจารย์ ใครได้
 ครอบครองจะสุขสบาย บังเอิญมีอำมาตย์คนหนึ่งมาเห็นเข้า รู้ว่าเป็นของพระราชาก็เชิญ
 พรหมณเฑาะพดมทั้งสองเข้าไปเฝ้าพระราชาทันตราฯ ทั้งสองเล่าเรื่องถวายพระราชาว่า เครื่องน
 ได้มาจากยักษ์ที่จับชาวเมืองกิน เมื่อพระราชาก็ไม่ทรงเห็นเครื่องสร้อยของพระธิดา ก็เข้าพระทัยผิด
 คิดว่า ธิดาของพระองค์คงเป็นผีกระด้อ จึงขับไล่ออกไป ด้วยเป็นกาดกั้นของบ้านเมือง พระ
 เพชรมงกุฎมากอดรับพระธิดา พระองค์ทำให้สับสนจริงกับคำเล่าลือโดยเอาทองโรยตามทางเห็น
 เป็นแสงวิบ ๆ เขียวแดง แล้วพระองค์จึงนำพระชายากลับสู่เมืองศรีบุรี ท้ามถางความปริศนา
 ได้มนต์ของพระชนกชนนี พระเจ้ารัตนฤเบศร์แดงคงให้พระโอรสครองเมืองเป็นกษัตริย์คือไป

หลังจากพิธีอภิเษกแล้ว พระเพชรมงกุฎมีตำราถวายพระเจ้าทันตราฯ ได้ถึงความจริงทั้งหมด
ท้าวทันตราฯ รู้ดีก็อภัย และโถมหนักยิ่งนัก จนถึงแก้ตั้งพระชนม์

เวตาลตั้งคำถามว่า เป็นความผิดของใครที่ทำให้ท้าวทันตราฯ สิ้นพระชนม์ เป็น
ความผิดของพระธิดาปทุมาวดี หรือพระเพชรมงกุฎ หรือพระพี่เลี้ยงพุ่มศรี

ท้าววิกรมมาทิตย์ทรงตอบว่า เป็นของท้าวภูมินทรทันตราฯ เอง เพราะเป็นผู้ขับ
พระธิดาเอง ทรงรู้ดีก็อภัยและเสียพระทัยในการกระทำของพระองค์เองจนถึงแก้
ตั้งพระชนม์

จากหนังสือรวมวรรณคดีของเจ้าพระยาพระคลัง (หน)

ฉบับหอสมุดแห่งชาติ

◀ ศิลปสมบัติไทย ▶

กริช

โดย ศุภลาภ เวทยานุกูล

ม.ศ. ๕ ค.๗.

แม้ว่ากริชจะมีชื่ออาวุธของไทยแท้ แต่ไทยเราก็รู้จักกันดีว่ามีรูปร่างและวิธีใช้อย่างไร ในเรื่องอิเหนาก็ประกาศให้ทราบประวัติดีแล้วว่า กริชเป็นของมลายู เมื่อวรรณคดีในเรื่องอิเหนายังถือว่าเลิศในรศกัณฑ์คำดำเนินกถอน ดังนั้นน่าจะพิจารณากันถึงเรื่องกริชอันเป็นอาวุธที่ตัวละครเอกในเรื่องอิเหนาใช้กันบ้างเพื่อประดับความรู้

กริชคืออาวุธชนิดหนึ่งใช้ได้ทั้งฟันและแทง ถ้าใบกริชยาวราว ๓ ศอก ก็เหมาะทั้งฟันและแทง ถ้าสั้นขนาดครึ่งศอกก็เหมาะสำหรับแทงอย่างเดียว แต่กริชเป็นอาวุธที่ใช้เห็นไม่ใช้ถูกสะพายหลังอย่างดาบ ดังนั้นเขาจึงส่งเคราะห์ให้กริชเป็นอาวุธสำหรับจ้วงแทง ประวัติเกี่ยวกับกริช มีหลายตำนาน บางตำนานกล่าวว่า เมื่อเทวดา (ของมลายู) ตกลงมาช่วยมนุษย์ปราบมารร้ายนั้น ได้ใช้ดาบสั้นจ้วงแทงมารร้ายอยู่หลายครั้งจนกระทั่งดาบขาด ในการจ้วงแทงครั้งสุดท้ายทำให้ใบดาบที่ขาดนั้นแทรกเข้าตัวมารได้ลึก มารนั้นจึงตาย เคยมีการนับถือมีดขาดมาตั้งแต่นั้น แต่ความจริง กริชเป็นคำมลายู (Keris) แปลว่า มีดสั้น เช่นเดียวกับ กนหนันของจีน และไม่ใช้มีใบคดอย่างเดียวกับใบตรงที่เรียกว่ากริชเหมือนกัน จึงเป็นที่ทราบไว้ก่อนว่า กริชนั้นมีทั้งใบคดและใบตรง สำหรับใบคดนั้น เขาคิดทำให้ด้วยแบบต่าง ๆ กันคือ คดตลอดใบก็มี คดเพียงตอนปลายก็มี หรือคดเพียงโคนก็มี

ในเรื่องอิเหนาก็อธิบายว่า กริชเล่มของอิเหนานั้นเป็นของเทวดา ท้าวปะตาระกาหลาเอามาให้ตั้งแต่อิเหนาเกิดใหม่ ๆ ดังนั้นเวลาอิเหนาจะไปไหนก็ต้อง “กุมกริชเทวดาแล้วคลาไคล” และในการต่อสู้ที่สำคัญก็มักจะสู้กันด้วยกริช เพราะทางมลายูถือกันว่ากริชเป็นของศักดิ์สิทธิ์ มีการลงวิญญูณ เช่น ใหวัดกริชกันเสมอ ๆ แบบการต่อสู้ด้วยกริชก็ต้องเรียนกันนานปี สำหรับ

ด้าม, HULU KELIS HILT.

กัณฑ์, TANGKAI (PAKSI)

ปลอก, PENDON & KOH

โกศ, GANJA

ใบกริช,
BALALAI
GAJAH

ดัดตอนโคน

ดัดตอนปลาย

กริชใบคด

ส่วนประกอบของกริช

กริชประกอบด้าม, ฝัก

กริช อย่างมีดสั้น

การเห็นภริยานั้นนอกจากจะต้องคำนึงถึงการชักออกใช้ได้รวดเร็ว และยังคงให้ด้วยเก๋อีกด้วย
ในเมือง ๆ หนึ่ง ๆ จะต้องมีแบบภริษาของคน ไว้แต่คงว่าเป็นพรรคพวกเดียวกันทำงานของภริษา
ประจำตระกูล เจ้าเมืองใหญ่ ๆ ทั่วเมืองชนหลายเมือง เวลาเข้าเมืองบรรดามือเมืองชนทั้งหลาย
ขึ้นมาเข้าในเมืองใหญ่ ก็ต้องหอบเอาภริษาของคนมามอบให้เจ้าเมืองใหญ่เก็บไว้เป็นประกัน
จนกว่าจะเดินทางกลับถึงว่าเป็นการแต่งคงความจงรักภักดี การเห็นภริษาก็เป็นการแต่งคงยศศักดิ์
อยู่ในตัวคือ ถ้าเป็นผู้มีบรรดาศักดิ์ใหญ่โตก็แต่งคงด้วยด้ามที่เป็นทองคำประดับเพชร ตกหล่น
ลงไปจนถึงด้ามไม้ธรรมดา

มีประวัติอีกเรื่องหนึ่งกล่าวไว้ว่า ภริษานั้นในสมัยของอิเหนาหรือบันทึ โดยกล่าว
ทำความไปถึงเทวดาตรงมาครองแผ่นดิน แล้วมีเทพเจ้าชั้นใหญ่กว่ามาสร้างอาวุธชนิดใหม่ป้องกัน
ตัวแต่มีผู้กล่าวไว้ว่า ภริษานั้นเดิมพวกอาหรับใช้มาก่อน แต่เป็นมีดสั้นเห็นเบียดประจำตัวเอาไว้
คือสั้นที่คับขันหรือประชิดตัวซ้าก็ ภริษาไม่ได้มีแต่ในเฉพาะมลายู มีใช้ตลอดไปจนถึง เกาะ
สุมาตรา ชวา บาหลี คนที่ตำราภริษาได้นั้น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ใหญ่ คือ พ่อแม่
ครูอาจารย์ หรือญาติผู้ใหญ่ก่อน

ส่วนประกอบของภริษา (ดูภาพ) ใบภริษานั้นตอนเข้าด้ามก็มักยาวเหมือนกันด้าม แต่
ต้องมีโกร่งสอดเข้าในกันเอาไว้กันอาวุธ หรือป้องกันมือให้พ้นจากความคมจากภริษาตรงฝ้าย
ตรงซ้า และมักที่ครอบด้ามอีกอันหนึ่ง ตอนโคนของใบภริษามักประดิษฐ์เป็นดวดตาย ด้วยงาม
ภริษาบางเล่มก็ทำคร่าทองตลอดใบภริษา แต่ส่วนมากตอนด้ามประดิษฐ์กันอย่างประณีตที่สุด

ภริษาที่มีอยู่ในเมืองไทยส่วนมากได้มาจาก ภาคใต้ เกาะชวา และมลายู ในแผ่นดิน
สมเด็จพระนารายณ์มหาราชนั้นก็ปรากฏว่า ได้เคยพระราชทานภริษาให้ราชทูตคิดคือไปประเทศ
ฝรั่งเศส ดังปรากฏภาพออกพระวิสุทธสุนทรราชทูตมีภริษาเห็นอยู่ที่เอวข้างซ้าย การถวายภริษา
เข้ามายังเมืองหลวง ก็คงจะแต่งคงเครื่องหมายการจงรักภักดีนั่นเอง จึงปรากฏว่าในพระราช
พิพิธภัณฑสถาน มีพระแสงภริษาและภริษาต่าง ๆ อยู่หลายเล่ม แต่ในบัตร์กำกับพระแสง ก็ได้รับไว้
หลายเล่มว่า เป็นของที่ทรงซ้อมาเอง ไม่มีใครมาถวาย

ถ้าจะกล่าวถึงกวีให้กระเด๋ยมาทางไทย ก็ไม่เห็นอะไรเหมาะเท่าเรื่องกวีของอิเหนา ตามคำกตอนกล่าวไว้คร่าวดมโงะอิเหนาว่า ท้าวปะตาระกาหตาเอามาให้คือ "จึงนิมิตรกวีฯ แล้วสุรกานต์ นามกรพระหลานจาริกใส่ ครั้นเสร็จเสด็จจากวิมานชัย เหาะมากรุงไกรกูเรบน ครั้นถึงจึงวางกวีขลง ข้างองค์พระกุมารหลานขวัญ อวยชัยให้พรแล้วเทวัญ กลับคืนกระยาหงัน ชนฟ้า" การจาริกข้อตงในอาวณั้น บางคนถือบางคนก็ไม่ถือ แต่ตั้งเกตุกวีของมตายุ ไม่ค่อยพบจาริกที่ใดเคย คตินคงจะมีแต่เรื่องอิเหนา หรืออย่างไรก็ไม่ทราบได้ หรือต้องเป็น กวีเล่มดำคัญกระมัง กวีของอิเหนามีฤทธิ์มาก จนกระทั่งไซพราเพือไม่ได้ ในการรบกับ ท้าวกระหมังกุหนึ่งก็ไซกวีเป็นดำดับสุดท้าย กวีของอิเหนาไม่ไซมีฤทธิ์แต่การรบเท่านั้น แม้ การรักก็ยังมีโอกาสได้ไซ ดังตอนอิเหนาฉายกวี ก็มาฉายเอาตอนสุดท้ายที่หมดหนทางจะให้ นางบุษยามาพบได้ก็เคย "เยื้องกรายฉายกวีอันฤทธิ์" แต่งกวีทำให้บุษบาถึงกับดลบ อิเหนา เคยตกใจจึงหนีเข้าป่าไป ไม่เหมาะเลยสำหรับดูภาพบุรุษ ยอดชายวงศ์เทวีญอด้ยมุเตหา
เรื่องของกวีก็มีตั้งตะอนพันตะน้อยดังที่ได้กล่าวมานี้

(จากหนังสือสตรีสารฉบับที่ ๓๔๕ เรื่องอักษรานุกรมศิลปสมบัติไทย

โดย วิทย์ พิณคันเงิน)

“คนเกี่ยจคว้านย่อหย่อนอ่อนแอจิต
ถึงชีวิตร้อยปีก็ตรงไหน
คนขยนั้นมันคงดำรงวัย
วันหนึ่งได้คุณค่ากว่าเป็นทอง”

ตำนานสระทั้ง ๔ สุพรรณบุรี

โดย วิไลลักษณ์ จามิกรณ์

ม.ศ. ๕ ศ.บ.

สระทั้ง ๔ นามขุดดิน คือ สระแก้ว สระคา สระยมนา และสระเกตุ ตั้งอยู่ที่ ตำบลท่าว่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี สระทั้ง ๔ เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และมีขนาด กว้างตื้น คือ

สระแก้ว	กว้างประมาณ	๒๐	เมตร	ยาว	๔๐	เมตร
สระคา	„	๑๖	„	„	๓๐	„
สระยมนา	„	๑๒	„	„	๒๐	„
สระเกตุ	„	๕๐	„	„	๑๐๐	„

ในจำนวนสระทั้ง ๔ นี้ สระเกตุเป็นสระที่ใหญ่และลึกที่สุด มีน้ำได้สะอาด รวมทั้งสระ ยมนาด้วย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เคยเสด็จประพาสหลายครั้ง และครั้งสุดท้าย เสด็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ อนึ่ง ในสมัยก่อน ๆ สระเหล่านี้ มีผู้เฝ้ารักษาทำความสะอาดเป็นประจำมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาฯ พนักงานที่รักษาสระ มีศักดิ์เป็น ขุน ดับเนืองคอกันมาจนถึงรัชการที่ ๗ แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบเลิกตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา

อันสระทั้ง ๔ นี้ ยังมีนิยายโบราณเล่ากันว่า ครั้งโบราณมีเจ้าผู้ครองนครองค์หนึ่งใน แคว้นแคว้นนั้น จะทรงพระนามว่าอะไร และตั้งกรุงอยู่ที่ไหนดีไม่ได้ความ แต่ทราบดีว่ามี พระธิดา ๔ พระองค์ ทรงพระนามดังนี้ คือ แก้ว คา ยมนา และเกตุ ทุกพระองค์ล้วน อภิเษกแล้ว แต่เกตุพระธิดาองค์เล็กมีพระศวามิเป็นดังเผือก กาดนานมาพระราชเจ้าผู้ครอง นครทรงรำพึงว่า พระองค์ก็ทรงชรามากแล้ว ยังหาผู้ที่จะครอบครองนครแทนต่อไปไม่ ถ้า ต้มตายไปเวลาน้ำก่ดจะเกิดยุ่งกันใหญ่ จะต้องคิดแก้ไขให้ทันตาเห็น เพื่อให้สิ้นห่วง ถ้าเขย คนใดมีคุณสมบัติสามารถเด่นกว่า จะให้เป็นเจ้าผู้ครองนครแทน จึงมีรับตั้งเรียกพระธิดาและ

บรรดาเขามาพร้อมกัน แล้วรับสั่งให้แต่ละคนช่วยกันขุดสระให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน ถ้าของ
 ใครใหญ่ที่สุดจะมอบพระขรรค์กายสิทธิ์ให้ผู้นั้นเป็นเจ้าผู้ครองนครต่อไป จึงเป็นอันตกลงแต่เกตุ
 ไม่มีคนช่วย เพราะศวามี่เป็นถึงเผือก มีหน้าช้าเวลาดากวางคืนพิเชยและพิศาจยังดอมเอาดินไป
 ถมสระที่เกตุขุดเด่มอ ครั้นถึงวันสุดท้ายเกตุก็ไปรำพันร้องไห้กับพระศวามี่ ให้ช่วยกันแก้ไขใน
 เรื่องที่ถูกแก่ง ฝ่ายถึงเผือกก็รู้สึกสงสารจึงรับอาสาช่วย พอตกดึกถึงเผือกซึ่งเป็นเจ้าแห่งถึง
 ๕ ทั้งหลายก็แอบไปที่สระของเกตุ บินคาบให้บริวารถึงมาช่วยกันขุดสระ พักเดียวก็ได้สระลึกและ
 กว้างใหญ่กว่าเพื่อน และยังนำคนเกตุไปปลุกไว้กลางสระ รุ่งขึ้นเป็นวันครบกำหนด เจ้าผู้ครอง
 นครก็ส่งพรรคพอดี บรรดาเสนาอำมาตย์เมื่อได้ตรวจดูสระทั้ง ๔ เป็นที่ถูกคองความดีปัญญา ก็
 มอบอำนาจสิทธิ์ขาดยกเกตุและพระศวามี่เป็นเจ้าผู้ครองนคร แต่พิศาจและพิเชยไม่พอใจ จึงพา
 กันลักพระขรรค์กายสิทธิ์หนีไป เจ้าผู้ครองนครใหม่จึงติดตามไปทันกันที่ริมสระทั้ง ๔ พิศาวพิเชย
 เห็นจวนตัวจึงทิ้งพระขรรค์ลงไปโน้ดระของเกตุ บังเอิญไปถูกคนเกตุขาดสะบั้นลง และแล้ว
 พระขรรค์ก็จมหายไปโน้ดระ เลยนับถือกันว่าน้ำในสระซึ่งพระขรรค์วิเศษจมหายไปเป็นน้ำ
 ศักดิ์สิทธิ์ เสมือนน้ำหอกลาดาบและน้ำขุมพระขรรค์อันประเสริฐ.

❖ นุชนาถ ❖

“กลุ้ม! กลุ้ม! กลุ้ม!”

“บ้ง! บ้ง! บ้ง!”

เสียงเด็กสาวตะโกนดังกับเสียงที่เธอวิ่งมุดลงไปบนโต๊ะ ทำให้ข้าพเจ้าสะดุ้งจนตุ้คดีวี่นี่ “นุช” น้องสาวคนเดียวของข้าพเจ้าคงทำเรื่องอ้อแล้ว ข้าพเจ้าคิด ถ้วนเท่าที่พาข้าพเจ้าวิ่งไปยิงที่มาของเสียงซึ่งห่างจากที่ข้าพเจ้านั่งอยู่ไม่กี่มุตึก ภาพที่เห็นอยู่ตรงหน้าทำให้ข้าพเจ้าตะลึงไปชั่วขณะหนึ่ง

“นุชนาถ” หรือ “นุช” นั่งอยู่หน้าโต๊ะเขียนหนังสือ ผมเผ้ายุ่งเหยิง ปากส่งบดงแต่ตัวแต่มีออกยังไม่หยุดทุบโต๊ะ หนังสือหลายเล่มถูกเหวี่ยงทิ้งอยู่ตามพบนห้อง ผมไม่ใช้กิริยาของเด็กสาววัย ๑๓ อย่างนุชนาถพึงกระทำเลย

“เกิดอะไรขึ้นจะ นุช?”

“ตายจริง ดุซึ กัดบักจากโรงเรียนคงนานแล้วทำไมยังไม่เปลี่ยนเครื่องแบบจ๊ะ” ข้าพเจ้าถามจนเมื่อสังเกตเห็นว่านุชนาถยังสวมเครื่องแบบนักเรียนอยู่

“โอ้ ฟุ้งๆ นุชก่กุ่มจะตายอยู่แล้ว ไม่มีกะจิตกะใจเปลี่ยนหรอก” นุชนาถคอบข้าพเจ้าด้วยเสียงซึ่งบอกถึงความระทมทุกข์อยู่ภายใน ทั้งส่ายคาคีเขมอมองมายังข้าพเจ้านั้น ก็บ่งถึงความปวดร้าวอย่างเด่นชัด

“ไเหน ดองเจ้าเรื่องก่นุชก่กุ่มให้ฟุ้งซึ บางกั บางกั พี่อาจะช้วยนุชได้นะ” ข้าพเจ้าเปลี่ยนน้ำเสียงให้อ่อนลง พร้อมทั้งหย่อนตัวลงนั่งบนเก้าอี้คอกที่อยู่ใกล้นุชนาถที่สุด

นุชเงยหน้าขึ้นมามองข้าพเจ้า คราวฉนวนัยคาของเธอแจ่มใต้อันนี้แหละ ธรรมชาติของมนุษย์เรามากต้องการ “น้ำใจ” เมื่อยามที่เรามักความทุกข์เสมอ “น้ำใจ” เป็นเสมือนน้ำที่พยที่จะปดอบประโถมให้เราร่างทุกข์ แม้แต่มีศรภาพจะยิงย่นอยู่ได้ เมื่อค่างฝ่ายต่างกัมี

“น้ำใจ” คือก้นเท่านั้น แต่หน้าประหลาดที่มนุษย์เรามักไม่ค่อยมี “น้ำใจ” คือก้น ข้าพเจ้าผู้ที่จะ
เถาได้ว่าเพราะอะไรถึงทำให้เป็นไปเช่นนั้น ได้แต่อยากจะวิงวอนว่า “จงหยิบยื่นน้ำใจให้แก่กัน
บ้างเถิด แล้วท่านจะได้รับน้ำใจเมื่อยามที่ท่านต้องการ”

ในที่สุดเรื่องทีมนุชนาถกุ่มนั๊กกุ่มหนากัฟรังพรูออกจากปากของเธอมาสู่ข้าพเจ้า
“นุช กุ่มเรื่องนากะ” นภาเป็นเด็กสาววัยเดียวกับนุชนาถที่เธอรักและสนิทที่สุด
“ฟุ้งกัทราบอยู่แต่ไม่ไรหรือคะ ว่านุชรักนภาแค่ไหน”

“จะ ฟรุ พเห็นแฉวพยงรุด้วยว่า นภารักนุชมากเช่นกัน อย่างนั้นไซ้ใหม่จ๊ะ”

“คะ แฉวณ วนน นภาเขาเกลียดนุชแฉวคะ” เดี๋ยวนุชนาถเริ่มซุ่มนอย ๆ เมื่อ
พูดถึงคอนน

“เมื่อเช้าพอนุชไปถึง โรงเรียน นุชก็ตั้งใจจะเล่าเรื่องละครที่ดูที่นุชดูให้นภาฟัง เพราะ
นุชรู้ว่านภาชอบ นุชก็เข้าไปเรียกเขาที่ห้องเรียน นุชเรียกเขาดี ๆ นะคะ แต่นภาเขาคงเกลียด
นุช เขาพูดได้นุชทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้หันมามองนุชเลย แม้นุชจะบอกเขาว่า นุชจะมาเล่าละครที่ดู
ที่เขาชอบให้ฟัง เขาก็ไม่ยอมฟังคะ เขาคว่านุชได้ให้นุชไปให้พัน ๆ เขา”

“เอ..... พอยากรูว่า นภาเขาพูดกับนุชว่าอย่างไรบ้างจ๊ะ” ข้าพเจ้าถามชน เมื่อเห็น
นุชนาถนั่งเงยไป

“คอนที่นุชเข้าไปเรียกเขานั้นหรือคะ เขาก็พูดว่า เรียกทำไมนะ จะไปไหนก็ไปเถอะนะ
ฉันไม่มีเวลาที่จะพูดกับเธอหรอก” นุชนาถพูดด้วยเสียงราบเรียบในตอนแรกและพูดเสียงเกรี้ยว
กราดในตอนท้าย เพื่อเตือนเตือนนภาแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ของนภาในขณะที่พูดจริง ๆ

“แล้วคอนที่นุชบอกเขาว่า นุชจะมาเล่าละครที่ดูให้ฟังละจ๊ะ นภาพูดว่าอย่างไรอีก” ข้าพเจ้า

ซักต่อ

“เขาก็พูดว่า เขาไม่ยอมฟัง เขาไม่ต้องการฟังนะจ๊ะ” เดี๋ยวนุชนาถหันมากชน
พร้อมทั้งสระอนน้อย ๆ บอกถึงความน้อยใจ

“โอ ! เรื่องแค้นเองไซ้ใหม่จ๊ะ”

“อะไรกันคะ ฟังดูเหมือนเรื่องนโปเลียนหรือคะ” นุชนาถเบิกตากว้างเหมือน
ไม่เชื่อว่าจะได้ยินข่าวเจ้าฟุดเช่นนั้น

“นุชกับนภารักกันมากนะจ๊ะ และเรารู้จักกันมาหลายปีแล้วด้วย นุชไม่เข้าใจเลยว่า
ทำไมคุณนภาก็ทำโกรธเกลียดคนนุชมาก ทั้ง ๆ ที่เราก็ดูไม่มีเรื่องขัดใจกันเลย”

“ป๊ะ... .. เป๋ดำจ๊ะ พี่หมายความว่า เราพอจะมีทางแก้ไขเรื่องนโปเลียนจ๊ะ” ข่าวเจ้า
รีบแก้ตัว

จริงอยู่ว่า ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตาย และการพูดความจริงเป็นสิ่งที่ไม่เพิ่มเสน่ห์ให้แก่ตนเอง
แต่ในกรณีเช่นนี้ แม้ข่าวเจ้ารู้สึกเรื่องนโปเลียนเป็นเรื่องเด็ก ถึงกระนั้น ข่าวเจ้าก็ยังเห็นว่าความจริง
ก็เป็นสิ่งไม่ควรพูด เพราะนุชนาถกำลังงุ่มง่ามเรื่องนโปเลียน และเธอก็คงเห็นว่าเรื่องนโปเลียนเป็นเรื่องใหญ่
ด้วย ฉะนั้น การรักษาน้ำใจเธอจึงเป็นสิ่งที่ดีที่สุด ถ้าท่านเคยประสบกับเหตุการณ์ทำนองนี้มา
บ้างแล้ว ท่านก็คงเห็นด้วยกับข่าวเจ้าที่ว่า บางครั้งความจริงก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรพูด และบางครั้ง
ความจริงก็เป็นสิ่งน่ากลัวที่สุดด้วย

คำปฏิเสธของข่าวเจ้า ทำให้นุชนาถเงยหน้าขึ้นถามข่าวเจ้าด้วยเสียงซึ่งแสดงถึงความ
สงสัยว่า “แกยิงใจคะ แก่ไม่ให้นภาก็เกลียดนุชหรือคะ?”

“นุชรู้ได้อย่างไรจะว่านภาก็เกลียดนุช ดัดเอาจากที่เขาพูดคุณเดียวกับนุชใช้ไหม”

“ใช่คะ ก็ปรกคินภาก็ไม่เคยพูดกับนุชอย่างนั้นคะ” นุชนาถตอบอย่างมั่นใจ

“เอาละ พี่เข้าใจแล้ว นี่แสดงว่า นุชยังไม่รู้จักมองคนให้กว้าง ๆ และในแง่ที่ดีเลย”

“มองคนให้กว้าง ๆ และในแง่ที่ดี ๆ พี่ก็หมายความว่าอย่างไรคะ?” นุชนาถถาม
อย่างงง ๆ

“ก็หมายความว่า อย่ามองคนอย่างแคบ ๆ และในแง่ร้ายสิจ๊ะ” ข่าวเจ้ายังอดคิดติดตก
ไม่ได้ ทำให้นุชนาถยิ้มได้บ้าง

“คืออย่างนี้ พี่จะอธิบายให้ฟัง ฟังดี ๆ นะ คือการที่นภาก็เขาพูดคุณเดียวกับนุช แล้ว
นุชก็เหมาเอาว่า เขาเกลียดนุช เก็บมาคิดให้เป็นเรื่องงุ่มง่ามอยู่ในขณะนั้น นี่แสดงว่านุชมองคน

อย่างแคบ ๆ และในแง่ร้ายรู้ใหม่จะ ซึ่งความคิดเช่นนั้นนอกจากจะไม่มั่งคั่งอะไรกับนุชแล้ว ยังเป็นการสร้างควมทุกข์ให้กับนุชด้วย ทำไมนุชไม่คิดบ้างว่า การที่นภาพุชเช่นนั้น อาจเป็นเพราะเขากำตั้งอารมณ์ไม่ดี ถูกคุณแม่คุกก่อนมาโรงเรียน หรือเขาอาจทำการบ้านไม่เสร็จ หรืออาจจะเป็นด้วยสาเหตุอะไรก็ได้แต่ที่สรุปแล้วทำให้เขาไม่สบายใจพอที่จะพูดดี ๆ กับนุชได้ คนเราก็คงมีอารมณ์เดี๋ยวบ้างจริงใหม่ พี่เชื่อว่า ถ้านุชหันมาคิดอย่างนี้ได้ นอกจากนุชจะหาย กัดุมแล้ว จิตใจนุชก็จะเป็นสุข ไม่เข้าใจนภาพุช ๆ และบางที่นุชจะรู้สึกเห็นใจนภาพุชด้วย ถ้าจะให้ดีพี่ว่า พรุ่งนี้นุชลองไปพบกับนภาพุชใหม่จะดี หรือถ้าใครอื่นจะไปเดี๋ยวก็ได้ เชื่อกันเถอะ แล้วนุชจะพบว่า คราวนี้นภาพุชจะพูดกับนุชดีเหมือนเดิม คนเราไม่มีใครอารมณ์เดี๋ยวทั้งวันหรอกจะ แค่นั้นหมายความว่า นุชจะต้องไม่มีเรื่องขัดใจกับนภาพุชจริง ๆ นะ”

ข้าพเจ้าจับคำอธิบายที่ยาวลงด้วยการจับมือนุชนาคเข้าน้อย ๆ เหมือนให้นุชนาค ยืนยันความจริงอีกครั้งหนึ่ง

“ไม่มีเรื่องอะไรที่จะทำให้นภาพุชนุชหรือคะ แล้วนุชก็เชื่อตามที่พี่พูดทุกอย่าง ด้วย เดี่ยวนุชจะไปหานภาพุชคะ นุชกราบขอบพระคุณพี่มากคะ ถ้าไม่มีพี่นุชคงเข้าใจ นภาพุช แล้วนุชก็คงจะกัดุมใจตายแน่เชียวคะ” นุชนาคพูด พร้อมกับก้มกราบตบบนคักของ ข้าพเจ้า ท่าทางที่นุชขม้อย่างดีได้ทำให้ข้าพเจ้าสุขใจเป็นที่สุด

“เดี๋ยวก่อนจะ พี่ไม่ต้องการให้นุชเข้าใจเฉพาะเรื่องนภาพุชเรื่องเดี่ยวนะจะ แต่นุชควร จะใช้ให้ตักกับการดำรงชีวิตประจำวันของนุชด้วย อีกเรื่องหนึ่ง นุชเคยสังเกตไหมจะ ? บางที่ คน ๒ คน ซึ่งมีฐานะเหมือนกันทุกประการไม่ว่าจะเป็นถึงแวดล้อม ความเป็นอยู่ การเงิน หรือแม้แค่การกระทำ แต่เขาทั้งสองไม่ได้มีความรู้สึกเหมือนกันหรือ คนหนึ่งอาจมีความสุข เพราะเขาคิดพอใจในสิ่งที่เขามีอยู่ แต่อีกคนหนึ่งอาจไม่มีความสุขเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเขา คิดว่าฐานะที่เขาเป็นอยู่ดีหรือเดวเกินไป สรุปแล้วก็คือ เขาไม่พอใจในสิ่งที่เขาเป็นอยู่นั่นเอง คน ทั้งสองมีความรู้สึกต่างคนเช่นนี้เพราะเหตุไร เพราะความคิดของแต่ละคนเองใช่ไหม ? นุชเห็น ตัวอย่างอันนี้แล้วนุชเชื่อตามที่พี่คิดใหม่ว่า ไม่มีอะไรจะดีหรือเดวร้ายจนเกินไป นอกเสียจาก

ความคิดจะทำให้เป็นไปเช่นนั้น” ข้าพเจ้าพูดและหยุดเดินจึ่งหวนในบางคนเพื่อให้ชนาถมี
โอกาสคิดตามไปด้วย

“นุชเชอคะ เชอฟกุงพูด แล่นุชก็จะพยายามคิดอย่างฟกุงด้วย”

“นี่เห็นไหม ถ้านุชคิดอย่างพี่เดี่ยวแต่แรก นุชก็คงไม่มีเรื่องกุ่มอย่างนี้หรือที่นุช
กุ่มมากก็เพราะนุชคิดให้มันกุ่มเองค่างหาก ที่จริงมันเรื่องนึกเดี่ยวแท้ ๆ”

บัดนี้ นุชกับนภาเข้าใจกันแล้ว ทั้งนุชเองก็เปลี่ยนไปมาก ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์
เหมือนแต่ก่อน แต่ข้าพเจ้าก็ยังอดที่จะคิดถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้นไม่ได้ เพราะโดยความจริงแล้ว
ตั้งแต่ข้าพเจ้าสอนนุชทั้งหมดมันก็เป็นเพียงแง่คิดธรรมดา ๆ ที่ทุกคนรู้ดี แต่บางครั้งเราก็มองข้าม
มันไป ถ้าได้เข้าใจเตือนกันบ้างก็อาจจะช่วยทำให้ทุกชีวิตลดความวุ่นวายลงได้บ้างก็เป็นได้.

พวงแก้ว ศิริลักษณ์

ม.ศ. ๔ ๖.๓.

“เกิดเป็นหญิงก็ให้เห็นว่าเป็นหญิง
อย่าทอดทิ้งกิริยาธรรมาสัย
เป็นหญิงครึ่งชายครึ่งอย่าพึงใจ
ใครเขาไม่สรรเสริญเมินอารมณ์”

กลอนสุสด

เบือ

๑. เบือดาวพร่างพร่างกระจ่างฟ้า
 ๒. เบือแสงจันทร์อันพุดทรวงดั่งดาว
 ๓. เบือนกน้อยพรอดพราวรำจู้
 ๔. เบือสายลมโชยพัดสัมผัสกาย
 ๕. เบือมาด้มากมิดดีดัดใจ

๖. เบือความเพราประพิ้งหวานการคนตรี
 ๗. เบือชีวิตเกิดมาไชช่างไร้ค่า
 ๘. เบือความเศร้าเฝ้าใจใหม่ทุกวัน
 ๙. เบือเกลียวคลื่นดัดฆ่าหาชายหา
 ๑๐. เบือวงพักตร์แย้มยิ้มพรมอำไพ

๑. เบือเมฆาดอยต์ดั่งอยุ่กลางดาว
 ๒. เบือแววดาวของระวีที่ไปรยปราย
 ๓. เบือควารีเออยไทดไปตามสาย
 ๔. เบือสหายยามดับหตังมิหวังดี
 ๕. เบือยอดไม้เกิดดำเนียงเดียงเดียดดี
 ๖. เบือจกเพื่อพราวรำจ่านรจ
 ๗. เบือสายตาเฝ้ายวนชวนใจมัน
 ๘. เบือความฝันที่สลายเดือนหายไป
 ๙. เบือมรรยาทแต่แต่รังแกงไฉน
 ๑๐. เบือดวงใจที่โหดร้ายไร้ปราณี.

“คนเบือโลก”

อย่าเบื่อ !

ตั้งรับเธอครวญคร่ำพริ้วว่าเบื่อ
ขออย่าหาว่ามัวได้ห้กระเท่กต
เธอเบื่อความเด่แต่ร้างแกดังให้ห้ดง
โน โถกนัด้ชวักตวเป็นเกดต
ใครจะแกดัง ใครจะแแต่่งแปดงมรรยาท
ใครจะแแต่่งพักตร์พริ้มยิ้มกตมกตั้ง
เธอจงทำปรานีใจดีคือ
หากว่ามันเดื่อมตตายตัญหายไป
แม่นทำได้จิตใจจะแ่มชื้น
จะชมชื่นดวงดาวพราวเมชี
จะชมชื่นแแต่่งจันทรอันกุ่กอง
จะรักถมพัดหิวพริวสายธาร
อย่าอมทุกข้อมเครั้าเมาชีวิต
ดับอารมณ์แแต่่งด้วยแแต่่งแห่งรรรมา

อยากจะได้ใจช่วยช่วยดักหน
นฤมตโปรดแจจจิตมิตรของเธอ
ขอเธอจงคำวิตรีเ่มอ
เราต้องเจอมันทุกวันอย่าพรันพรัง
ใครนตาตเดี่ยวดคจคไม่ถัง
ใครจะอั้งนินทาอย่าได้ใจ
อย่าระย่อมตจะหมตจะสัดได้
ตั้งร้างมันใหม่จิตยังคังหวงยังมี
จะหายชื่นชวิตไม่คิตหนึ
จะภิรมย์ตมศรัตคตริการ
จะชมชื่นนกร้องชว้องประสาน
รักมาดเบ่งบานตระการตา
ขอมีงมิตรคิตแแต่่งงานการคักษา
จะเห็นจวชวานมีค่าเฮย.

“อัจฉรา บุณนาค”

๙ แม่ครัวหัวป่า ๙

เพ็ญสุข

ม.ศ. ๕ ศ. ๗.

แกงพระรามเดินดง

เครื่องปรุง

ไก่ ๓ หรือครึ่งตัว พริกขี้หนู ถ้าชอบเผ็ดก็ใช้พริกมุดหนูพอกควร ตะไคร้ ๓ ต้น
ข่า ๓ แฉก กระเทียมหัวใหญ่ ๓ หัวเล็ก ๓ ถั่วดำใหญ่ ๕ ถั่วดำเล็ก ๗
ใบมะกรูด น้ำพริกเผา (ถ้าไม่ชอบเผ็ดไม่ใช้พริกสด) ผักชี น้ำเคยอด (น้ำปลาดี)
เกลือ ๓ ช้อน มะพร้าวขูดหรือถั่วซ้อเขาก็กระป๋องครึ่ง มะนาวและน้ำตาล
อย่างละ ๓ ช้อนชา น้ำมันหมูพอกควร

วิธีทำ

เอาตะไคร้ล้างน้ำให้สะอาดตัดเป็นท่อน ๆ ประมาณท่อนละองคุตหนึ่ง คั้นกะทิ
ให้จนหมดมัน ไก่แต่เอาแค่เนื้อและเครื่องในหันเป็นชิ้น ๆ & เกลี้ยม (เครื่องใน
หันละเอียดให้ขวางกันเป็นชิ้น) กระเพาะไก่หันตามขวางแต่อย่าให้แต่ชั้นขาด
จากกัน เอาไก่ลงเคี่ยวไปในน้ำกะทิกับข่าและตะไคร้ เคี่ยวไปจนไก่เปื่อยดีแล้ว
ยกถาด ปอกกระเทียมซอยให้ละเอียด ยกกระทะตั้งไฟใส่น้ำมันหมูตง เคี้ยวกระเทียม
ให้เหลืองเอาได้โรยหน้า จึงเอาพริกมุดหนูและกระเทียมพอกควรโขดถดถด้วยกัน
ให้ละเอียดคกชน ผ่านมะนาวบับเอาแต่น้ำ เอาน้ำเคยอด น้ำตาลหม้อและพริกที่ตำ
ไว้ตะล่ายให้เข้ากันเทลงในกระทะที่ต้มไก่ ชิมดูรสเปรี้ยวเค็มหวานตามแต่จะชอบ
รับประทานดีแล้ว จึงเอากระเทียมโรยหน้าคกถดชามไปคั้งรับประทาน

ปูเค็มทรงเครื่อง

เครื่องปรุง

ปูเค็มดูตามต้องการ มะพร้าว, พริกขี้หนูแดง — เม็ดใหญ่ ๓ เม็ด เม็ดเล็ก
เม็ดครึ่ง น้ำตาลหม้อ มะคัง ชิง กระเทียมใหญ่ ๕ ถั่วดำ กระเทียมเล็ก ๗ ถั่วดำ
ผักชี ส้มโอแดง

วิธีทำ

มะพร้าวคนเอาแต่หัวกะทิด้วยขันทองไฟ พอชนฟองก็ค่อยช้อนหน้าไว้ค้างหาก
 แฉกคักนากตางไว้ด้วย ปูคักก้ามเล็กออกให้หมดแล้วเอาไม้แหลมแทงให้เนื้อ
 หลุดออกเป็นถ้ำม ๆ ส่วนก้ามใหญ่ทุบให้แตกแคะเอาแค่นั้น มะคันทนชอยให้
 ตะเขี่ยคตามตุก กระเนดูให้ส้มกับเนื้อปู กระเทียมปอกเปลือกแล้วชอยคตามยาว
 ให้ตะเขี่ยค แคะส้มโอดังเป็นชั้น ๆ ตามกดับ ผักขี้เด็ดล้างน้ำ พริกผ่าเอา
 เม็ดออกให้เป็นฝอยคตามยาวของครึ่งเม็ด ซึ่งปอกแล้วล้างน้ำให้ฝอย จึง
 เอาปูและหน้าคาดหมอกกับเครื่องซึ่งกต่างไว้คตุกเข้าด้วยกัน ถ้าเห็นว่าปูหวานไป
 และอ่อนเค็ม ก็เอาเกลือเหาะลงอีกเล็กน้อย ซิมรดให้ได้ส้มรด แต่ให้จืดหน่อย
 เพื่อหัวกะทิจะหยอดหน้า หรือถ้าไม่ชอบรับประทานหวาน จะเพียงหวานกะทิ
 จะไม่ใช้น้ำคาดก็ได้ ซิมรดตามชอบ แค่นี้ส้มรดจึงจะกลมกล่อมดี ถ้าไม่มีมะคันทน
 จะใช้มะพร้าวหรือมะนาวแทนก็ได้ เมื่อซิมรดดีแล้ว จึงเอาหัวกะทิตั้ง ๆ ที่แยกไว้
 ราวหน้า เอาพริกแดงและผักขี้โรยหน้า จัดตั้งชามหรือจานไปคั้งให้รับประทาน
 ส้มโอดังนี้จะใช้ก็ได้หรือไม่ใช้ก็ได้แต่จะชอบ เป็นการช่วยแคะสีให้หน้า
 รับประทานเท่านั้น

หมายเหตุ

กล้วย ๔ อย่างบวข้แผลง

เครื่องปรุง

กล้วยหอมห้ามจวนจะสุก กล้วยไข่ห้ามจวนจะสุก กล้วยน้ำว้าห้าม กล้วย
 หักมุกห้ามจวนจะสุก น้ำปูนใส น้ำคาดทรายหรือน้ำคาดหม้อก็ได้ มะพร้าว
 เกดือ น้ำดอกไม้งัด หรือจะใช้น้ำหอมกุหลาบผสมขมนมดีกนิคก็ได้ นมควรม
 พอคว

วิธีทำ

เอากล้วยต่าง ๆ ที่กต่างอย่างละ ๓ ตุก มาปอกเปลือกแล้วแช่น้ำปูนใสให้หมด
 ยางคักขนิกตม ๆ หรือจะผ่าผ่านแฉดบก็ได้ให้หน้าประมาณ ๑ เด้นดอก ชูดมะพร้าว
 คั้นกะทิ เมื่อกะทิไว้คักครึ่ง เอาน้ำดอกไม้งัดผสมลงนิดหน่อยกรองเอาแค้หัวกะทิ

เขาหมกริมฝั่งมดงยกขึ้นครึ่งไฟ เขาเกิดอึดมดงให้เค็มมากหน่อยคักบรจขามไว้
 จ้งยกหม้อกะทิซึ่งมดมน้ำคาดไว้ครึ่งไฟให้เดือดคักชิมรสค ถ้าชอบหวานจะเค็ม
 น้ำคาดดงอังกก็ได้ พอเดือดยกกลงเทในผ้ากรองแล้วจ้งกลับเทลงหม้อ พอเดือด
 ใหม่จ้งเอากด้วยซึ่งหั่นแซ่น้ำปูนใสไว้ผสมดง บีดฝายหม้อกะทิให้สุกแล้วยกลง
 คักดงขามรับประทานผสมกับกะทิซึ่งผสมนมคริมไว้ สุดแท้แต่ผู้รับประทานจะ
 ชอบเค็มดงด้วยหรือไม่ หรือจะชอบรับประทานหวานล้วนๆ ก็สุดแต่จะชอบเถิด

❀ สุธนุชาดก ❀

สุธนเป็นเรื่องในปัญญาชาดก มีใจความว่า พระพุทธเจ้าได้เล่าเรื่องนี้ให้พระภิกษุทั้งหลายฟัง เพื่อให้พระภิกษุเหล่านั้นทราบว่า พระองค์ต้องทำศึกสงครามกับยักษ์ และเพื่อโปรด ๔ ยักษ์ให้เป็นคนดี โดยแสดงบุญญาภิเษกแห่งพระองค์ให้ประจักษ์ว่าเหนือกว่า ดังเรื่องว่า

มีเมืองอยู่เมืองหนึ่งชื่อ พาราณสี มีพระมหากษัตริย์ชื่อ พระเจ้าพรหมทัต มีพระมเหสีชื่อ พระนางเกศนี พระองค์มีพระธนมมากมาย แต่ก็ไม่มีพระราชโอรสหรือธิดาเลย ประชาชนจึงไปขอร้องให้พระเจ้าพรหมทัตตั้งพระราชหฤทัยปรารถนาพระโอรสเกิด โดยอ้างว่า ถ้าพระเจ้าพรหมทัตสวรรคตไปแล้ว พวกคนจะอนาถา ไร้ที่พึ่ง พระเจ้าพรหมทัตจึงตั้งแก่พระมเหสีให้ตั้งพระราชหฤทัยที่มีราชโอรสคือไป พระนางเกศนีก็ไปตั้งพวกธนมให้บังดวงดวงเทพยดา ขอให้คืนมีโอรสและธิดา ส่วนพระนางเกศนีนั้นทรงบริจาครัศมีหนึ่งแด่นบาทแก่คนยากจน แดะรักษาอุโบสถศีล ในที่สุดท้าวโกสีย์ตั้งกเทเวศก็ทรงไปกระซิบในขณะที่พระนางบรรทมหลับว่า พอดีคนเข้าให้พระนางไปประทับที่พระบัญชา ณ พระพักตร์ไปทางประตูพระราชนิเวศน์ จะมีเหยี่ยวตัวหนึ่งคาบผลพุทธรามา แดะจะทำคดทรงพระพักตร์ของพระนาง ๆ จึงเสวยผลพุทธรามัน แดะทิ้งเมล็ดไป

คืนบรรทมคนเข้าพระนางก็ทำตามดังที่โคสีย์ พอดีทิ้งเมล็ดลงบนพนักคืน นางม้าแก่ตัวหนึ่งก็ถาเข้ามากินเมล็ดพุทธรามัน ทั้งพระนางเกศนีและนางม้านักคงครรรภ์ จวบจนถึงเดือนผ่านไป พระนางเกศนีก็ประสูติพระราชโอรส และนางม้าก็คลอดลูกด้วย พระเจ้าพรหมทัตดีพระทัยมาก จึงเชิญพราหมณ์มาทำนายลักษณะ พราหมณ์ตรวจดูแล้ว จึงทำนายว่า พระราชโอรสองค์นี้ จะมีพระหัตถ์ในทางธนูเป็นเยี่ยมที่สุด ในชมพูทวีป จึงพระราชทานพระนามราชโอรสว่า สุธน

พระราชโอรสสุธนมีกนิษฐภคินีองค์หนึ่ง ซึ่งเป็นราชธิดาของพระเจ้าลุงของพระองค์ ราชธิดาทรงพระนามว่า กเรณูวดี เป็นหญิงงามมากซึ่งใคร ๆ ก็หวังว่าควรจะเป็นคู่ของพระราช

โอรสผู้หนึ่ง จวบจนพระราชโอรสผู้หนึ่งมีพระชันษาได้ ๑๖ พรรษา พระเจ้าพรหมทัตก็สวรรคต พระราชโอรสได้ครองราชสมบัติต่อมา พวกอำมาตย์ราชเสนาที่อัญเชิญพระเจ้าผู้หนึ่งขึ้นประทับ ราชมนเฒ่าชื่อ พระยากักขิสีนทรพชาติ มีกายสีขาวบริสุทธิ์ (ซึ่งเป็นลูกของนางม้าแก่ตัวที่กินเมล็ดพุทธรักษาเข้าไป) พระยามโนมัยได้พาพระผู้หนึ่งเข้าไปหน้าพระदानแล้วกระโดดขึ้นบนอากาศสูง ๑ วา กระโดดต่อสูงอีก ๑ ช่วงคันศร กระโดดต่ออีกสูงถึง ๒ ช่วงคันศร แล้วกระโดดสูงขึ้นไปทุก ๆ จนสูงถึง ๗ ช่วงคันศร ซึ่งนับจากพื้นดินขึ้นไป พระยามโนมัยจึงพาพระเจ้าผู้หนึ่งเหาะจากเมืองพาราณสีไป จนไปถึงแคว้นนครราชธานี แลลงหยุดอยู่นอกราชธานี

เมืองเสตนครนี้มีพระมหากษัตริย์ทรงพระนามว่า พระเจ้าเสตราช มีพระราชินี ทรงพระนามว่า ปทุมคัพการาชเทวี มีพระราชธิดาทรงพระนามว่า จีร์ปภา มีผิวกายงามดุจปทุมชาติ แต่ไม่ถึงวัยมีกายของเทพธิดาในสวรรค์ มีหญิงคนใช้ชื่อปทุมมา พระราชธิดาและนางปทุมมาอยู่กันต้องคนบนปราสาทเจ็ดชั้น

ฝ่ายพระเจ้าผู้หนึ่งปล่อยพระราชมนเฒ่าไปหาหน้าหาหน้ากัน ส่วนพระองค์ก็ปลอมเป็นพรหมณ์เข้าไปในเมือง เมื่อเข้าไปในเมืองก็ไต่ยงกตคิศักดิ์พิศความงามของพระราชธิดา จีร์ปภา จึงคิดถึงพระราชมนเฒ่าให้มาหา และบอกว่ายากเห็นพระราชธิดา พระราชมนเฒ่าจึงพาพระผู้หนึ่งไปบนปราสาทของพระนางจีร์ปภา เมื่อไปถึงพระผู้หนึ่งแอบดูที่ช่องกุญแจเห็นพระนางจีร์ปภางามมาก จึงเปิดพระทวารเข้าไป และเอาของหอมที่เตรียมมาทาพระวรกายของพระนาง และเอาพวงมาลัยดอกไม้สดส่วนที่หอมมือ ของพระนางจีร์ปภา ส่วนของหอมที่เหลือก็เอาทานางปทุมมา ซึ่งนอนอยู่ไม่ไกลนัก และเขียนภาพปริศนาไว้ที่หลังนางปทุมมา แล้วตอบชมความงามของพระนางจีร์ปภา จนพระราชมนเฒ่าร้องเตือนจึงได้จากไป คืนเช้าพระนางจีร์ปภาแปลกใจที่มีของหอมทากายของพระนางและนางปทุมมา ทั้งมีพวงมาลัยด้วย และที่หลังนางปทุมามีไขดักปลา พระนางคิดว่า เทวดาผู้ใหญ่แอบเข้ามา ทั้งต้องจึงคอยดูในคืนต่อมา แต่ในคืนที่หนึ่ง ต้องตามทั้งสองหนีไปเสียก่อน ก่อนที่พระผู้หนึ่งจะเข้ามาจึงไม่เห็น แต่ในคืนที่สองเธอก็เห็นเข้าก่อนว่ามาชายและเอาน้ำหยอดตา จึงไม่หลับ พระผู้หนึ่งเข้ามาทั้งสองจึงเห็น และอ้อนวอนมิให้พระผู้หนึ่งกลับ ในคืนนั้น พระเจ้าผู้หนึ่งได้พระนางจีร์ปภาเป็นมเหสี ตั้งแต่นั้นมานางปทุมมาก็นำของเสวยมาให้

พระนางจรัลภาเพิ่มเป็นสองเท่า ทำให้พวกนางรับใช้ทั้งหลายแตกใจ และคาดคะเนกับนางปทุมมา ภายหลังที่ทราบความจริง ในที่สุดพระเจ้าเสด็จราชกรีเรือลง ทรงกริ้วมาก แต่คิดได้ว่า บุรุษผู้หนึ่งจะเก่งพอตัว จึงรับสั่งให้จัดงานพิธีขึ้น และเชิญพระเจ้าสุทนต์มาแสดงความสามารถ พระเจ้าสุทนต์จึงนำวชนูปถัวยดุกศรไป และทำให้กษัตริย์ทั้งหลายที่มายกดุกศรให้ชน แต่ไม่มีใครยกขึ้นเลย พระเจ้าสุทนต์จึงเอานวถัวยดุกศรขึ้นมาและยิงไป พระเจ้าเสด็จราชยังไม่เชื่อพระทัยนัก จึงให้ทดสอบอีก พระเจ้าสุทนต์จึงยิงดุกศรไป ทธฤไม่ระเห็ดอหนา ๘ นิ้ว ๗ แผ่นถึงแผ่นเหล็กหนา ๒ นิ้ว ๗ แผ่น ทธฤคือไปถึงทองแดงหนา ๒ นิ้ว ๗ แผ่น และทธฤคือไปถึงเกวียน ๗ เต็ม แต่เต้เล่มบรทุกทรายเค็ม แด่วยังทธฤเกวียนไปถึงคันทาด ๗ คันท เรียงซ้อนกัน แด่เดยยิงไปถูกตุนนัยนคางของรูปมฤคยนคร์ แด่ดุกศรก็ยกขึ้นกดับมาคตงตรงหน้า พระเจ้าสุทนต์ พระเจ้าเสด็จราชค้พระทัยมากที่เห็นความปรีชาดำหาญของพระเจ้าสุทนต์ จึงจัดการอภิเษกให้ทั้งสองพระองค์

อยู่มาวันหนึ่งพระเจ้าสุทนต์ก็ถึงพระนางเกษนี้ พระราชมารดา จึงได้ตาพระเจ้าเสด็จราช และพระมเหสี พระนางจรัลภาตามเสด็จไปด้วย การเดินทางนั้นใช้พระยากกชิตินรพชาติได้วันละ ๗๐๐ โยชน์ เนื่องจากการเดินทางต้องตรากตรำมาก พระนางจรัลภาจึงสดับไป พระเจ้าสุทนต์จึงแะตงพักที่บรรณศาลาของยักษชอ ฆนิตารยักษี เมื่อกอนนยักษคนนเบ่นผู้รับใช้ทาวเวสสุวรรณ แด่ชยอกกินนชอคน ท้าวเวสสุวรรณจึงอนุญาตให้ตั้งมาสร้างบรรณศาลาไว้ มีเครื่องบริโศคอุปโศคพร้อม แม่ม่มนุษย์คนใดเข้ามาพัก ก็ให้มาถามว่ามีใครอยู่ ถ้ามีแต่ยงคอบจะกินนมนุษย์นไม่ได้ แด่ถ้ามาถามแเด่ ไม่มีใครคอบถึงด้ามคร์ จึงกินนมนุษย์นเดีย พระราชมโนมยโคเดาเรองนให้พระสุทนต์ฟังแเด่ และเตรียมบอกว่า “เราเอง” ถ้ามีแต่ยงถาม ในคร์แรกพระยากกชิตินรพชาติเป็นคนเฝ้ายามกอน ยักษมารองถามถึงด้ามคร์ พระยากกชิตินรพชาติก็คอบว่า “เราเอง” ทงด้ามหน พอลงเวรพระเจ้าสุทนต์ยักษก็มาถามอ้กพระเจ้าสุทนต์คอบไป คราวนถงเวรพระนางจรัลภา ในคร์แรกแะคร์กที่สอง พระนางกคอบด้วยเดยงอนอ่อนหวาน แด่พอคร์กถึงด้ามพระนางม้อยหลับไป ยักษไม่ได้ยงคอบจึงฟังประคเข้าไป จะกินนคอยู่ ในบรรณศาลา พระยากกชิตินรพชาติจึงออกรบกับยักษ ภายหลังถูกยักษจับไปได้ พระเจ้าสุทนต์

เป็นชายาทั้งหมด ตอนหลังนางอัญชนวดีคาดคะเนเอาความจริงได้ เพราะนางได้กลิ่นมนุษย์ผู้ชาย
ติดมากับกายของนางทั้ง ๑๗ นาง นางมีความสนใจพระสุธนมาก และเชอเชิญพระองค์ให้
ไปในเมืองและได้นางเป็นชายาอีกคนหนึ่ง นางรักและหลงพระสุธนมาก พระสุธนทราบว่
พระยากักขิดินทรพชาดิฐอยู่ในเมืองนี้ จึงแต่งตั้งบอกนางอัญชนวดีว่าอยากออกกำดั่งกายขึ้นมา
เป็นอันมาก และอยากได้มาคว่กัชนคารยักษังไว้ นางจึงให้นางกเรณวดีไปขอม้าจากพี่ชายมา
โดยไม่รู้ถึงเดห์เหตุมขของพระสุธน ในวันนั้น พระสุธนออกอุบายจับงานเตงถดองชน และ
มอมเหต่านางอัญชนวดีจนตบไป แล้วดอบข้พระราชมโนมัยหนีออกจากเมืองไป

เดินทางไปเรื่อย ๆ จนถึงเมืองที่พระนางจรัฎาประทับอยู่และเข้าไปที่ศาลาอุมาทัศน์ดู
รูปภาพต่าง ๆ ก็รู้ว่าเป็นเรื่องของพระองค์ ๆ ทรงโทมนัสมากแะกัณแ่งออกมา คนจึงไปทูล
พระนางจรัฎา พระนางเด็ดจออกมาทอพระเนตรเห็นพระสวามักัทรงด้พระทัย ต่างทรงกัณแ่ง
ด้วยควมโธมนัสด้ที่ไดพบกัณ

เจ้าเมือง ๆ น้ทรงพระนามว่า มหาปนาทราช ครองเมืองอินทปัต พระองค์ทรงถวย
ราชดัมบค้แด่พระเจ้าสุธน แต่พระสุธนไม่รับแะทรงคืนให้ แต่ทรงประทับอยู่ที่เมืองอินทปัต
๒-๓ วัน แะวกเด็ดจกดับเมืองพาราณดี พระนางเกศันด้พระทัยมาก ทรงรักใคร่พระนางจรัฎา
เป็นอย่างดี ค้อมาพระสุธนทรงว่าดีถึงพระชายาทัง ๑๗ นาง จึงตามเหต้แะพระนางเกศันไป
เมือถึงจึงทรงเทศนาไปรคฆันคารยักษ์ ๆ ยอมให้พระสุธนพานางอัญชนวดี นางกเรณวดี แะ
พระราษริดาถดับไปเมืองพาราณดีได้ พระสุธนทรงพานางทั้ง ๑๗ ถดับไป แะแ่งคังแด่ละนาง
อย่างสม่เกยรคยค้ ค้อมาจากนั้นพระสุธนก็ทรงทำการด้การระแ่งพระยากักขิดินทรพชาดิ ทรง
คังคนเป็นกษัตริยที่ประกอบด้วยสังคหวัดถุสึ ประพฤติแต่กรรมดี มีทศพิธราชธรรม ดัน
พระชนม์แด่วไปเกิดในพรหมโลก.

ผู้กลับชาติเป็น

พระเจ้าพรหมทัต

พระนางเกศนี

พระเจ้าเดศวราช

พระนางปทุมคัมภีราราชเทวี

สมเด็จพระอินทรราชบิด

พระยามหาปนาทราช

พระนางจรีปภา

นางปทุมมา

พระยามณีกัทธิดิษฐ

นางอัญชนวดี

พระนางกรณวดี

ขันตารักษ์

พระเจ้าสุชนุ

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

กัลป์ชาติเป็น

พระเจ้าดุษโธทนะ

พระนางศิริมหามายา

พระมหาโมคคัลลานะ

พระนางประชาบดี

พระอนรุท

พระสารีบุตร

พระนางพิมพา

นางอุบลวรรณา

ม้ากัณฐกะ

นางจันทเทวี

นางสุนทรภิกษุณี

พระยามารวิราช

พระพุทเจ้า.

โดย มาลัย หวังประกอบสุข

ม.ศ. ๔ ทั่วไป

นุ่งผ้าใหม่

โดย มัทนา ธนาคม

อาทิตย์ไครนุ่งผ้า	ชำนะ มารแช
ศศิเป็นเด่นหะ	พบชู
อังคารทุกซ้จะปะ	ปนโทษ
พุธจะมีตุ้ชฎี	นุ่งผ้าจิ้งจำ ฯ
พฤหัสบดีจะนุ่งผ้า	พูดดีดี
วันศุกร์ทวีพยมบัติ	มากด้วย
วันเสาร์ค้ำวาคัต	เด็ดขาด
ไครนุ่งห่มจะมีวย	มอดให้ระวัง ฯ

วันนุ่งผ้าสี่ประจำวัน

วันอาทิตย์ ดิทธิโชค โฉลกดี	เอาเครื่อง สีแดง ทรงเป็นมงคล
วันจันทร์ นนควร สีนวลขาว	จะยืนยาวชนชาติถาถ
วันอังคารม่วง ชวงงามดี คราม ปน	เป็นมงคลชาติยาไม่ราศี
เครื่อง วันพุธ ดุ้ดดีด้วย สีแสด	กับเหลือง แปดปนประดับดีดี
วันพฤหัสบดี จดเครื่อง เขียวเหลือง ดี	วันศุกร์ ดี เมฆหมอก ออกส่งความ
วันเสาร์ ทรง ตำ จิงดำเดศี	แดนประเดวีรู้เดียนคักจะหักขาม
ทงพาสซ้ชบประดับงาม	ให้ค้องตามดีสรจกนัญ.

*๙ ตำราปลูกต้นไม้ตามวัน *๙

วันอาทิตย์ นั้นหน้าคำวางตั้ง
บรรดาหัวใต้ดินต้นทุกราย

หอมกระเทียมเผือกมันจันทน์ดิน

ปลูก เวลาค่ำ จำได้ใจ

วันจันทร์ ปลูก กล้วยอ้อย กล้วยหวาน

ปลูกเย็นย่ำค่ำ ตั้งฟังยุบต

วันอังคาร ปลูก แมงลักผักต่างต่าง

ปลูก ตอนสาย คี่หน้าอย่าได้เคลง

วันพุธ ปลูก ไม้ดอก ออกสะพรัง

ทั้งหอมหวานชวนชื่นรื่นวิญญา

พฤหัสบดี ปลูก พักแพงแดงน้ำเต้า

จะได้ผลหลายหลากมากครวมครั้น

วันศุกร์ แม่นปลูกคั้น ผลไม้

ได้ผลงามดกกระช้านายินดี

วันเสาร์ ปลูก ต้นไม้ทั้งหลายถูก

เย็นหวังรากคำหวังงาม ตามระเบิด

จะปลูกฝัง หัวและราก ให้มากหลาย

ช้ากระชายชิงว่านดินขมิ้นไพล

ฝังแต่ดินร่วนดีจะมีไหน

ขุดไม่ไหวรากหัวอย่ากดจวน

จะตระการงามตาอย่าลงน

จะแบกชนบ้นเบื้อว่าเห็ดอแรง

งามทุกอย่างจำไว้อย่าหน่ายแหนง

เอาไวแคงหรือจะขายได้ราคา

ดีแปลงปลั่งน่ารักเป็นหนักหนา

ปลูก เวลาใดไม่ห้าม งามทั้งนั้น

ถ่วงข้าว ต่างต่างทุกอย่างดรรพ์

ตลอดวัน เจริญปลูกได้ขายก็ดี

โตทันใจใบเต็มคั้นผลเต็มที

ปลูก นาที่ใด ก็งามตามเนื้อดิน

เข้าหวังลูกสายหวังใบ ตามใจถวิล

จงเชื่อลนปลูกแล้วงามเป็นความจริง.

บารนี กฐินะสมิต เรียบเรียง

ม.ศ. ๔ ศ.

๙ บุษยาพระ ๙

โดย สิวลี

ดอกไม้ รูป เทียน เป็นเครื่องบูชาพระรัตนตรัย มีความหมายดังนี้

รูป บุษยา พระพุทธรเจ้า คือนิธิที่หอมอบอบลอยอยู่เมื่อไฟไหม้รูปไปแล้ว เปรียบ
เสมือน คุณธรรมความดี ของพระองค์ยังปรากฏอบอบอยู่ในจิตใจของชาวโลกทั่วไป ควรใช้
รูป ๓ ดอก บูชาพระคุณของพระพุทธรเจ้า เพราะพระคุณของพระองค์เมื่อย่นย่อแค่ส่วนใหญ่ว่า
มี ๓ ประการ คือ พระกรุณาธิคุณ พระวิสุทธิคุณ และพระปัญญาคุณ

เทียน บูชา พระธรรม เพราะเทียนเป็นดวงประทีปเครื่องกำจัดความมืด เช่นเดียวกับ
กับพระธรรมเป็น ดวงประทีปแห่งจิตใจ เราใช้เทียนบูชาพระธรรมเพื่อให้ระลึกได้ว่า พระ
ธรรมเป็นดวงประทีปแห่งชีวิต ควรใช้เทียนบูชาเป็นคู่ การที่ใช้เทียนบูชาเป็นคู่หนึ่ง อธิบาย
ได้ว่า พระธรรมของพระพุทธรเจ้าหนึ่ง เมื่อจะย่นย่อเอาแต่หลักใหญ่ ๆ ก็มีอยู่ ๒ อย่าง คือ
ธรรมกับวินัย ความหมายของเทียนนี้ดังกล่าว เมื่อจุดเทียนบูชาพระธรรมก็เป็นเหตุให้เรา
ระลึกได้ว่า เราจะไม่ทำความชั่ว ทำแต่ความดี คือรักษาพระธรรมและวินัยไว้ด้วยดี

ดอกไม้ บูชา พระสงฆ์ พระสงฆ์แม้มาจากตระกูลต่าง ๆ กัน แต่เมื่อมาบวชใน
ธรรมวินัยเดียวกันย่อมมีระเบียบอย่างเดียวกันเสมอขึ้นโดยความประพฤติและความคิดเห็น เมื่อ
เราใช้ดอกไม้บูชาพระสงฆ์ ก็เป็นเหตุให้เราระลึกได้ว่า พระสงฆ์ท่านเป็นผู้รักษาความงามเพราะ
มีระเบียบวินัย เป็นผู้ควรเคารพกราบไหว้ และบำรุงไว้เพื่อผดุงพระศาสนาให้ถาวร.

(เก็บจากหนังสือคำบรรยายคติธรรม ของกองวัฒนธรรม)

แม้จะมีหัวใจหนักแน่นมั่นคงเพียงใดที่ย่อมไม่สามารถทนสิ่งที่เปลี่ยนแปลง
คลบแคลงได้ ฉะนั้น การผูกมิตรจงเลือกคนที่มั่งใจสูงยิ่งกว่าคนที่มีการศึกษา
ดีแต่ใจทราม.

● อย่าซุบซิบบอก...ใคร ●

โดย กองมองแมว

จิรวรรณ คนด้วยแห่งสุราษฎร์เกิดนึกประหลาดไปนั่งชมชมธรรมชาติอยู่กลางแจ้งแดด
ยามเที่ยง แต่คงว่าซึกจะไม่ค่อยดี ควรเร็วรีบปรึกษา หมอประสพ **คุณจิรวรรณ**
ธรรมารักษ์ เห็นเพื่อน ๆ ร้องทักว่าคะแนนดีเป็นพิเศษ... .. เป็นเอกไม่มั่งคั่งคง **อ้าไฟ** เพราะ
ถูกบังคับใจให้เรียนวิทยาศาสตร์... .. โช๊ะเอ๊ย กรรมของคุณแท้ ๆ **สี่ ว.ก.** ว่าประหลาด
ทำไมชาวดีอ่าจะแพ้ **สี่ ว.บ.** จริงหรือ... .. **เอมอร พงศ์แสงจันทร์** ได้ยินว่าชยันเวลาไม่มี
คนเห็น... .. เอ๊ะ เขาทัดนะน้องนะ... .. **บุญสม พงศ์ทอง** คิดครองตำแหน่งที่หนึ่งเจ้าตัว
ไม่ยอมบอก... .. ก็ได้แล้วนี่ บอกหรือไม่บอก “**กองมองแมว**” ก็รู้ยุดี้ มีอะไรบ้างซึ่ง
“**กองมองแมว**” ไม่ทราบ... .. รู้ดีกว่า **ประธานสภา** บันดูเศร้า สภาฯ เหวงไปมาก... ..
สิวลี สอนงนวล หลังจากกลับจากญี่ปุ่นต้องหัดหมุนเป็นลูกช่าง ไหนจะต้องร่างรายงาน
ไหนจะต้องกวดการเรียน และเห็นเปรย ๆ ว่า จะเขียนเรื่อง “**เกิดศรีมีแฟน**” แต่จะทำ
อะไรอีกเพคะ เจ้าหญิงไอเมก้า... .. **ประธานชุมนุมภาษาไทยและสังคม บัณฑิต** วงศ์-
พาณิชย์ ต้องมีเรื่องมาบังคับให้คิดค้นจิตใจ... .. โช๊ะ คุณนายร้อย ก็เดาให้ “**ดอกฟ้า**” พัง
บ้างซี... .. ยินของ **จิระเศรษฐีบุรณ์** กำลังเพิ่มพูนกำลังเรียน มีโช้ยอยากจะทำวิทยานิพนธ์ เพราะ
ยังงี้ก็จะได้อยู่แล้ว เขาจะไม่ให้แคสต์ **Scholarship** ดักทุนหนึ่งเท่านั้นเอง... .. **ประไพศรี เอ-**
อารักษ์ กัดุมใจเป็นยิ่งนัก... .. บอกสักนิดได้ไหม **สุมาลัย ศรีกำไรทอง** ร้องเดี่ยวชมว่า
ฉันไม่ขยันเรียนสักหน่อย แต่รูปร่างของน้องน้อยเรียวบางดวง และไม่ต้องสงสัยว่าจะไม่คิดบอर्ड...
เพลินพิศแห่ง ม.ศ. ๕ หัวไป กำลังได้นิคเนมใหม่... .. **จักรพรรดินี** **บ่อทิพย์**
บุญยะจิตติ กำลังวิทำอะไรอย่างหนึ่ง... .. เจ้าข้า ดาววัดมัจฉาจับลูกดาวคำรวจไปหน่อย... ..
เกิดศรี ของ มารับอง บั้นน้องผอมตงพอแรง... .. **ดอบนชี** หนีหนีอันขอคะแนนแพง ๆ... ..
วิไลลักษณ์ จามิกรณ์ เดินตระครได้คืนัก จะว่าไทยก็ไม่คะถูกคะกัก... .. **แฮม** ซักอีกฉา

เดี่ยวแล้ว หวงเพชร โอโหมคำ อยากทราบว่าใครคงฉายว่า “ปงเป๊ะ” มาลัย
 หัวใจประกอบสุข ขณะงานกำลังชุก(งานเก็บเงิน) จารี คงมีอะไรกับ Popeye เห็นใคร ๆ
 เรียกกันให้แซ่ ตีรัตน์ ก็ดีพันพุดว่า จะไม่ล้มคู่ครุวิชาแสง แล้วเมื่อไรจะ
 แลดูเรื่องวิเศษของมด ศิราณี นักร้องเดี่ยวเหมือนก๊อตันแอมโมเนียทำให้เพื่อนตะเหี่ยวใจ
 เพลงใหม่ ๆ ของเธอ ... ศิราณี เวทนาเพื่อน ๆ บ้างเถอะ เดี่ยวดำดักแอมโมเนียตายกันหมด ...
 ฉายาของ รุจิระ แห่ง ตี อ.ช. คือ หลวงบุญ มาลัย แห่ง ตี อ.ช. พอก
 พอใจเป็นยิ่งนักที่ได้รับตำแหน่ง หัวหน้า (กิ่งก้อ) ประจำห้อง ศิริยงค์ หรือวิวัฒน์ ขอ
 ชมว่าจักคงตงยาวได้คัมภีร์ จามจรี จันทร์ทรงกลด หน้าตาไม่ค่อยสดได้ในวันเปิดภาค
 เห็นมันว่าเห็นน้อยมากไซ้ใหม่ นโม ธรรมโม ดังโฆ เห็นจริงใจยิ่งแต่เรื่องธรรมะธรรมโม
 คงจะได้บุญอีกไซ้ แบ่งให้ห้องนางบ้างไซ้ กริสฎา ได้ยินว่าทำงานให้ตั้งจนปวดขา
 กุสุมา ขำคณิก บารณี กลุณีระสมิต ได้เป็นคุณยาย อายุเจ็ดสิบ ตั้งแต่อายุสิบเจ็ด ...
 เบบ ที่น่ารักคือ พีรเพียร เวชบูล ชัยนจนหุ่นบาง เพตา ๆ ตงหน้อย ผรั่งเศษ
 ณะไม่ไปไหนเลย สอภกาญจน์ ไม่ยอมให้ใครเรียกขานผิด ๆ ว่า สอภกาญจน์ (อ่าน
 เอาเอง) ตำแหน่งที่เรียบร้อยที่สุดในห้อง ผู้ที่ครองคือ สมศิริ (สวยที่สุดในห้องด้วย) ...
 เสียงซุบซิบจากห้อง ม.ศ. ๑, ๒, ๓ ไม่มี เพราะ “กองมอแง” ประจำห้องไม่ยอมตั้ง
 ตั้งมาแต่ แมวจริง ๆ จนเดี๋ยวนี้ ที่ห้องศูนย์รวม “กองมอแง” มีแมาเต็มห้องจนต้องขน
 ไปอยู่บนเพดานแล้ว ช่วยด้วยเถอะ!!!

คต

อย่า... ฆ่า... สอก

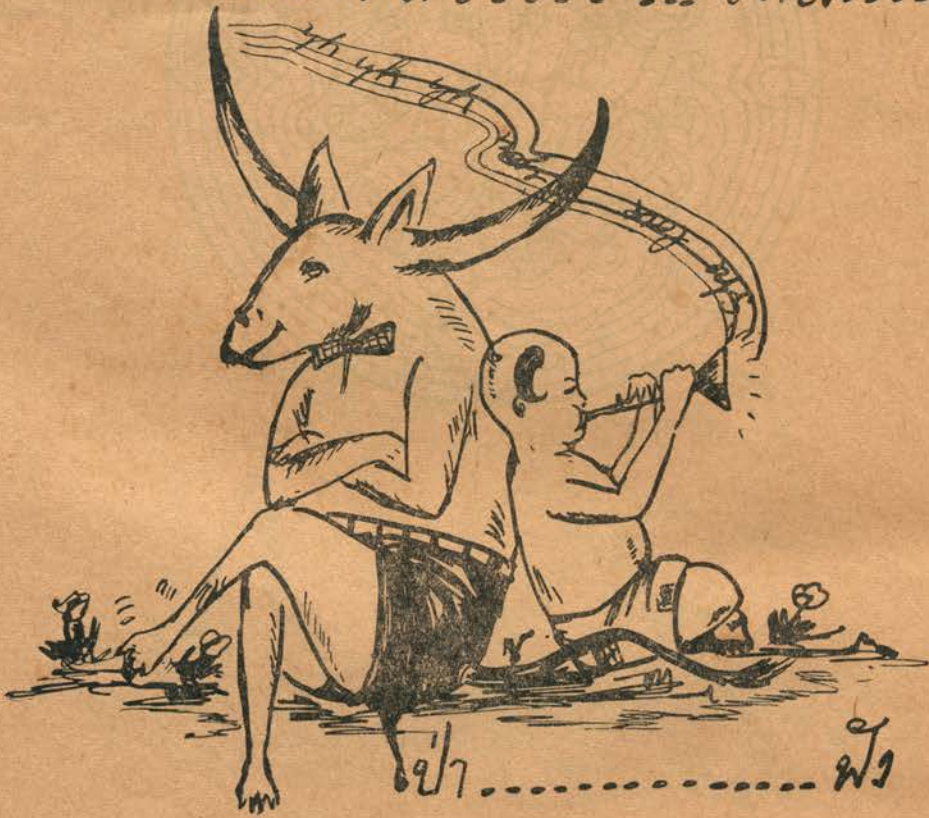
กว่า... ไหม

... ้าง... ตก ๖๖๓๖

..... ๖๙๙๖ ๖๙๙๖

..... ๙๗ ๙๗

นี่... อ่ะ...

อ่ะ

อ่ะ

ก่อน

อ้อ

ตั้งตั้ง

มาตราเงินไทยโบราณ

๕๐	เบี้ย	๘	เป็น	๑	โสฬส
๒	โสฬส	๘	”	๑	อัฐิ
๒	อัฐิ	๘	”	๑	เสี้ยว หรือ ไพ
๒	เสี้ยว	๘	”	๑	ซีก
๒	ซีก	๘	”	๑	เฟื้อง
๒	เฟื้อง	๘	”	๑	สลึง
๔	สลึง	๘	”	๑	บาท
๔	บาท	๘	”	๑	ตำลึง
๒๐	ตำลึง หรือ ๘๐ บาท	๘	”	๑	ชั่ง
			หรือ		
๑๐๐	เบี้ย	๘	เป็น	๑	อัฐิ
๘๐๐	เบี้ย	๘	”	๑	เฟื้อง
๑๖๐๐	เบี้ย	๘	”	๑	สลึง
๖๔๐๐	เบี้ย	๘	”	๑	บาท

ปัจจุบัน ๑ บาท มีค่า ๑๐๐ สตางค์ เมื่อเทียบกับเงินโบราณ ๑ สตางค์ มีค่าเท่ากับ ๖๔ เบี้ย แต่คงว่าเงินโบราณมีค่าสูงมาก ถ้าคนสมัยก่อนต้องมาจ่ายค่ารถเม็ต์โดยสารเหมือนขณะนี้ คือ ๕๐ สตางค์ เขาก็ต้องจ่ายเงินถึง ๓๒๐๐ เบี้ย ถ้าไปแตะกับเขาจะต้องจ่ายเงินถึง ๖๔๐๐ เบี้ย คงลำบากมิใช่น้อย และคงไม่มีใครยอมจ่ายแน่ ๆ.

คำที่ใช้ในภาษาเขียนแตกต่างกับภาษาพูด

โดย ชินยง

มีคำไทยบางคำที่ใช้พูด กับ ใช้ในภาษาหนังสือผิดเพี้ยนกันไปบ้าง แต่ในทางราชการ
แต่ย่อมถือ การสะกด หรือ การเขียนตามพจนานุกรม เป็นแบบที่ถูกต้อง ตัวอย่าง เช่น

พูด

กึ่งได้

กงเค็ก

กาไห่

ขมกั้เขม้น

เขยวกาง

จอมเปาะ, จำเปาะ, (จ้อกป้อก)

ตะเซ็ง

ทะมัน

ทมทก

ดัดม

ชอมชอม

อะหัดย

อี่ดุยดุยแฉก

เขียนตามพจนานุกรม

กึ่งได้

กงเค็ก

กะไห่

ขมกั้เขม้น

เขยวกาง

จอมเปาะ

ตะเซ็ง

ทะมัน

ทมทก

ซ่าหัดม

รอมชอม หรือดอมชอม

อะไห่

อี่ดุยดุยแฉก

❀ นิราศโตเกียว ❀

สวัสดี สอนงवल

ยามนิราศแรมร้างห่างยุพิน
ถ้ามาตรแมนคิ้วพี่ไม่มีกิจ
หากเพราะการอนุภาชาติจัดตั้งไป
ที่สืบดีมีภูษาชดาก่อน
ด้วยเคระดังศักดิ์ที่ขจัดทิ้งปวง
ขอพระคุณอาจารย์ช่วยปกป้อง
เดินทางโดยสวัสดิ์ศักดิ์ภัย
แต่ขอบอุ้นน้ำใจไมตรีจิต
บ้างดูบทดังตั้งก่อนจะตา
ได้เวลาดจวนเพลาเรือบินออก
เครื่องขนตั้งน้อยพาดจะเป็นลม
มองตมาพบเมฆน้อยตอยด์ต่าง
ต้องรวีเรืองระยับดับเงา
ผ่าน ฮ่องกงไทเปโอซากา
ตามสืบหน้าที่เหนื่อยหายคลายอารมณ์
ถ่วงต้องยามถึงด้นามบิน ฮาเนดา
“สุมินนาเซน” หยุดก่อนกระเป่าวาง
ตุ้พิศก่อนคืนยามคี่หนึ่ง
โอบ้านนี้แก้วตาคงจำบัดนี้
รุ่งวันใหม่ได้เยี่ยมการกาชาติ

ไอ้ออกเอ๋ยแด่นอาทิตย์ใจจิต
ตั้งชีวิตนตอยร้างห่างร้างไป
ที่จะคิดร้างราวอย่างดังยัย
จึงจำไทดจัจระสะท้อนทรวง
ห้วงอาวรณ์นั่งนุชที่ตุ้คหวง
ตูกฝากดวงใจด้วยช่วยกันภัย
เป็นเกราะทองคุ้มศิษย์ให้ผ่องใส
ประดับชัยในกิจการงานนานา
ตั้งนญาคิมิครมาดังกันอุ้นหนา
จงกลับมาอย่าห่างอยเหงาเค้ารำระทม
ตั้งวงนอกตานเวียงเตียงขรม
เพราะตรอมครมถึงนุชตุ้คบรรเทา
เดือนเควังกว้างบ้างเห็นเช่นภูเขา
บ้างบางเบาเหมือนแพรพริวตั้งตามลม
แต่เวตาจำเพาะให้เหมาะระดม
แต่ฉเหิตรมลู่แคว้นแดนปดายทาง
พอดตมาเจ้าหน้าทริเข้าชวาง
เบ็ดตุ้กว้างร้อง ไฮ้ โคงให้พิถัน
ครวญกนึ่งถึงนุชตุ้คโศกศัถย์
เค็ดมหดบผันเห็นน้องยังหมองใจ
จุคมุ่งมาครเข้าพบปะธานใหญ่

มอบของขวัญที่ระลึกจากเด็กไทย
แล้วพาเที่ยวชมทั่วทุกแห่งหน
ชมพตางครวญคำนึงถึง โคมครุ
ได้เวลาดอาหารท่านจัดหา
ตะเกียบไม้ไผ่แดงทั้งใต้อุณ
ผักสดเขียวแถมชมพุดปลาดิบ
มันแกวคามาด้วยช่วยประคอง
หลังอาหารจัดพาไปเที่ยวใหม่
อาต่าสมัครทำงานง่วนตั้งต้นตั้งตรี
ทุกทุกคนเข้านั่งประจำจักร
ตั้งเคราะห์เด็กกำพร้าที่วณแดน
พอจนคำอาต่า ซาโยนาระ
มาจนรถเร็ววิ่งออกศักรัย
ไซเฟอร์ญี่ปุ่นมือดีเป็นทีหนึ่ง
ใครมัวซ่าซำมถนนไม่ทันกิน
เยี่ยมโรงเรียนวันอังคารรายการแจ้
ดั้มภาระเค็มกอบหอบไม่เบา
พออย่างเท่าเข้าโรงเรียนสะทอนจิต
เรียนคนเดียวยามฝันอยู่ไกล
อาจารย์ใหญ่เมตตาท่านมารับ
หนังสือพิมพ์ ท.ว. ด่วนภิปราย
สืบนาฬิกาได้เวลาหลังดั้มภาระณ
นักเรียนนั่งเรียนร้อยถ้วนฟังก์
ครันครุถามนักเรียนต่างรับตอบ

ท่านตอบให้คุกคาน่าเอ็นดู
ชั้นล่างบนคึกใหญ่โตโถ้งามทรู
เคยเคียงคู่คุดาโคดไม่ไถดกัน
ได้ถต้องมาเรียงรายหลายตั้งต้น
แถมชุปันหนักถิ่นยวนชวนให้ต้อง
พิตองหยิบแถมต้องวางให้หมางหมอง
จะขอตองชิมดูตั้งดั้ม
เข้าห้องใหญ่งามตาตั้งว่าตรี
ทำให้พี่รู้ไม่หวังชอบของตอบแทน
ช่วยเย็บปักถักร้อยผ้าข้างดีแถม
ใครขาดแคลนการขาดช่วยอ่านวยพลัน
และ "มัตตะอิระชัย" ให้ตั้งตั้งต้น
พริบตานจนถึงเรือนเหมือนดังบิน
จับตะบิงแค้เรียบไม่ผกผิน
คงจะตั้งตั้งพันแน่นเมืองเยาว์
ทั้งต้องแต่งเครื่องอนุ ๆ ดูหล่อเหลา
เพื่อไซว่าเขาคูยเขื่องเรื่องเมืองไทย
ที่ทวนคิดถึงน้องไม่เผลอได้
แม้ตั้งตั้งใครเด่าจะอธิบาย
ตากตั้งตั้งจับภาพอยู่ดูมากหลาย
โปรดขยายเรื่องเมืองไทยใครจะรู
เดินองอาจเขานั่งเรียนทั้งงามทรู
ทั้งคาหุมิวอกแวกแปลกเหลือใจ
ถูกระบอบยกมือเรียงใส่ดู

ไม่แข่งตอบที่ตะคนเรียงวนกันไป
 หมดชั่วโมงตรงไปยิ้มเน่เซี่ยม
 จะมองหาเศษผงแม่ขี้ดี
 ถึงเวลาดรุมาเปิดแผ่นเตียง
 พอเพลงเริ่มเยงกรายไม้ส่วิง
 เห็นพวกเขายิ่งพาให้ใจเศร้า
 ที่เคยเค้นเคียงคู่แม่โฉมครุ
 เพราะความเศร้าตัวเรากำลังเดินออก
 วอลเลย์บอลแซร์บอล ต่ตอนไป
 โขอะ โข่ตักตักเซี่ยม
 เครื่องแบบด้วยมรรยาทงามชวนตริงตา
 ถึงวันพุธดีใจได้ไปเที่ยว
 ผ่านทุ่งนาป่าเขาเขียวชอุ่ม
 เห็นกุหลาบช่องามให้หิวความคิด
 ยามอยู่ไกลที่เคยเก็บมาเดียบกรรณ
 วันพฤหัสบดีพาไปกินข้าว
 ด่วนศึกใหญ่ตั้งเยี่ยมเทียมเมฆา
 พี่เดินชมพดางมองหาของฝาก
 เตือกของฝากตักกรักจากดวงแค
 นีราศ์เรื่องเมืองญี่ปุ่นอุนเครื่อง
 ได้ไปพบครั้งแรกของแปดกตา
 อันเชิงงานการกตอณยังอ่อนหัด
 ไปรดเมตदानันด้วยชวดยอภัย
 ตัวน้องนุชในเรื่องคือเครื่องกลัม
 ให้ถูกแบบแบายลกลทำนอง

งามโฉนระเบียบเขาเข้าที่
 สะอาดเยี่ยมพันวาวไม่ทำดี
 ก็ไม่มีหายากลำบากจริง
 นักเรียนเรียงยันรายตัวนุหึง
 ดูกมายิ่งท่วงทำน่าเอ็นดู
 ด้วยตัวเราไร้คู่คอดดู
 ยามน้อยอยู่ไกลกันแต่เห็นหัวใจ
 มาข้างนอกพบตำนานกว้างโฉน
 คุกกว้างใหญ่สะอาดงามตำนานก็พา
 นักเรียนตครันารกเป็นหนักหนา
 ดั่งภาษาแยมย่มอ่มไม้ตรี
 ขนรดเดี่ยวเดาะทางหวางวิถึ
 ข้างทางมีม้าดำรายหลากหลายพันคู่
 พิหวนคิดถึงนุชสุดโศกคดีย
 แล่ดริบชวัญกตณระวันช่นอรุ
 แห่ดงดินคำดำรพัดให้คักหา
 ผู้คนหนาแน่นชนคพาอดแ
 ้วยามจากยงรำฟงถึงดวงแข
 เพื่อให้แก่เจ้านแม่ชวัญตา
 ไซ้คุยเชื่องใจเด่นเช่นหนา
 จึงเก็บมาคุยเด่นพอเย็นใจ
 ไม่ต้นทคณคบังอย่าส่งสัย
 เพราะมีใจรักการเขียนจึงเพียรตอง
 เป็นของแถมกลัวคขอสนอง
 จึงจะต้องกลอนนิราศไม่ขาดเอย. □

คนจำนวน ๖๐ ครอบครัวอพยพจากแมริแลนด์
ข้ามภูเขาไปยังเคนตักกี
เขาต่างปลูกพืชพันธุ์ สร้างกระท่อมและโบสถ์
แต่ก็มีครอบครัวหนึ่งทำ

ของขวัญสำหรับจูเลีย

๑๑๖

วันเสาร์

จูเลีย จอย เกิดในกระท่อมซุงใน เคนตักกี ดังนั้นคนในครอบครัวต่างก็เรียกเธอว่า
“เคนตักกีน้อย” เพราะเธอเป็นธิดาคนคนเดียวในครอบครัวที่ไม่ได้เกิดใน “แมริแลนด์”
นี่เองจึงเป็นสาเหตุที่ว่า ทำไมเธอจึงรักเคนตักกีมากกว่าบรรดาพี่ ๆ ของเธอ คือ ลูซี่ เจน,
โรเบิร์ต และ ฟรานซิส เธอชอบที่จะออกไปเดินเล่นในละเมาะไม้รอบ ๆ กระท่อมของเธอ
วันหนึ่งเป็นวันที่อบอุ่นวันหนึ่งในเดือนกุมภาพันธ์ จูเลียได้ยืนเคียงหน้าในตำราไรต์เซาต์ตั้ง
ฟังดูราวกับเสียงเพลงที่บรรเลงอยู่ในบ้าน และมันก็ดังดังได้บินมาเกาะกิ้งกั้งที่ซ่อนอยู่ใกล้บ้าน
ของเธอ

“ฤดูหนาวผ่านไปแล้ว นี่ก็คงย่างเข้าฤดูใบไม้ผลิ” จูเลียพูดกับมารดาของเธอ

“ยังหรรอกตุ๊ก” แม่พูด “ขณะนี้ยังเร็วเกินไปในเคนตักกีที่เราจะเรียกว่าฤดูใบไม้ผลิ
เฮ! อีก ๒ วันก็จะถึงวัน “เซนต์ วาเลนไทน์”

“แม่คิดว่าหนูจะได้รับของขวัญใหม่จ๊ะ?” จูเลียถาม

“แม่ว่าคงได้จ๊ะ” แม่ตอบอย่างปรานี

“ตอนที่แม่อยู่ในแมริแลนด์ แม่ได้ของขวัญทุกปีหรือเปล่าจ๊ะ?” จูเลียถามอีกอย่างสงสัย

“ได้จ๊ะ เด็กหญิงทุกคนในแมริแลนด์ได้รับของขวัญกันทั้งนั้น”

“แต่ในเคนตักกีไม่มีของขวัญด้วย ๆ เอยหน้ะแม่” จูเลียพูด “แม่อยากจะได้ไปอยู่
แมริแลนด์อีกไหม?”

“ไม่หรือลูก แมรีแมรีแดนดีแค่เคนคักกก็เป็นเมืองที่เราอาศัยอยู่ และแมรีวัก
เคนคักกเพราะถูกเกิดท่น

“บ๊ายแอกเนตพูดเต็มอว่า เคนคักกนห่างไกลความเจริญ เธอว่าเราอยู่ห่างจากเพื่อนบ้าน
ที่ไกลที่สุดไมล์หนึ่ง และห่างจากโบสถ์ถึง ๓๐ ไมล์นะจะ เธอว่าแมรีแดนดีนะไม่มีดีภาพ
อย่างนหรือก”

“เราจะเด็กอาศัยอยู่ในที่ที่เราพอใจ” แมบอ ก “แม่ชอบให้เหอที่รอบ ๆ บ้านเรา
กว้างขวางและเดินทางไกล ๆ เพื่อไปโบสถ์”

“หนูชอบจนท่มอากาศดี” จูเลียพูดบ้าง

“แม่ชอบสถานที่นี้ แม่ว่าขณะท่มนจะจมอยู่ในกองหิมะ” แม่พูดแล้วก็อนุญาตจูเลีย

“ลูกจะออกไปวิ่งเล่นนอกบ้านก็ได้ แม่จะไปปิ้งขนมปัง”

ตลอดบายวันนั้น จูเลียเด่งจนอยู่คนเดียว เธอหึกถึงต้นมาส์ร้างเป็นบ้าน และสั้มคิดว่า
เธอกำตั้งนงปิ้งขนมคูกอกอยู่ในบ้าน แล้วก็สั้มคิดว่าตัวเธอเป็นหญิงสาวอยู่ในแมรีแดนดี กำตั้ง
จะออกไปจ่ายของ การเดินจาคอต้องม่กระเป๋าสตางค์ด้วยเพื่อประกอบ เธอจึงกลับเข้าไปเอาในบ้าน
กระเป๋าย่อยนเป็นสั้มบคของจูเลีย ครั้งหนึ่งกระเป๋านี้เคยเป็นของคุณยายของเธอ
มันเป็นกระเป๋าสวยมาก ทำด้วยไหมสีเขียว มีดอกกุหลาบปักด้วยไหมสีชมพูประดับ
แม่ของเธอบอกว่า กระเป๋าย่อยนทำจากโรงเรียนคอนแวนต์ในฝรั่งเศส จูเลียจึงภูมิใจในสั้มบค
ซนนมาก และท่นถนอมมันเป็นอย่างดี เธอเด่งอยู่จนกระทั่งเย็นจนแม่ออกมาเรียก

“จูเลีย วิ่งไปคาบโรเบิร์ตมา บอกว่าอาหารพร้อมแล้ว” จูเลียรับคำแล้วก็วางกระเป๋าย่อยน
ไปนึ่งตบนมมาได้คั่นต้น และวิ่งไปในป่า แต่ก็ไม่พบพี่ชาย เธอจึงเดินกลับมามัน ก็เห็นเขา
กำตั้งงูม้าเข้าคอก

“โรเบิร์ต” จูเลียพูด “แม่ให้ม้าคาบ อาหารเรียบร้อยแล้ว”

ขณะที่เธอเดินมาใกล้บ้านเธอได้กลิ่นหอมหวาน เธอนึกว่าสภาพเอาว่าอาจจะเป็นกลิ่นเค้ก
หรือชอกโกแลตก็ได้ เธอรู้สึกหิวจนมาท่นที่เธอรีบวิ่งเข้าบ้านและดื่มเก็บกระเป๋าย่อยนนี้ท จน
กระทั่งเข้าประตูกระท่อมมา

“เดี๋ยวค่อยออกไปเก็บ” เธอคิด แค่ว่าหรรอก เธอไม่ได้ถนัดออกไปอีก หลังอาหาร
ก็ถนัดมนต์เย็น แดงจุกเดียวกดมือตระเตรียมเดือผ้าที่จะแต่งไปโบสถ์ในวันรุ่งขึ้น ครอบครวของเธอ
พิถีพิถันนักในการแต่งกายไปโบสถ์

ครอบครวของเธอจะต้องมีมาหรือเดินไปโบสถ์ “เซนต์ แอน” ซึ่งคุณพ่อ “มาติน”
เป็นผู้สร้าง และเดือของคุณพ่อ “เฟนวิค” ประจำอยู่เป็นระยะทาง ๓๐ ไมล์ พวกเขาจะต้อง
ออกเดินทางแต่เช้าตรู่ ดังนั้นคนจนเดือจึงเป็นวันที่ทุกคนเหนื่อยกับการเตรียมตัว เมื่อ
เสร็จแล้ว จุกเดียวก็เข้านอน ตลอดเวลาหนึ่งกระเป๋าดังข้างคางคงวางอยู่บนม้านวดเดิมของเธอ

วันอาทิตย์

จุกเดียวคนจนมากแต่เห็นหิมะขาวโพลนไปหมด ศึกษากับมีคนเอามาหมัดขาวมากดู
พันคืน แห่งนาแข็งที่หยาดลงมาเกาะอยู่ตามกิ่งไม้ใกล้กระท่อม ต้องแสงสว่างที่ดังประกายดูได้
มองดูพราวตา จนกระทั่งจุกเดียวอดไม่ได้ต้องเอามือโอบเล่น

“มาตุอะไรนซ์” จุกเดียวเรียกคนในบ้าน

“เร็วเข้าเถอะ จุกเดียว” เดียงแม่ร้องเรียกมา “เราจะต้องรีบออกเดินทางเพราะต้อง
ลุยหิมะไปโบสถ์”

จุกเดียวรีบประทานอาหารเช้าทำด้วยข้าวเปียกแฉะนม แดงก็แต่งตัวและแปรงผมอย่าง
เร่งรีบ ทุกคนพร้อมแล้วขณะที่จุกเดียวได้หมวกและเสื้อคลุม พ่อกำลังเตรียมม้าซึ่งมีอยู่ ๓ ตัว
อยู่หน้าประตูบ้าน เมื่อเธอเปิดประตูออกมา ดูกับเงินจะขี้เจ้าแซนดี้ โรเบิร์ตกับฟรานซิส
ขี้เจ้าตเคตเรด และจุกเดียวกับแม่ขี้เจ้าคอดดี

พ่อของจุกเดียวกำลังจะอุ้มเธอขึ้นหลังม้าแล้ว ขณะที่เธอระดัดถึงกระเป๋าดังทั้งใ
ขึ้นมาได้ เธอจึงตรงไปยังที่เธอถนัดมันเอาไว้เมื่อวานนี้ และบังคับลูกหิมะกดบนจนมืด ตอนโกย
เอาหิมะออกจึงพบ แต่อนิจจา!

ถ้าเขี้ยวที่เกลสวายนั่นตกเลอะ กุหลาบชมพูสีซีดลง กระเป๋าที่เกลสวายงาม
น่าจับต้องก็มีอันเป็นไปจนแทบไม่เหลือสภาพเดิม มันจะไม่ใช้กระเป๋าทำในฝรั่งเศส

และส่งมาเคนตักกี โดยผ่านแมรีแลนด์อีกแล้ว น้ำตาไหลลงมาตามแก้มขณะที่จูเลีย
วิ่งถือกระเป๋าตรงไปที่แม่

“แม่เสียใจ จูเลีย” แม่พูดขณะที่คนอื่น ๆ ดันคิ้วระ “แม่เสียใจที่กระเป๋าของจูเลีย
แค่มันก็เป็นความผิดของตัวเอง ถูกดัดจริตใจเมื่อคืน จนหิมะตกมาคลุมเสียหมด”

“หนูก็ไม่รู้นะว่าหิมะจะตก” จูเลียพูดดวงตาของเธอแดง

“เอาไปเก็บในบ้านเสีย แล้วมาชนมา” แม่พูด “เราจะซักผ้าไม่ได้”

ตลอดระยะเวลาทางไปโบสถ์ เจ้าชอดดีต้องย่างเข้าไปในหิมะลึก ๆ จูเลียนั่งร้องไห้เสียคายนอง
เธอรู้อาแม่พูดถูก มันก็เป็นความผิดของเธอทั้งคืนที่หิมะทำให้กระเป๋าเสีย แต่เธอจะจะทำอย่างไร?
คือไปไหนก็ไม่มียุติธรรมช่วยเช่นนี้อีกแล้ว

จูเลียเช็ดน้ำตาเสียเมื่อเธอเข้าไปในโบสถ์ เพื่อฟังคุณพ่อเพนนิคเทศน์ และสวด ทำนอ่าน
พระคัมภีร์ด้วยเสียงอันดังจนทุกคนในโบสถ์ต่างมารวมได้ยินโดยตลอด หลังจากเทศน์แล้วก็รวมกัน
สวดอธิษฐาน

หิมะยังขาวโพลนทั่วไปหมด ขณะที่ผู้คนต่างทยอยกันออกมาจากโบสถ์ พวกเขาต่าง
จับกลุ่มสนทนากัน จูเลียรู้สึกอบอุ่นในมิตรภาพระหว่างเพื่อนบ้านเหล่านี้ แต่เธอก็รู้สึกเห็นดีเห็นชอบ
และหิว เธอค่อยสบายใจเมื่อพ่ออุ้มเธอวางลงบนอานม้าข้าง ๆ ที่แม่นั่งเตรียมตัวกลับ

ชั่วขณะที่หนึ่งจูเลียขดตัวหัดบอยในอ้อมอกของแม่ เธอคิดถึงกระเป๋าเสียสนิท แต่
เมื่อเดินทางมาถึงกระท่อมเธอค้นหหิมะตกขึ้นมาได้

“โอ ! กระเป๋าที่แสนสวย” เธอคร่ำครวญอยู่ในใจตลอดเวลาด้วยความเสียคายนอง

วันจันทร์

เช้าวันจันทร์หิมะก็ยังปกคลุมอยู่เช่นเดิม เกดดีหิมะโปรยปรายลงมาตลอดเวลา เมื่อมัน
ตกลงมาและเกาะอยู่ที่กระจกหน้าต่าง จูเลียก็เห็นว่าหิมะมีลักษณะคล้ายดวงดาว ถ้าเป็นวันอื่น
เธอก็ จูเลียจะวิ่งออกไปเล่นข้างนอก แต่สำหรับวันนี้ เธอไม่มีกะจิตกะใจจะออกไปเล่นเลย

เธอก็ได้แต่ยืนจ้องออกไปนอกหน้าต่าง ในห้องขณะนั้น ลูกชื่อกับเงินกำลังปั่นฝ้ายแม่กำลังทอผ้า พ่อกับพี่ชายออกไปทำงานในป่า จูเดียเดินวนเวียนไปมาอยู่ในห้อง

“ฉันอยากได้.....” ในที่ลึกลับเธอพูดขึ้น

“เธออยากได้อะไร?” ลูกชื่ถาม

“ฉันไม่รู้” เธอพูด “แต่ฉันอยากจะให้มันอะไรพิเศษสักอย่าง”

ในคอนบ่ายแม่ของเธอตั้งให้จูเดีย โรเบิร์ตกับพรานซีตออกไปโดยหิมะจากทางเดินไปยังคอกม้า เด็กทั้ง ๓ จึงปั่นหิมะขว้างกันอย่างสนุกสนาน ก็ดังเกิดออกเด่นบนหิมะและยังโยเยามากองทำเป็นค่ายเด่นจนอีกครู่ต่อมาการโยเยหิมะก็เสร็จเรียบร้อย จึงกลับเข้าบ้านซึ่งเวดาก็โพล่พลัดแล้ว ขณะที่ทั้ง ๓ เปิดประตูบ้านกลิ่นหอมของเนื้อย่างก็โชยออกมา ไฟในเตาแตกเปรี้ยว ๆ และดังเปดวไฟดูโชติช่วงอยู่ในห้องที่ลึกลับชาย เด็ก ๆ แดเห็นว่ามีโต๊ะอาหารจัดไว้แล้ว เปลี่ยนผ้าปูโต๊ะเป็นผืนที่ทักที่สุด และใช้จานใหม่ด้วย กตางโต๊ะวางจานเปิดใหญ่ประดับด้วยแอปเปิ้ลตุกโต ๆ ตัดแต่ง และรอบ ๆ มีจานเล็ก ๆ บรรจุลูกพลับกวน ซึ่งทำขึ้นในฤดูร้อนจะนำออกมาใช้ก็คือน้ำมันงาเพียงผดองเท่านั้น

ในจานของแต่ละคนมีกระดาษพับวางไว้ จูเดียรู้สึกประหลาดใจว่ากระดาษนั้นวางไว้ทำไม เธอก็ลองดูมันขณะที่พอเริ่มบทสวด และเมื่อทุกคนนั่งลงบนโต๊ะเรียบร้อยแล้ว เด็กแต่ละคนก็หยิบกระดาษที่วางไว้ในจานของตนขึ้นดู

“ของขวัญ” จูเดียอุทาน “ของขวัญของฉัน”

เธอรูกระดาษซึ่งมีรูปภาพพระบายดีแต่งสดชื่น พ่อแม่และเด็ก ๆ ก็พากันเปิดห่อที่เป็นของขวัญออกดู จูเดียเปิดกระดาษที่พับออกดู

“อ่านซี” ลูกชื่พูด

จูเดียมองดูกระดาษนั้น ซึ่งคอนบนและคอนท่ายเป็นรูปตุ๊กตากรดาษดีแต่งนำมาเรียงเป็นแถวคล้ายกับมันเค้นระบำ ตรงกลางมีคำโคลงเขียนไว้ว่า

"If you will go
Out in the Snow
And to the biggest pine
Perhaps you may
Find there to day
Your own true Valentine."

"นี่แปลว่าอะไรนะ" จูเดียถาม

"ก็แปลเหมือนที่เขียนไว้นั้นแหละ" ฟรานซิสบอก

"เธอจะออกไปดูไหม" จูเซียถาม

"ฉันจะพบของขวัญใหม่" จูเดียถามด้วยความสงสัย

"ไปดูเอาเองซิ" โรเบิร์ตบอก

ทุกคนยิ้มให้ จูเดียไม่ยอมเสียเวลาแม้แต่จะหยิบหมวก เธอรีบวิ่งออกไปทันที และที่
ได้ค้นค้นเดิมซึ่งเธอทำกระเป๋าทาย กระเป๋าเก่า ๆ ที่เธอจะไม่ได้ใช้มันอีกแล้ว เธอคิดในขณะที่
ที่เดินเข้าไปใกล้ค้นค้น

บนหิมะได้ค้นค้น มีห่อเด็กวางอยู่ จูเดียหยิบมันขึ้นมา และเห็นกระดาษชิ้นเล็ก ๆ
ก่อก็คืออยู่บนห่อ ด้วยแสงไฟที่ตอตะออกมาจากบ้าน เธอแต่เห็นกระดาษนั้นมันข้อความว่า

"สำหรับจูเลีย"

จูเดียวิ่งกลับเข้ามาในบ้านและแกะห่อออก เมื่อกระดาษห่อถูกแกะออกแล้ว เธอก็
แต่เห็นว่ามันเป็นกระเป๋่า แต่มันไม่เหมือนกระเป๋่าใบเดิม ไม่ได้ทำด้วยไหมดีเชียวกับกุหลาบ
ดั่งชมพู ไม่สัดใส่และสวยงาม มันเป็นกระเป๋่าทำด้วยหนังขาว คงจะเป็นโรเบิร์ตและ
ฟรานซิสนั่นเองที่หามา หนังนั้นฟอกแล้วอย่างสะอาด ห่อนั้นเองเป็นคนทำ หนังขาว
นั้นตัดอย่างเรียบร้อยด้วยฝีมือของแม่และขอบถักอย่างประณีต ด้วยไหมขนสัตว์สีแดง
ด้วยฝีมือของลูซี่กับเจน

มันไม่สวยอย่างกระเป๋่าใบก่อน มองดูเรียบ ๆ และมีม็อกทำอย่างธรรมดา แต่มัน
เป็นของที่ลูกทำขึ้นเพื่อเธอ เพื่อมอบให้เธอเป็นของขวัญ

จูเลียรู้ว่า คนในครอบครัวของเธอคงพยายามเจียดเวลามาทำของขึ้นเพื่อเธอ "โอ แหมน่ารักจริง" เธออุทานแล้วกอดกระเป๋าใบน้อยไว้แน่นและเธอก็วิ่งไปหาแม่ "แม่จ๋า หนู รักกระเป๋าใบนี้จัง มันช่วยมาก หนูรักทุกคนที่พยายามทำมันให้เป็นของขวัญแทน" เธอเดินไปรอบ ๆ โต๊ะอาหาร กอดทุก ๆ คนเพื่อเป็นการขอใจ แต่ก็เดินถือกระเป๋าใบนั้นกลับมานั่งยังที่ของเธออีก

"ของขวัญขึ้นเป็นของขวัญที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในเคนตักกี" จูเลียพูด ทุกคนยิ้มให้กับเธอ ด้ายตาที่มองมายังเธอทำให้จูเลียรู้สึกเป็นสุขและอบอุ่น เพราะเป็นการแสดงออกมาโดยไม่ต้องใช้คำพูดว่า ทุกคนรักจูเลียมากเพียงใด

"ของขวัญเป็นของขวัญที่ดีที่สุดในเคนตักกี" เธอพูดอีก "เพราะว่าทุกคนทำขึ้นเพื่อหนู" "คิดว่าเธอคงไม่เสียใจที่ต้องสูญเสียกระเป๋าใบเก่านะ" ดิวพูดขึ้น

แต่จูเลียไม่ตอบ เธอรู้ว่าเธอยังเสียใจกระเป๋าใบเก่าอยู่ตลอดเวลา เพราะกระเป๋านั้นทำมาจากโรงเรียนคอนเวนต์ในฝรั่งเศส เธอจะไม่มีโอกาสที่จะได้รับกระเป๋าคือของขวัญงามเช่นใบเดิมอีกแล้ว

เธอรู้ว่า ความรักที่เธอมีต่อกระเป๋านั่งวางใบนั้นมันแตกต่างไปจากกระเป๋าใหม่ เพราะกระเป๋านั้นทำขึ้นสำหรับเธอ ด้วยความรัก และมันก็คล้ายคลึงกับตัวเธอซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเคนตักกีนั่นเอง

จากหนังสือ *This is our land*

ตอน *A Valentine for Julia*

หมายเหตุ "เซนต์ วาเลนไทน์" เป็นวันฉลองนักบุญคนหนึ่งของศาสนาคริสต์ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ของทุกปีในวันนั้นทุกคนจะส่งการ์ดแสดงความรักไปยังญาติมิตร หรือคนทั่วๆไปกัน แม้ในปัจจุบันก็ยังมียวนฉลองงานอยู่.

❀ “ยอด” ❀

- ก. ยอดของลิลิต คือ **ลิลิตพระลอ** ผู้แต่งยังคงคลุมเครืออยู่มาก มีผู้เชื่อถ้อยกันเป็นดองนัยคือ
๑. แต่งในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 ๒. แต่งในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
- เรื่องนำมาจากนิยายพื้นเมือง **มารจนา** เข้าใจว่าเกิดที่ **จังหวัดแพร่**
- ข. ยอดของฉันทน์ คือ **สมุทรโฆษคำฉันท์** ผู้แต่งถึงสามท่าน คือ
๑. พระมหाराชครู คือ แต่งตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงตอนที่ว่า
“พระเด็กรักด้วยน้องดีดาศ์ ดุอาศรมอาตม์ นเทพบุตรอันบด”
 ๒. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงแต่งต่อจากพระมหाराชครู คือ
ตั้งแต่ “พิศพระกัญญา ศรมถ์ถานตระกาถกต” จนถึง
“คนกุกตาย ก็จจะตายแต่ผู้เดียวใครจะแสดดู โอ้แก้วกับคนกุก ฤเห็น”
 ๓. กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีศรีนโรดม ทรงแต่งต่อจาก สมเด็จพระนารายณ์มหาราชจนจบ
- ฟังดังเกดว่า เรื่องสมุทรโฆษคำฉันท์นี้ แต่ง นานกว่าเพื่อน ตั้งแต่สมัยอยุธยา ถึงรัตนโกสินทร์ และรักษาระดับความดีได้เสมอกัน เรื่องสมุทรโฆษคำฉันท์นี้ เป็นเรื่อง ชาดก
- ค. ยอดของกาพย์ คือ **มหาชาติคำเทศน์** ซึ่งเป็นเรื่องการกำเนิดครั้งใหญ่ของพระพุทธเจ้า คือ ชาดกที่พระองค์กำเนิดเป็น พระเวสสันดร
- มหาชาติคำเทศน์นี้ แต่งในสมัย สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ มีพระประสงค์จะใช้เป็นบทสวด ในวันนักขัตฤกษ์ เช่น เทศกาดเข้าพรรษา เป็นต้น ภายหลังเรามาเรียกกันตามภาษาสามัญว่า **สวดโอ้เอ้วิหารราย**

- ง. ยอดของกลอน คือ กลอนเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน แต่งในรัชกาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มีผู้พนธ์หลายท่าน เช่น
๑. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 ๒. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ๓. ดุสิต
- จ. ยอดของบทละครจำแบบละครใน คือ อิเหนา เป็นเรื่องราวอิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกษัตริย์ชวา แต่งในรัชการที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย
- ฉ. ยอดของบทละครพูด คือ เรื่องหัวใจนักรบ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปลุกใจประชาชนให้รักชาติ เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งรัตนโกสินทร์
- ช. ยอดของความเรียงเรื่องนิทาน คือ เรื่องสามก๊ก เป็นเรื่องแปลจากวรรณคดี ของจีน โดยเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
- ซ. ยอดของความเรียงเรื่องการอธิบาย คือ เรื่องพระราชพิธีสิบสองเดือน ทรงอธิบายถึงพระราชประเพณีทุกอย่างที่ต้องกระทำในรอบปี เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงรัตนโกสินทร์.

โดย วินัส พุกกณานนท์

ม.ศ. ๕ ท.

✧ กรรมศักดิ์ ✧

โดย อัจฉรา

กรรมศักดิ์ คือ ระเบียบกำหนดระวางโทษปรับตามพิศัตถ์เกษียณอายุ แต่ตะคนก็มีค่าตัวของตนเอง ตั้งแต่เกิดจนตาย ค่าตัวตั้งที่ถ้าวคือไปนี้ มิได้ให้มายถึงค่าตัวทาส แต่เป็นค่าตัวของบุคคลทั่วๆ ไปตัวอย่างในกฎหมายกรรมศักดิ์ เช่น

บทกำหนดโทษมาตราหนึ่ง ถ้าผู้ใดบังอาจ ฟ้น แทง ทูบ คักันให้ตายก็ด้ กระทำคุณทางไสยศาสตร์ให้ตาย ไถ่ยาให้ตาย มิได้เจตนาให้ตาย หรือทำให้ตายโดยไม่พิจารณาก็ด้ ให้ลงสินไหมตามโทษหนักเบาขึ้นตามค่าคนดังนี้

ชาย

อายุ ๓-๓ เดือน ค่าตัว ๖ บาท ตั้งแต่อายุ ๒๖-๔๐ ปี มีค่าตัวตั้งที่สุดคือ ๓๔ คำตั้ง และค่อย ๆ ถดลงมาจนตั้งแต่อายุ ๘๑-๓๐๐ มีค่าตัวที่ต่ำที่สุดคือ ๓ คำตั้ง

หญิง

อายุ ๓-๓ เดือน ค่าตัว ๓ คำตั้ง ประมาณอายุ ๒๓-๓๐ ปี มีค่าตัวตั้งที่สุด คือ ๓๒ คำตั้ง และนอกจากนั้นค่อย ๆ ถดค่าตัวต่ำลงมาจนอายุ ๘๑-๓๐๐ มีค่าตัวที่ต่ำที่สุด คือ

๓ บาท

ถ้าเป็นคนตาพิการข้างหนึ่ง หรือ หูหนวก ให้ลดค่าตัวลง $\frac{๑}{๖}$ ของค่าตัวของคนปกติ

ถ้าเป็นคนมือพิการข้างหนึ่ง หรือ เท้าพิการข้างหนึ่ง ให้ลดค่าตัวลง $\frac{๑}{๔}$

ถ้าเป็นคนตาพิการทั้งสองข้าง หรือ มือพิการทั้งสองข้าง ให้ลดค่าตัวลง $\frac{๒}{๓}$

ถ้าเป็นคนเท้าพิการทั้งสองข้าง ให้ลดค่าตัวลง $\frac{๑}{๒}$

ถ้าเกิดโรคและเห็นว่าจะรักษาให้หายได้รวดเร็ว ถดค่าตัวลง $\frac{๑}{๓}$

ถ้าเกิดโรคแต่เห็นว่ารักษาให้หายช้า ดดค่าตัวดง ๑-๕

ถ้าเป็นโรคที่รักษาดำบาก และรักษาไม่หาย ให้ลดค่าตัวดง ๑-๒

ถ้าประสาทไม่ดี หรือ เป็นโรคดมบ้าหมู ให้ลดค่าตัวดง ๑-๓

มาตราหนึ่ง ไพ่หอดวง ซึ่งมีลักษณะหมายหมุกรมนั้นแล้ว ผู้ใด ซ้ำพัน แทง ทูบ ถอง ค้ำให้
ตายด้วยไม้ มือ เหล็ก ให้พิศค่าตัวหมุนั้นไว้โดยลักษณะ เช่น ถ้าตั้งคอดตาย แชนตาย
สองข้าง ตั้งดำคาต ตั้งคาบ ในแข็ง ซาหังสองข้าง ค่าซัง ๖ ค่าตั้ง ถ้าตั้งคอดตาย แชนตาย
สองข้าง ตั้งดำคาต ตั้งคาบ ในแข็ง ซาซังเดี่ยว ค่าซัง ๕ ค่าตั้ง.

ภาษิตอิศริญาณ

อย่าให้สูงกว่าฐานนานไปล้ม
คนสามขามี่บัญญัติหาไว้ทุก

คมเท่าคมก็อย่าถอดออกจากฝัก
ที่ไหนหลักแหลมค้ำจงจำเอา

เดินตามรอยผู้ใหญ่หมาไม่กัด
ถ้าเขาดังเราต้องหย่อนค้อยผ่อนเบา

ไปพูดขัดเขาทำไมตามใจเขา
นักเลงเก่าเขาไม่หาญราญนักเลง

เสาศิลาแปดสอกตอกเป็นหลัก
หูหนึ่งฟังหูหนึ่งยังซังใจไว้

ถูกคนผลักบ้อยเข้าเสาขังไหว
ต้องเชื่อใจเรามากกว่าอย่าเชื่อยุ

❖ ชื่อเมืองในประวัติศาสตร์ ❖

โดย พวงเพชร โอบมคา

ม.ศ. ๕ ทั่วไป

เขมรัฐ	—	เชียงใหม่
เขื่อนขันธ์	—	พระประแดง
คลองวาน	—	ประจวบคีรีขันธ์
โคราคบุรี	—	โคราช
เงินยาง	—	เชียงใหม่
นอด	—	แม่ต๋อด
ซากังราว	—	กำแพงเพชร
ชัยปราการ	—	เชียงใหม่
เช่า	—	หลวงพระบาง
ดอนมดแดง	—	อุบลราชธานี
ศรีวิชัย	—	นครปฐม
นาเคนทร์	—	น่าน
ป่าซาง	—	อำเภอป่าซาง ใน จ.ว. ลำพูน
นครเขลางค์	—	ลำปาง
พระบาง	—	นครสวรรค์
ละโว้	—	ดพบุรี
ลานช้าง	—	เวียงจันทน์
ศรีนพมาศ	—	อุตรดิตถ์
ศรีสัชนาลัย	—	สวรรคโลก

สระหลวง	—	พิจิตร
สองแคว	—	พิษณุโลก
สุวรรณภูมิ	—	สุพรรณบุรี
หล่ม	—	ห่มศักดิ์
หริภุญชัย	—	จำปาศักดิ์
แก่ง	—	เดียนเบียนฟู
พิชัย	—	อำเภอพิชัย
ทุ่งยั้ง	—	อำเภอทุ่งยั้ง ใน จ.ว. อุตรดิตถ์
นครไทย	—	อำเภอนครไทย ใน จ.ว. พิษณุโลก
ศรีวิชัยเดิม	—	เกาะสุมาตรา

๙ นิราศมะเหลเถไถ ๙

โดย --- เกิดศิริ กระทบสี่กระทบสาม

นิราศมะเหลเถไถ เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์ต่อพระยาสุริยไตรภพ (อู๋ต สุริยไตรภพ) ในคราวตามเสด็จพระราชดำเนิน ทางชดमारค์ในปี พ.ศ. ๒๔๖๕ พระปรีชาสามารถในการประพันธ์เป็นที่ประจักษ์แก่ชนทั่วไป ดังพระดำริว่า “พระมหาธีรราชเจ้า” ทรงพระราชนิพนธ์นิราศนี้ขึ้นแบบตาม “พระมะเหลเถไถ” ของ คุณสุวรรณ กวีหญิงในรัชกาลที่ ๓ ค่อยไปเป็นตัวอย่างบทพระราชนิพนธ์ บางตอน

ข้าเจ้าศรีอยุธยามะเหลเถไถ
พออ่านเด่นกะเบ่เหลเถเถไถ
สมมติให้ท่านผู้ใหญ่มะไซยัง
ที่แท้เจ้าคุณอุ้มมะฮุดฮาน
เพราะถึงท่านตามเสด็จจะเสดถือบ
ท่านชอบออกอยู่แต่เรือกะเมื่อเมี้ยว
อย่างเช่นที่ตพบูริชดัดถวน
ท่านไม่ไปกดับโครชโตไซน
เรียกเรือจ้างมาตงกะบ่งเหล
ชดमारค์จำมากระป่าดิ้อ
ไปถึงไหนไม่ต้องอยากถดถากไถ
คอยบอกบ่ถยอยู่เป็นนิตย์ที่ถดถน
เหตุคุดนถาจะมะถดถาคัด
ข้าบออกใจคังใจมะไถเท
แม้บทถดถอนคอนโคกะไปปัด
ขออย่าโทษเจ้าคุณอุ้มกะบุดปาน

แต่งนิราศมะเหลเถเถมะเหลเถไถ
มะเหลเถไถมะเหลเถเถถายามว่างงาน
ในกรมวังมะเหลเถเถแต่งถดถอนถดถาร
มิได้แต่งมะเหลเถเถถดถอนถดถอย
ท่านไม่ชอบกะเหลเถไปในการเที่ยว
หรือจะเที่ยวท่านกะเที่ยวมะโถนโถน
มิครไปชวณเที่ยวทอชดถองโถน
อิมไปได้คไปอะโถนคังหมคคือ
กานาชาคังเคียงกะเคียงคคือ
ทอชนทือเที่ยวมะชางจำพังค
ไม่เที่ยวไหนเนาเรือถดถอน
มิครทุกคนควานจะชวณทถดถนเพ
แต่งนิราศนี้ได้มะเหลเถ
รับถดถอยทงเพมะถดถาน
จะชดถิตกะบุดบุดท่านผู้อ่าน
จงโทษศรีอยุธยาถดถอนเกิดเอย.

(สะกตตามฉบับเดิม)

ปกิณกะแห่งภาษาไทย

โดย เพลินพิศ แซ่ลิ่ม

ม.ศ. ๕ ท.

ข้าพเจ้าขอแนะนำหนังสือที่มีคุณค่าทางภาษาไทยอย่างยิ่งเล่มหนึ่ง ของแสงทอง (หลวง
บุญขมานพพานิชย์) คือ “ภาษาและหนังสือ” เพื่อเป็นการสนับสนุนคำชักชวนดังกล่าว จึง
กราบขออนุญาตท่านเจ้าของบทประพันธ์ยกตัวอย่างเล็ก ๆ น้อย ๆ จากหนังสือเล่มนี้มาลงไว้ ณ
๕๕ ๖ ๕๕
หน้า ๖๖ หน้า ๖๖

การกลมกลืนเสียง

คือ เสียงต่อเสียงอยู่ใกล้กัน เสียงหนึ่งจึงกลายเป็นคล้ายหรือเหมือนกันกับอีกเสียงหนึ่ง

๑. ถ้าเสียงหน้าเห็นยาวเอาเสียงหลังไป เช่น สิบเอ็ด เป็น สิบเบ็ด เรียกว่า
เสียงกลมกลืนไปข้างหน้า

๒. ถ้าเสียงหลังเห็นยาวเอาเสียงหน้ามา เช่น มนิลา เป็น มลิลา เรียกว่า
เสียงกลมกลืนไปข้างหลัง

๓. ถ้าเสียงหน้าและเสียงหลังต่างเห็นยาวร่วมกัน เช่น ทีเดียว เป็น เทียว
เรียกว่า เสียงกลมกลืนร่วมกัน

๔. ถ้าเสียงที่กลมกลืนกันเป็นเพียงทำให้เสียงหนึ่งอยู่ในพวกมีฐานเดียวกัน
หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่ามีเสียงอยู่ในพยัญชนะวรรคเดียวกัน เช่น บำเกิด เป็น บังเกิด, สำจร
เป็น สำจร อมาตย์ เป็น อำมาตย์ เรียกว่า เสียงกลมกลืนกันต่างฐาน

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างคำที่กลมกลืนเสียงกันทั้ง ๔ ลักษณะ

ก. เสียงกลมกลืนไปข้างหน้า อย่างนี้ — อย่างงิ อย่างนั้น — อย่างนี้

ข. เสียงกลมกลืนไปข้างหลัง อมาตย์ — อำมาตย์ อมฤต — อามฤต อมร — อามร

๕๕ ๖ ๕๕
เต้าเจี้ยว — เจ้าเจี้ยว พิฆูตมังสาหาร — พิฆูตมังสาหาร

- ค. เดียงกตมกตั้นร่วมกัน เช่น กำแพงพระราม — กำแพงพราหมณ์, หรือไม้ — ไม้ฉันทโค (ฉันทโน) — ไฉน, พญัญชนะ — เพี้ยญชนะ
- ง. เดียงกตมกตั้นกันต่างส่วน เช่น บันดาล, บำเพ็ญ, ชักเย่อ — ชักคะเย่อ

คัดเสียงเดิมเสียง

- คัดเสียงหน้า เช่น อนิจจา — นิจจา, อภิรมย์ — ภิรมย์, อดั่งการ — ดั่งการ
- คัดเสียงกลาง เช่น ชั้พิศักษย์ — ชั้พิศักษย์ (คัดก็เพราะแยกคำผิด) วชิรรัตน — วชิรรัตน, ดีหนุ — ดีหนุ (คัดก็เพราะเสียงซ้ำ)
- คัดเสียงหลัง เช่น ดังขาร — ดังขาร์, วิญญาณ — วิญญาณ์
- เดิมเสียงหน้า เช่น ด้ครี่ — ด้ครี่, ซาเหย่ง — เซย่ง, ชั้มัน — ชมัน, รวยยาง — ระวัง
- เดิมเสียงกลาง เช่น ล่วยสำอากร, วัตวาอาราม, รบราฆ่าพัน, ตั้ตันนวรรณะ, พิมพิตาลัย
- เดิมเสียงหลัง เช่น เขาวเวศ

คำตัด

ในการพูดและฟังคำที่คัดให้สั้นเข้า เป็นเพราะผู้พูดเกียจคร้าน ที่จะพูดให้เต็มคำ เช่น รับประทาน เป็นรับ, อักโขภินี่ เป็น อักโข, โข, เอกอุคม เป็น เอกอุ, พัทลุง เป็น ตะลุง, ขนมพรรษ์ เป็น ขันษา, ไกรสรดีหะ เป็น ไกรสร, เข้าที่ไต่ยาดัน เป็น เข้าที่, อรุโณทัย เป็น โอรุณทัย.

เรื่องขนมแบ่งจี

โดย น้อย

ครึ่งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีผู้หญิงคนหนึ่งนางมีลูกเด็ก ๆ ถึงเจ็ดคน เด็กเหล่านี้หิวโหย
อยู่ตลอดเวลา

วันหนึ่ง ผู้หญิงคนนั้นทำขนม แบ่งจี ขนมนี้ประกอบด้วยแป้ง มะพร้าว และน้ำตาล
เวลาทอดขนมดังเตี้ยงฉีฉ่าและเป็นดั่งเครื่องงามยวนนัยน่ายังนัย พวกลูก ๆ ของนางนั่งล้อมวง
ดูขนมแบ่งจีที่ทอดกรอบในกระทะ พ่อของเด็ก ๆ นั่งอยู่ข้าง ๆ เฝ้าทอดดูขนมเหมือนกัน

“แม่จ๋า ขอขนมแบ่งจีสักนิดเถอะ หนูหิวจัง” ลูกคนที่หนึ่งวิ่งวอน

“นะจ๊ะแม่ แม่ที่รักของลูก” ลูกคนที่สองพูดคือ

“นะจ๊ะแม่ แม่ที่แสนดีของลูก ลูกคนที่สามพูด

“นะจ๊ะแม่ แม่ที่รัก แม่ที่แสนดี แสนจะน่ารักของลูก” ลูกคนที่สี่พูด

“นะจ๊ะแม่ แม่ที่รัก แม่ที่แสนดี แม่ที่แสนจะน่ารัก แม่ที่แสนดี และแสนฉลาด
ของลูก” ลูกคนที่ห้าพูดขึ้น

“นะจ๊ะแม่ แม่ที่รัก แม่ที่แสนดี แม่ที่แสนจะน่ารัก แม่ที่แสนดี และแม่ที่
แสนจะอ่อนหวานของลูก” ลูกคนที่หกพูดขึ้น

“นะจ๊ะแม่ แม่ที่รัก แม่ที่แสนจะน่ารัก แม่ที่แสนดี และแม่ที่
แสนจะน่ารักของลูก” ลูกคนที่เจ็ดเอ่ยขึ้นมาบ้าง

พวกเด็กพากันวิ่งวอนขอขนมถ้วนถ้วนทุกคน แต่ทุกคนพยายามให้อ่อนหวานยิ่งกว่าคน
อื่น ๆ ทั้งนี้เพราะเด็กเหล่านี้หิวเหลือเกิน และต่างคนก็เป็นเด็กที่น่ารัก

“โอ้ ได้ซิจ๊ะ ลูกแม่ ขอให้รอดักประเดี้ยว พอให้ ขนมหลับ อ้อข้างหนึ่งแหละจ๊ะ”
หญิงนั้นบอกลูก ความจริงนางควรระงับว่า

“ขอให้แม่กลับขนมห้อข้างหนึ่งก่อน เดียวลูกจะได้กินขนมแบ่งจีมัน ๆ หวาน ๆ แล้วกิน
นะจ๊ะ ลูก ชื่นใจใหญ่เหลืออร่าม ทำทางมันจะสุขจริงนะลูก”

ขนมแป้งจี่ได้ฟังดังนั้นก็กลัวเป็นอันมาก มันพยายามพลิกตัวกลับถึงตามครึ่ง และพยายามกระโดดลงจากกระท่อ ก็นั่งร้องจนกระทั่งอีกด้านหนึ่งของมันเหต็อง และแป้งแข็งตัวตุ้กตุ้แต้ว คราวนั้นมันกระโดดจากกระท่อ ก็นั่งออกนอกประตูและลงเนินเขาไป

“หยุดก่อน ขนมแป้งจี่ หยุดก่อน” ผู้หญิงคนนั้นร้องตะโกนเรียก และลุกขึ้นวิ่งตามไป มือหนึ่งถือกระท่ออีกมือหนึ่งถือตะหลิว นางวิ่งไปอย่างรวดเร็ว ตุ้กตุ้จี้วิ่งตามหลังไปเป็นพรวน พ่อเด็กค่อย ๆ ไชยกแซกตามไปเป็นคนสุดท้าย “หยุดก่อน ขนม หยุดก่อน ช่วยจับไว้ด้วย” ทุกคนตะโกนตาม ๆ กันและพยายามวิ่งให้ทันขนม แต่ขนมแป้งจี่ก็วิ่งไปเรื่อย ๆ ชั่วพริบตาเดียว มันล่องหน้าไปไกลลับจมนองไม่เห็น ขนมแป้งจี่นั้นวิ่งเร็วกว่าทุกคน

ขนมมาถึงมาได้สักพักหนึ่ง ก็พบชายคนหนึ่ง “ตัวดีดีขนมแป้งจี่” ชายผู้นั้นร้องทัก

“เดชะบุญคุ้มครองคุณเกิด คุณผู้ชายพายเรือ” ขนมแป้งจี่กล่าวตอบ

“ขนมจ่า อย่าวิ่งเร็วนักซิคะ” ชายผู้นั้นพูด “หยุดสักครู่เถอะ มาให้ฉันกินดีกว่า”

“คุณผู้ชายพายเรือ เจ้าขา ข้าเจ้าวิ่งหนีพนมมือคุณผู้หญิงเรือ คุณหนูทั้งเจ็ดร้องเหมือนเบ็ดกับ ๆ มาได้แล้ว ข้าเจ้าก็คงจะวิ่งหนีพนมมือคุณผู้ชายพายเรือไปได้เจ้าคะ” ขนมแป้งจี่ร้องพาดังถ้อยไป จนกระทั่งมันผ่านแม่ไก่ตัวหนึ่ง

“ตัวดีดีจะ ขนมแป้งจี่” แม่ไก่ร้องทัก

“ตัวดีดีเช่นกันแหละเจ้าคะ คุณแม่ไก่ไซ้คัก” ขนมแป้งจี่ทักตอบ

“ขนมจ่า อย่าวิ่งเร็วนักซิคะ มาให้ฉันกินดีกว่า” แม่ไก่ว่า

“คุณแม่ไก่ไซ้คักเจ้าขา ข้าเจ้าวิ่งหนีพนมมือคุณผู้หญิงเรือ คุณหนูทั้งเจ็ดร้องเหมือนเบ็ดกับ ๆ และพนมมือคุณผู้ชายพายเรือมาแล้ว ข้าเจ้าก็จะวิ่งให้พญู่งเท้าคุณแม่ไก่ไซ้คักไปได้เหมือนกันนะเจ้าคะ” ขนมแป้งจี่ว่าพาดังถ้อยไปด้วยอาการอย่างเดียวกับล้อรถ

ทันใดนั้น มันก็มาพบไก่ตัวผู้เขาตัวหนึ่ง

“ตัวดีดีจะ ขนมแป้งจี่” พ่อไก่ร้องทัก

“ตัวดีดีเช่นกันแหละเจ้าคะ คุณพ่อไก่คอกิ่ง” ขนมแป้งจี่ตอบ

“ขนมจำ อย่างวิ่งเร็วหนักซ๊ะ หยุดพักสักครู่มาให้ฉันกินดีกว่า” พ่อโก้วว่า

“คุณพ่อโก้วโก้วเจ้าขา ข้าเจ้าวิ่งหนพนมือคุณผู้หญิงวิ่งเร็ว คุณหนูทั้งเจ็ดทรวง
เหมือนเบ็ดก่าบ ๆ พนมมือคุณผู้ชายพายเรือ และคุณแม่โก้วไซค์กามาแล้ว ข้าเจ้าก็จะวิ่งให้พิน
อุ้งเท้าคุณพ่อโก้วโก้วไปได้เหมือนกันนะเจ้าคะ ขนมแบ่งจ๋าว่าพดางรีบวิ่งไปโดยเร็ว เมื่อกถึง
ไปได้สักครู่ใหญ่ มันก็พบเบ็ดควมควมหนึ่ง

“ตัวดีดีจ๊ะ ขนมแบ่งจ๋า” เบ็ดร้องทัก

“ตัวดีดีเช่นกันแหละจ๊ะ คุณพ่อเบ็ดเบ็ดเค็ดดี” ขนมแบ่งจ๋าตอบ

“ขนมจำ อย่างวิ่งเร็วหนักซ๊ะ หยุดพักสักครู่ มาให้ฉันกินเดี๋ยวดีกว่า” พ่อเบ็ดว่า

“คุณพ่อเบ็ดเบ็ดเค็ดดีเจ้าขา ข้าเจ้าวิ่งหนพนมือคุณผู้หญิงวิ่งเร็ว คุณหนูทั้งเจ็ด
ทรวงเหมือนเบ็ดก่าบ ๆ พนมมือคุณผู้ชายพายเรือ พนมเท้าคุณแม่โก้วไซค์ก และคุณพ่อโก้วโก้ว
มาแล้ว ข้าเจ้าก็จะวิ่งให้พินหัวของคุณพ่อเบ็ดเบ็ดเค็ดดีไปได้เหมือนกันเจ้าคะ” ขนมแบ่งจ๋า
ว่าพดางรีบวิ่งไปโดยเร็ว เมื่อกถึงไปได้หลายครู่ใหญ่ ก็พบเบ็ดควมเมียเขาควหนึ่ง

“ตัวดีดีจ๊ะ ขนมแบ่งจ๋า” แม่เบ็ดร้องทัก

“ตัวดีดีเช่นกันแหละเจ้าคะ คุณแม่เบ็ดบ้วนเปียน” ขนมแบ่งจ๋าตอบ

“ขนมจำ อย่างวิ่งเร็วหนักซ๊ะ หยุดพักสักครู่มาให้ฉันกินดีกว่า” แม่เบ็ดว่า

“คุณแม่เบ็ดบ้วนเปียนเจ้าขา ข้าเจ้าวิ่งพนมือคุณผู้หญิงวิ่งเร็ว คุณหนูทั้งเจ็ดทรวง
เหมือนเบ็ดก่าบ ๆ พนมมือคุณผู้ชายพายเรือ พนมอุ้งเท้าคุณแม่โก้วไซค์ก คุณพ่อโก้วโก้ว
คุณพ่อเบ็ดเบ็ดเค็ดดีมาแล้ว ข้าเจ้าก็จะวิ่งถอดเท้าคุณแม่เบ็ดบ้วนเปียนไปได้เหมือนกันนะเจ้าคะ
ขนมแบ่งจ๋าว่าพดางรีบวิ่งไปโดยเร็ว

เมื่อมันถึงไปได้หลายครู่ใหญ่ มันก็พบเขากับหมุควมหนึ่ง

“ตัวดีดีจ๊ะ ขนมแบ่งจ๋า” หมูร้องทัก

“ตัวดีดีเช่นกันแหละเจ้าคะ คุณหมูปู่หู่” ขนมแบ่งจ๋าตอบ ทัก แล้วมันก็ขยับจะกถึง
เหมือนอุกถมพัดได้หลัง

“เดี๋ยวก่อนอย่าเพิ่งไป” หมูร้องห้าม “จะรีบร้อนไปไหนละจ๊ะ เราต้องคนควงไปด้วยกัน และช่วยกันระวังภัย เขาว่าในป่าโน้นมีอันตรายเยอะเยอะ

ขนมเบิ้งจี่ได้ยินคำพูดของหมู ก็รู้สึกวุ่นวายใจจึงเดินไปพร้อม ๆ กับหมูเดิน ทั้งสองเดินไปได้ไม่นานนัก ก็มาถึงตำซำแห่งหนึ่ง หมูตัวอ้วนใหญ่เดินข้ามไปได้ จึงไม่ต้องวิตกทุกซักร้อนแต่อย่างไร ขนมเบิ้งจี่หะดี นุ่งผ้าดำรัดแน่น เพราะมันไม่อาจจะข้ามน้ำไปได้

“ไม่ป็นไรนา” หมูตอบ “นั่งลงบนปลายจุกของฉันทิฉิ ฉันทิจะพาข้ามน้ำไป”

ขนมเบิ้งจี่ก็ทำตามหมูปอก

“อ้า—อ้า” หมูว่าพาดวงศอกขนมเบิ้งจี่เข้าปากและก้นที่เดี่ยวดงไปในท้อง ขนมกตงค่อไปไม่ได้แล้ว

เรื่องนั้นก็ค่งค่อไปไม่ได้อีกแล้วเช่นกัน.

ผลเตื่อเมื่อสุกไซ้	มีพรรณ
ภายนอกแดงดูฉฉัน	ชาดบ้าย
ภายในย้อมแมลงวัน	หนอนบ่อน
ตจตั้งคนใจร้าย	นอกนั้นดูงาม.

* พิศิศพบ *

โดย วิไลลักษณ์

คำว่า ศพบ แปลว่า *ซากศพ, ร่างคนตาย* คนเราเมื่อตายแล้วคนอยู่ต้องทำพิธีศพตาม
สมควรแก่ฐานะ ไม่ให้เกินฐานะชนิดที่เรียกว่า “คนตายขายคนเป็น” หรือไม่ควรทิ้งไว้โดย
ไม่ทำอะไรเลย อันพิธีเกี่ยวกับศพเป็นเรื่องที่ทำกันมาก และทำตามอย่างกันคือ ๆ มาจนเป็น
ประเพณี โดยมีได้นึกถึงความมุ่งหมายเลยว่าทำเพื่ออะไร ดังนั้นถ้ารู้ถึงความมุ่งหมายก็จะเกิด
ประโยชน์มิใช่น้อย

อาบนาศพ ถ้าการตายเป็นชนิดตายโหง เช่น ผูกคอตาย ตกน้ำตาย ฯลฯ ศพของผู้ตาย
เขาไม่มีการอาบนาศพ ไม่ตราสัง และต้องฝังหรือก่อด้วยอิฐตามวัด ถ้าเป็นโรคตายตามปรกติ
เขาจึงมีการอาบนาศพ การอาบนาศพ ทางพราหมณ์ถือว่า *อาบเพื่อล้างบาป* โดยถือว่า
แม่น้ำจิวัดต่างบาปได้ ฝ่ายเรานับถือพุทธศาสนา เราอาบนาศพเพื่อ *ชำระศพให้สะอาด*
แต่งตัวศพ เมื่อทำความสะอาดสะอาดศพดีแล้ว ก่อนจะมัด (ตราสัง) เขาทำดังนี้

ก. **หิ้วหม** การหิ้วหมศพต้องหิ้วด้านหลัง บางท่านว่า หิ้วกลับไปหน้าซีกหนึ่ง กลับ
ไปข้างหลังซีกหนึ่ง เมื่อหิ้วแล้ว หักหิ้วออกเป็น ๒ ท่อนขวางทาง

ข. **นุ่งผ้าและสวมเสื้อ** ใช้ผ้าขาวนุ่งชั้นแรก เอาชายพกไว้ข้างหลัง เอาเสื้อขาว
สวมเอาทางมีกระดุมไว้ข้างหลัง แล้วเย็บเนาเป็นตะเข็บตรงแค่นั้นมาหาเอาทั้งดองข้าง หมายถึง
ความว่า แต่งศพให้ไปเกิด

เสื้อผ้าและผ้าห่ม บางทีใช้เสื้อผ้าที่ใช้ตามธรรมดา ไม่ใช่ผ้าขาว ปัจจุบันเมื่อ
อาบนาศพและทำความสะอาดศพแล้ว ก็แต่งตัวนุ่งผ้าสวมเสื้ออย่างปกติแต่ซีกเดียว แล้ววางนอน
บนเตียงทอดมือขวาไป เพื่อให้ผู้ที่มาอาบนาศพรดน้ำที่มือด้วยน้ำหอมพอเป็นพิธี

ค. **เงินใส่ปาก** การเอาเงินใส่ปากศพนี้ มีความหมายเพื่อให้เป็นทางพิจารณาว่า
คนเกิดมาย่อมลุ่มหลงด้วยทรัพย์สมบัติ ทะเยอทะยานจนจนวายหา เมื่อได้มาแล้วก็อดออม

ถนอมไว้ไม่ใช่จ่ายในทางที่ควร ทรัพย์สินนี้เป็นทรัพย์สินภายนอก เมื่อตายไปแล้ว แม้แต่เขาเอา
ได้ปากไว้ก็เอาไปไม่ได้

โองและการเบิกโอง

ก. โอง ที่บรรจุกศพ ไม้ที่ใช้ต่อโอง ถ้าผู้บวชตายตามปกติ เขาใช้โองต่อกด้วยไม้
อุโลกหรือไม้จิวเป็นเพราะเบา ถึงไม้แข็งแรงก็ไม่เป็นไร เพราะศพที่บรรจุนั้นได้คราดั้งแล้ว
ส่วนศพตายโองเขาใช้โองต่อกด้วยไม้ดัก เป็นไม้ที่แข็งแรง ถึงแม้จะเขาฝังดินก็ไม่ยุ่งาย ปัจจุบัน
ผู้ตายจะตายอย่างไรก็ตาม เขาได้โองไม้ดักกันเป็นพัน

ข. การเบิกโอง เมื่อต่อโองแล้ว ดับเหวี่ยงเป็นผู้ทำพิธีเบิกโอง

ต่งศพ เมื่อบรรจุกศพลงในโองเรียบร้อยแล้ว ในการตั้งศพถือกันว่า ต้องหันศีรษะศพไปทางทิศ
ตะวันตก เสมอ

ตามไฟหน้าศพ ผู้ที่ตายในตอนบ่ายหรือเย็น เจ้าภาพจะจัดการบรรจุกศพลงในวัน
นั้นไม่ทัน เขาผ่าศมศพไว้ก่อนก็ดี หรือศพที่บรรจุนั้นเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ดี แต่เดิมาเขาใช้
กะตมะพร้าวพร้อมทั้งเนื้อด้วยซีกหนึ่ง เอาน้ำมันมะพร้าวได้ จุดไฟวางที่ปลายเท้าศพ เหตุที่
ตามไฟบางท่านก็กล่าวไว้ เทนไฟธาตุของผู้ตาย บางท่านก็ว่า ไม่อยากให้ศพอยู่ในที่มืด
เนื่องจากกลัว

พระสวด ในระหว่างตั้งศพบำเพ็ญกุศลที่บ้าน เวลากลางคืนมีพระภิกษุรูปหนึ่ง เรียกว่าดำรับหนึ่ง
สวดพระอภิธรรม ก่อนสวดนั้น เมื่อเจ้าภาพได้จุดรูปเทียนเสร็จแล้วอาราธนาจิต พระภิกษุผู้
อาวูได้ในจำนวนรูปนั้น เป็นผู้ให้สวด เมื่อจบจึงสวดอภิธรรม

การที่สวดพระอภิธรรมต่อหน้าศพนั้น ท่านอธิบายว่า สวดให้คนที่ยังเป็นอยู่ฟังดำหรับ
จะได้พิจารณาในมรณสติกรรมฐาน ว่าเกิดมาเป็นดังขาร่างกายแล้วย่อมมีความตายได้ใน
ที่สุด

เข็นศพ ระหว่างสวดมนต์นับตั้งแต่วันตาย ต้องจัดหาข้าวน้ำใส่ดำรับมาตั้งไว้ข้าง โองวันละสอง
เวลา คือเช้าและเย็น เป็นการเข็นศพ เวลาจะเข็นให้เคาะโองสามครั้งบอกศพให้รับประทาน
อาหาร

นำศพออกนอกบ้าน ก่อนจะนำศพออกนอกบ้าน ต้องทำประตูบ้าน คือเอากิ่งไม้ตั้งกิ่ง มา
ปักไว้บนประตูที่จะนำศพออก ผู้ปลงตายจรตกัน เมื่อศพออกแล้วก็ถอนกิ่งไม้ทิ้งเสีย การทำ
เช่นนี้เพื่อบ่งกนมิให้ผีกลับมาเวียนได้อีก เพราะผีกลับมาหาที่ดังเกิดไม่ได้ก็จะหลงทางเลยไป
ทอน

ขณะที่เคลื่อนศพ ต้องชดชวดสาร บางทีกชดเกิดด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ศพไปผูกไปเกิด
หมายเหตุ ถ้าเป็นศพตายโหง จะให้นำไปไว้วัดเสีย ถ้าหากศพที่ตายเนื่องด้วยโรค จะจะทำ
บุญที่บ้านก่อนจะกินก็แล้วแต่เจ้าภาพ อย่างเร็วก็ ๓ วัน หรืออย่างช้า ๓๐๐ วัน
เผาศพ เมื่อนำศพไปถึงวัดแล้ว ก็เอาไปตั้งบนศาลา หรือถ้าหวั่นศพก่อนเพื่อมีเทศน์ มี
สวด และบังสุกุล เสร็จแล้วยกขึ้นสู่ที่เผา ก่อนจะเผาต้องนำไปในที่กำบังเปิดฝาโลงออก ยก
ศพวางบนผ้าขาว เขามัดคัตเชือกคราดั้งและผ้าห่มศพออก ให้ศพนอนหงาย เอาผ้าขาวที่รอง
นอนพันมัดศพให้เรียบร้อย เอากิ่งไม้มาวางบนศพ ก่อนจะนำโลงศพเวียนรอบเชิงตะกอนจาก
ซ้ายไปขวาสามรอบ

วันเผา ในการกำหนดวันเผา เขากำหนดดังนี้ ข้างแรมห้ามเผาศพ เพราะถือว่าเป็นอัมภมกต
เรียกว่า “ผีเผาคน” ต้องเป็นข้างขึ้นเผาศพ ข้างแรมเผาคน เรียกว่า “คนเผาผี” การนับ
ข้างขึ้น นับ ๑ ถึง ๑๕ นับข้างแรม ๑๖ ถึง ๓๐ เป็นอันว่าเลข ๑๖ กลายเป็นวันคู่ แรม ๒ คำ
เป็นเลข ๑๗ กลายเป็นวันคี่ เพื่อให้จำง่ายจึงพูดว่า ข้างขึ้นเผาศพข้างแรมเผาคน ที่เผาในวันคี่
เพราะความตายเป็นเฉพาะตัว จะให้ผู้อื่นตายแทนไม่ได้

รุ่งขึ้นจากวันเผา ญาติผู้ตายก็ไปเก็บอัฐิไปตั้งการบูชา.

เรื่องเงาขาว...

คำตอบ

คุณนาย “ตัวดีดีคะ ดับยาคีหรือคะ ดิฉันดีใจดีใจที่คุณหอดวงมา” ต่างไหว้ซึ่งกันและกัน
คุณหอดวง “ตัวดีดีครับ ผมดับยาคี ชอบคุณครับ”
คุณนาย “คุณหอดวงถ้าจะมาตกลง เรื่องที่ดินตั้งเก้าแก่ไปทาบทาม เรื่องลูกสาวคุณหอดวง”
คุณหอดวง “ผมก็จะมาตั้งข่าวเรื่องนั้นครับ”
คนใช้ของคุณนายรีบเดิน เข้าไปข้างหลังคุณนาย
“คุณนายครับ วันขึ้นข่าวสารหมดแล้วครับ”
คุณนาย “จู่ ๆ ย่าอึ้งไป” กระซิบ “ไปบอกเจ๊กคี่หน้าบ้านให้เขามาตั้งอีก”
คุณนายพูดต่อ “คุณหอดวงเห็นว่าลูกชายของดิฉันเหมาะกับหนูสุดาหรือไม่คะ”
คุณหอดวงอยู่ในถ้ำครีครอง
คนใช้วิ่งเข้ามาพูดถึง “แล้วนำปลากี่หมัดด้วยครับ เจ๊กคี่มันคอยอยู่หลังบ้าน ว่าคุณนายยัง
ไม่ได้ชำระของเก่าหลายเดือนแล้ว”
คุณนาย “อ้ายเวร ออกไป ไปเดี๋ยวนี้”
คนใช้วิ่งตะโกนออกไป “เขาวัวของใหม่ที่ตั้งเขาไม่ยอมเอามาตั้ง เขาคอยเจรจาอยู่ครับ”
เปรี้ยง เพละ เพร้ง

หาญ

“แม่น้อยจ๊ะ แม่น้อย”

“จ๋า”

“มีคนมาหา”

“จะ”
“จะ”

“คุณชี้ให้หน่อยสิ”

“จะ”
“จะ”

“เร็ว ๆ เข้าเร็ว ! มันมากันแล้ว ว้าย ! สั้ง ! ว้าย ว้าย สั้ง สั้ง !”

“อายควีน”

“ฉันไม่ยอมทรอก ปล่อยให้สุนัขออกมากัดคนจนนอกบ้าน เรียกก็ขี้ยาตกว่าจะออกมาได้”

“ผี โธ”

ของเก่าลายคราม

ผู้จัดการ “เธอจะมาสมัครรับเด็กเป็นนักร้อง ประจำสำนัก เธอจะต้องมีเพลงมาร้องโชว์ หวังว่าคงเตรียมมาแล้ว ไหนพร้อมแล้วก็ถองร้อง”

“อะแหม ฮี่ ฮี่ โน่นสิ ดั่งกะตั้งมุงหลังคา คุไปคุมา หลังคามุงตั้งกะดี คุ คุ ดี ๆ ดั่งกะตั้งมุงหลังคา โอ้อ่านิจจา หลังคามุงตั้งกะดี”

“นาง” เคียงคยไต่ “เพราะมาก เพราะมาก” เคียงพูดอย่างซบฟัน

“ร้องเพลงทำนองเก่าเดี่ยด้วย เอาละเพราะมาก ถ้าฉันออกจากตำแหน่ง ผู้จัดการ แล้ว เธอค่อยมาสมัครใหม่นะ”

“ก็ออกเดี่ยที่สมัครรับ ผมจะได้มีทางกับเขาบ้าง”

จดหมายสากล

เขียนที่บ้านในคตองบางยาง วันพระชนแปดค่ำ ถึงแม่หนูหาดานรัก เดี่ยวนี้ตุงกุ่มใจ ที่
แม่หนูมป่าของแม่หนูหายไปจากบาน ดั่ง—ดั่งวันแล้ว ถ้าเข้ามาอยู่ที่บ้านหาดาน ขดยบอกเข้า

ไหลกลับไปโดยค้วน ดูกำลังเจบนัก ไม่มีใครรู้พยานลงเลย จากลุ่มท่อม ผู้ใหญ่บ้านบางยาง
ผู้รักหลาน แด่กำลังป่วยนัก อนุเคราะห์ จ.ม. ไหลดู ชาวชาวโดยค้วนด้วย

□

□

ไว้ผมถิตี

ลูกเด็ก “พ่อครับ ทำไมไม่เอา ผม ไว้บนหัวสระพ่อ ทำไมมาไว้ที่ ลาง หมดสระครับ”

“^๘ก็เรื่องอะไรของเราเล่า มันเรื่องของผมมันต่างหาก”

“^๘ก็นั่นละสิ พ่อทำทองไม่รู้ร้อนไปได้ ผมอายุพวกเพื่อน ๆ เขาจึงเลย”

พ่อโมโห “อย่ายุ่งกับผู้ใหญ่มากนักเดี๋ยวอายหนู เด็กอยู่ด้วนเด็ก”

“^๘ก็หนูว่า พ่อไม่เหมือนใคร ๆ เขานี่นา”

“^๘ซาทำได้เองเมื่อไหร่เล่า”

“^๘แต่คงว่าพ่อยอมแพ้ผมแล้วไซ้ใหม่ ถ้าพ่อไม่ยอมเปลี่ยนแปลงถิตี หนูก็ไม่เคียดะ

คามใจ คาม—ใจ คามใจ”

“^๘เฮ้ย ! อ้ายหนู”

□

□

ผู้สำรวจภาพบาป ผมได้ขโมยห่านอันตัวหนึ่งจากเจ้าแห่งหนึ่งมาครับ

พระ นั่นละถิตีมากที่เดียว

ผู้สำรวจภาพบาป หดวงพ่อจะรับมันเอาไว้ได้ไม่ละครับ

พระ ไม่ได้แน่นอน ตั้งมันคืนไปที่เจ้าของซึ่งถูกขโมยมาเดี่ยสิ

ผู้สำรวจภาพบาป แต่ผมบอกคืนเขาแล้วนี่ครับ แต่เขาไม่รับมันนี่ครับ

พระ ไนกรณีเช่นนี้ ลูกเอามันไว้ก็แล้วกัน

ผู้สำรวจภาพบาป ขอบคุณครับหลวงพ่อ

(เมื่อพระกลับมาถึงบ้านก็พบว่าห่านตัวหนึ่งของท่านได้ถูกขโมยไป)

□

□

เจ้าของบ้าน
คนเช่า

ผมจะขึ้นค่าเช่าคุณ
เรื่องนั้นนะ ผมยินดี เพราะผมไม่สามารถขึ้นค่าเช่าได้

□

□

ถ้าผมต้องตายไป คุณจะไปเยี่ยมผมที่หลุมฝังศพไหม ?
คะ ถึงอย่างไรดิฉันก็ผ่านสุสาน เพื่อไปหาช่างแต่งผมของดิฉันนี่คะ !

□

□

นี่คุณว่ากล่าวตักเตือนลูกชายคนที่มาต่อเดือนผมหรือเปล่าครับ ผมบอกกล่าว
ตักเตือนแกแล้วจะครับว่า

“อย่าแสดงเหมือนคนโง่ ๆ อย่างนั้น”

□

□

ผมจะเป็นนายความเหมือนกับคุณลุงของผม ท่านเป็นนายความที่ดัดคนหนึ่ง
ท่านทำให้คนหลายคนที่เดียวออกจากคุก
ท่านคือแก่นที่เดียว

ผมกำลังจะไปเยี่ยมท่านเดี๋ยวนี้
ที่ทำงานของท่านรี ?

ไม่ใช่หรอก, ที่คุณนี่ ผมต้องพยายามเอาท่านออกจากคุกให้ได้

□

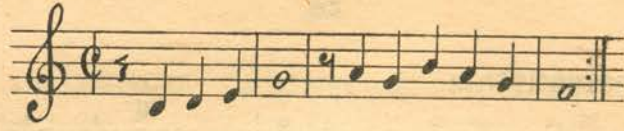
□

เจ้าหน้าที่
เจ้าบ่าว

ผมรู้สึกยินดี ที่ได้ทราบว่า คุณได้แต่งงานแล้ว

ผมไม่ทราบ ว่า ทำไมท่านจะต้องดีใจด้วย ผมก็ไม่เคยทำความเจ็บแค้น
ให้คุณนี่นา.

บทเพลงของ ฯพณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เพลงครอบครัวवाल

ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้ ของไทยแน่นั้นหรือคือภาษา
ซึ่งผลิดอกออกผลแต่ต้นมา รวมเรียกว่าวรรณคดีไทย

เพลงเวสสุกรรม

อนึ่งศิลปงามเด่นเป็นของชาติ เช่นปราสาทปรangkongอันแผ่ไพศาล
อีกคนตรึว่าร้ายลวดลายไทย อดโลกได้ไทยแท้อย่างแน่นอน

❀ บุปผา - นารี ❀

๑ กุหลาบเขยก่อนัน
 ตัดด้วยวิไล
 รอบดอกห่อด้วยใบ
 ตมโบกโยกกดินแย้ม

อำไพ
 แรกแย้ม
 ดินนา ชมนา
 กิ่งก้านตามตม.

๑ ยามดมหวนกดินเจ้า
 หอมทั่วทุกทิศยวน
 ดัดอกนนขวางชวน
 รวมนเสร็จเจ้านแด

อบอวด
 จมูกแท้
 ดมดุด กดินแด
 แแต่ด้วยยวนใจ.

๑ อะไรจักเทียบเจ้า
 แมตงภูผงชนบาน
 ชวนดุดคุดคุดนาหวาน
 ยังกดับถูกเขาแกตั้ง

ฤาปาน
 เมือแจ้
 เเคด้าพรว้า เจ้านา
 หดออกได้ใจภมร.

๑ บุปผาคราบอบชา
 ตมรักแต่วหักหัน
 ฤกแดดทุกเช้าวัน
 ตมจิตคิดว่างวัน

ผิดกัน
 หัดกเร้น
 คูกดับ โรอยแฮ
 หดบเจ้าหันหาย.

๑ ฝ่ายภมรหดอกหดอนเจ้า
 แกตั้งพรว้าทำบุปผา
 หมดด้วยเบือระอา
 หาใหม่ได้ไม่ช้า

จริงหนา
 ชอกช้า
 มียาก ยดแด
 อดนนยังมี.

- ๑ กุหลาบงามถูกตัดให้
 หดงขอบมอบให้ชม
 แด้วกดับสุดระบม
 จนจวบตายมีรู
- ๑ นารีเมื่อเปรียบแล้ว
 ถูกขีดขมแล้วเลื่อน
 เลียงหลักมิแซเชือน
 หาดื่นใหม่ในหล้า

ขมขม
 ข่มด้
 ธรรมจิต ใจแะ
 สุดแก้จำนน.
 ก็เหมือนกันเฮย
 หลบหน้า
 ให้สับ พบนา
 เริ่มร่างแรมสมร.

- ๑ ขอวอนเตือนเพื่อนผู้
 ขออย่าเล่นกับไฟ
 หากพบบ่อยาคบไป
 หากประสบบจงหลบลิ
- เขาวัววัย
 นรคน
 กับพวก นนอ
 ห่างเว้นเป็นค

โดย ศิรานี แซ่เอ็ง

ม.ศ. ๔ ๖.๗.

ละคร

ละครใน

ละครในเป็นละครที่ผู้แต่ง เป็นผู้หญิงล้วน แต่เดิมมีพระราชบัญญัติห้ามผู้นอกหัดละคร ผู้หญิง เพราะถือว่าเป็นของพระเจ้าแผ่นดินทรงพระราชดำริให้หัดนางในเล่นละครในราชพิธี ในพระราชวัง เปรียบเหมือน เครื่องราชูปโภค อันหนึ่งซึ่งผู้อื่นไม่ควรทำเทียม ครั้นถึง รัชกาลที่ ๔ ก็พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เล่นละครผู้หญิงได้

เดิมละครในคงจะเกิดจากการ เล่นระบำให้เข้ากับเรื่องไสยาศาสตร์ เช่น ให้แต่งตัวเป็นเทพบุตร เทพธิดา จักรบนำเข้ากับเรื่องรามสูร และระบำนี้เป็นต้นคำหรับของละครในมาถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ขบวนการเล่นละครในได้จากละครนอกแต่วิธีร้องและวิธีรำนั้นผิดกัน ละครในไม่ต้องร้องบทเอง การรำกับร้องนั้นมุ่งไป ทางศิลปะ เป็นส่วนใหญ่ ไม่นิยมการเดินที่ตลกคะนองให้เห็นขบขัน เวลาลเล่นจึงด สง่าผ่าเผย อ่อนช้อย งดงาม

บทละครในที่ใช้เงินกันมีเพียง ๓ เรื่อง คือ เรื่องรามเกียรติ์ อุลลรุทร และอิเหนา ละครนอกจะเอาเรื่องทั้ง ๓ ไปเล่นไม่ได้ แม้แต่การแต่งกายของตัวละครก็เลียนแบบไม่ได้

ละครนอก

เป็นละครที่มีแต่ผู้ชายเล่น ผู้แต่งแต่งตัวไม่ประณีตเรียบร้อยนัก บางทีไม่สวมเสื้อ ตัวละครก็มีอยู่โรงละ ๓ - ๔ คน บทร้องละครนอกก็ร้องเอง โดยแต่ง กลอนตันร้อง ครั้นต่อมาผู้นิยมดูละครมากขึ้น การเดินละครก็มีการสวมเสื้อผ้าให้เรียบร้อยยิ่งขึ้น แต่ก็เป็นการแต่งกายแบบธรรมดาๆ ไม่มีเครื่องแต่งตัวละครโดยเฉพาะ บทร้องต่าง ๆ ก็มีกวีช่วยกันคิด แต่งกลอนให้ไพเราะยิ่งขึ้น ถ้าจะเล่นบทเป็นตัวนางเขาจะเอาผ้าขาวม้าห่มเป็นผ้าใบเฉียงพอให้รู้ว่าเป็นผู้หญิง หรือได้หน้ากากให้รู้ว่าเป็นยักษ์

ละครนอกดังจนมากเด่นเรื่องไปใน ทำนองตลกขบขันให้เป็นที่พอใจคนดู ทำให้มีคน
ดูมาก การหาเตียงซัฟทางเด่นละครนอกก็สะดวกขึ้น จึงเกิดมีการแก้ไขเพิ่มเติมตัวละครให้มาก
ขึ้น และเด่นเรื่องให้แปลกไปจากเดิม

ละครนอกมีอยู่ ๒ แบบ คือ แบบที่มีเจ้าของเป็นหัวหน้าคณะ และ แบบ
ประสมโรง แบบประสมโรงคือผู้เด่นละครได้แต่ไม่สามารถจะตั้งเป็นคณะ จึงได้แคร์รับจ้าง
เด่นประสมโรงกับคนอื่น พวกที่เด่นประสมโรงจะต้องมีเครื่องแต่งกายละครเป็นของตนเอง

ละครนอกเริ่มมีผู้หญิงเล่นในสมัยรัชกาลที่ ๔ พระองค์ได้ประกาศพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้ผู้หญิงเด่นละครนอกได้

บทละครนอกที่ใช้เล่นกันมีเรื่อง คาวิ, ไกรทอง, สังข์ทอง, โลกบุตร ไชยเชษฐ,
พระรถ, บัณฑิต, ฌณีพิชัย, พิกลทอง, สุวรรณศิลป์ ฯลฯ

ละครตึกดำบรรพ์

ละครตึกดำบรรพ์ กำเนิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ (พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว) สมัยนั้นมีฝรั่งและชาวต่างประเทศเข้ามาเฝ้าเมือง ๆ จึงมีพระราชประสงค์จะให้มีการ
เล่นสำหรับต้อนรับแขกเมือง จึงดำรัสให้ เจ้าพระยาเทเวศวงศ์วิวัฒน์ (ม.ร.ว. หลาน กุญชร)
ซึ่งเป็นอธิบดีกรมมหาดสาร และ มีละครผู้หญิงของตนเองอันได้เป็นมรดกตกทอดมาในสกุล
กุญชรด้วยอีกโรงหนึ่ง จึงคิดจะจัดการเล่น คอนเสิร์ต (Concert) รับแขกเมือง เจ้าพระยา
เทเวศวงศ์วิวัฒน์ได้เคยฟังการขับร้องซึ่งสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ ได้ทรงจัดให้
พวกทหารเข้าเล่นมดมด้วยกันครั้งหนึ่ง เมื่อยังเสด็จอยู่ในกรมทหารบก จึงกราบทูลขอให้ทรง
ช่วยอำนวยความสะดวกจัดคอนเสิร์ตตามพระราชประสงค์ด้วย

เจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ก็ทรงช่วยเลือกบทเพลง คนตรี ตลอดจนอำนวยความสะดวก
ซักซ้อม ส่วนเจ้าพระยาเทเวศ ๑ เป็นผู้เลือกหาคนขับร้องกับคนตรี จึงมีการขับร้อง เรียกว่า
“คอนเสิร์ต” ตามภาษาฝรั่ง และเป็นเริ่มแรกที่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์กับพระยา
เทเวศ ๑ ช่วยกันคิดแก้ไขปรับปรุงกระบวนเล่น ขยายจากคอนเสิร์ตให้พิสดารยิ่งขึ้นเป็นลำดับมา

คอนเสิร์ตที่เล่นครั้งแรกนั้น มีคนร้อง แบ่งเป็นพวก ๆ คือ หญิงหมู่หนึ่ง และชายหมู่หนึ่ง นั่งบนเวทีในห้องรับแขก บรรเลงเพลงต่าง ๆ ที่ไพเราะ เล็กมาขับร้องประสานเสียง หญิงชายและเครื่องเป่าพาทย์เล่นเมื่อภายหลังเตียงอาหารค่ำ ใครฟังก็ชอบ เพราะได้ฟังดนตรีไทยอย่างไพเราะ ผิดกับมโหรีที่พาทย์อย่างแต่ก่อน จึงมี "คอนเสิร์ต" ในงานรับแขกเมือง หรือแม้งานที่เป็นงานใหญ่ก็ตาม

ต่อมา สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครฯ ทรงดำริแก้ไขระบอบ "คอนเสิร์ต" ให้ร้องบทเป็นเรื่องเดียวกันแต่ต้นจนปลาย เช่น คัดเอาบทละครเรื่อง รามเกียรติ์, อิเหนา มาปรับปรุงบทร้องดำเนินต่าง ๆ ให้เข้ากับเรื่อง ก็เกิดเป็น "คอนเสิร์ต" เรื่องขึ้นเล่นในงานต่าง ๆ ซึ่งเคยเล่น "คอนเสิร์ต" แล้วมีผู้นำไปจัดตั้งแผนเดียวกันให้ฟังกันแพร่หลาย เมื่อมี "คอนเสิร์ต" เรื่องขึ้นแล้ว ต่อมาเจ้าพระยาเทเวศร์ฯ คิดขยายระบอบการเล่นให้แปลกออกไป เขาคิดจะครอกรำเข้ากับเพลงคอนเสิร์ตที่เคยเล่นเรื่อง "นารายณ์ปราบหนทก" ถวายรัชกาลที่ ๕ ที่ห้องมุขกระดานด้านตะวันตก พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในการรับเจ้าฝรั่งครั้งหนึ่ง นับว่าเริ่มต้นเป็นเค้าของ "ละครดึกดำบรรพ์" ขึ้นในครั้งนั้น แต่คอนเสิร์ตอย่างมีตัวละครเด่นยาก เพราะนอกจากประสมเสียงคนขับร้องและเป่าพาทย์ให้ไพเราะแล้ว ยังต้องหาตัวละครให้เหมาะสม จึงเป็นเรื่องลำบากเคยไม่มีใครเล่นกันขึ้นมา

ต่อมา พ.ศ. ๒๔๓๔ เจ้าพระยาเทเวศร์ฯ ไปยุโรป ไปเห็น "ละครโอเปร่า" ของฝรั่ง เมื่อกลับมาจึงชวนให้สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครฯ ราวผู้ดีวงศ์ทรงช่วยร่วมมือกันคิดอ่าน การละครดังกล่าวจึงเป็นอย่างโอเปร่าไทย เจ้าพระยาเทเวศร์ฯ จะสร้างโรงทำเครื่องให้ละครผู้หญิงของท่านเล่น ขอให้กรมพระนครฯ คิดบทและจัดระบอบดำเนินที่ละครจะร้องบ้าง ก็ตกลงกัน เจ้าพระยาเทเวศร์ฯ จึงสร้างโรงละครขึ้นที่ริมถนนอัษฎางค์ ให้ชื่อว่า โรงละครดึกดำบรรพ์ และเรียกละครที่เล่นนั้นว่า "ละครดึกดำบรรพ์" ได้ตั้งโรงเล่นคราวแรกเมื่อรับเจ้าฝรั่งแขกเมืองใน พ.ศ. ๒๔๔๒ และเล่นต่อมาเรื่อย ๆ แต่เล่นประจำในโรงริมถนนอัษฎางค์ จนกระทั่งเจ้าพระยาเทเวศร์ฯ เด็กเล่นละคร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ละครดึกดำบรรพ์ขึ้นแรกก็เด็กเล่นไปด้วย ผู้ที่

เคยดูพากันเดี่ยวยามาก บางคนพยายามหาคนไปร้องกรอก เครื่องตราโมโฟน (เข้าใจว่า
แผ่นเสียง) ก็มี

เรื่องละครดึกดำบรรพ์ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนริศรานุวัดติวงศ์ทรงเรียบเรียงขึ้น & เรื่อง
ด้วยกัน คือ

๑. สัจของ

๒. คาวี

๓. อิเหนา

๔. สังข์ศิลป์ชัย (แบ่งเป็น ๒ ภาค เล่น ๒ คืน)

๕. กรุงพลาณชมพูทวีป

เรื่องที่ ๕ ไม่มีผู้ใดได้ไว้ครบ เพื่อจะรวบรวมได้ในหอพระสมุด

จะเห็นได้ว่า ละครดึกดำบรรพ์มีชนในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เป็นละครแบบโอเปร่าของฝรั่ง คือมีการร้อง, รำ, ประกอบปีพาทย์ และมีโรงละครที่เด่นละคร
ดึกดำบรรพ์อยู่ที่กรมถนนอัษฎางค์ (ซึ่งปัจจุบันนี้ไม่มีแล้ว)

ละครชาตรี

มีลักษณะการเดินและการแต่งกายคล้ายละครนอกมาก คือตัวละครมีนายโรงตัวหนึ่ง
นางตัวหนึ่ง จำพวกตัวหนึ่ง ตัวละครจะร้องบทเองและมีพวกลูกคู่, ปีพาทย์รับ

การเดินละครชาตรีจะต้องมีการไหว้ครูเป็นการรำเบิกโรง เรียกว่า "รำซัด" ส่วนมาก
เขามักใช้ละครชาตรีใน "การแก้บน" เพราะเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเชื่อกันว่า พวกละคร
ชาตรีถนัดใช้วิชาอาคมทำให้คนดูชอบ

เชื่อกันว่าละครที่เด่นประชันกับละครชาตรีมักมีอันเป็นไปต่าง ๆ จึงไม่ค่อยมีละครออกมา
ประชัน จึงทำให้เข้าใจกันว่า ถ้าจะเดินละครแก้บนให้ศักดิ์สิทธิ์จะต้องเดินละครชาตรี

ตัวบทที่ดำเนินของละครชาติวิเศษพร้อมกันไม่เกิน ๓ ตัว เช่น เรื่อง “พระรถเสน”
 ตัวนายโรงเป็นรถเสน ตัวนางเป็นนางเมรี ตัวจำลองเป็นม้าพระรถเสน หรือถ้าเป็นเรื่อง
 “มโนห์รา” ตัวโรงเป็นพระสุชน ตัวนางเป็นนางมโนห์รา จำลองเป็นพรานบุญ

โดยมากจำลองมักเดินเป็นตัวบทเบ็ดเตล็ด เช่น เป็นยักษ์, พราน, ทายาย, ฤๅษี,
 หรือเป็นสัตว์ เช่น ม้า และนกที่มีแทรกอยู่ในเรื่องละคร,

รวบรวมโดย

วิจิตร ธรรมารักษ์, มยุรี สตรีระกานนท์

ม.ศ. ๔ ๖. ก. และ ข.

ยาต้มแก้ไข้ป่า ไข้จับ

ต้มรับประทานก่อนอาหารเช้าเย็น ^๕ มอลละถ้อยชา

ยาต้มแก้ไข้ป่า

ใช้ ราก มะนาว เหย

รากมะกรูด บรเพ็ด มาก

พอใช้

คนทา เหมือดคน หาก

เทียบเท่า ขนาดนอ

ยายม่อมขมิ้นอ้อย ไซร์

อีกหญ้า นางเถา

พุ่มเรียง ถอนได้ถ่วง

พอดี

รวมกับ จันทน์ขาว มี

^๕ ถอน ^๕ ถอน

จันทน์แดง และ จันทน์

รวยริน

แต่ตั้งตั้งหนักเพียง

เท่าถ่วง.

โดย ชุมชุมภาษาไทย

พระราชพิธีที่สำคัญในรอบปี

โดย รศรินทร์ สิทธิอมร

ม.ศ. ๕ ศ.ข.

จากหนังสือพระราชพิธีสิบสองเดือน

ในรอบปีหนึ่ง ๆ จะมีพระราชพิธีที่สำคัญ ๆ มากมายซึ่งคนไทยควรทราบไว้ โดยแยก
ออกเป็นเดือน ๆ ดังนี้

๑. พระราชพิธีในเดือนสิบสอง มี

- ก. **พระราชพิธีจองเปรียง** คือพระราชพิธียกโคมเพื่อบูชาพระบรมสารีริกธาตุ พระจุฬามณีในดาวดึงส์พิภพ และบูชาพระพุทธรูปที่ปรากฏอยู่ ณ หาดทราย เรียกว่า นมะทานที่ เทียนซึ่งจุดอยู่ในโคมนั้น ทาด้วย “เปรียง” คือ ไขข้อ **พระโค** ซึ่งพราหมณ์ทำมาถวายทรงทำพิธีในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ จนถึงเดือนอ้าย ขึ้น ๓ ค่ำ เป็นวันตดโคม ถ้าปีใดเป็นอธิกมาศให้ยกโคมคงแคว้นขึ้น ๓ ค่ำ จนถึงวันแรม ๒ ค่ำ เป็นวันตดโคม
- ข. **พระราชพิธีกฐิน** เป็นพิธีตามเพลิงคอยรับพระเป็นเจ้าของเจ้าซึ่งจะเสด็จลงมาเยี่ยมโลก เป็นพิธีพราหมณ์แท้ กระทำกันเมื่อพระจันทร์เสวยฤกษ์กฤติกาเต็มบริบูรณ์
- ค. **พระราชพิธีการพระราชกุศลฉลองไตรปี** เป็นพิธีพระราชกุศล จัดขึ้นเพื่อฉลองผ้าไตรที่ทรงพระราชทานให้แก่พระสงฆ์บางองค์ กระทำกันในวันขึ้น ๑๓ ค่ำ
- * ง. **พระราชพิธีลอยพระประทีป** คือพิธีตบยกระถางธรรมดา แคว้นจัดขึ้นเป็นพระราชพิธีสำหรับพระเจ้าแผ่นดิน มีความพิสดารในการประกอบพิธีมาก
- จ. **พระราชพิธีกุศลกาลานุกาล** เกิดขึ้นในวันสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กระทำต่อท้ายการพระราชพิธีหรือพระราชกุศลทุก ๆ เดือน ยกเว้นอยู่ห้าเดือน คือเดือน ๗, เดือน ๘, เดือนอ้าย, เดือนยี่ และเดือน ๓

ฉ. พระราชพิธีการพระราชกุศลแจกเบี้ยหวัด พิธีนมชนในสมัยรัชกาลที่ ๔ ทรงทำคือ ทรงรายชื่อตั้งของ ซึ่งควรแก่สมณบริโภคพระราชทาน แต่พระบรมวงศานุวงศ์ ซึ่งเคยได้รับเบี้ยหวัดแล้วทรงตามขอ ในการจึงได้มีพระราชพิธีสมโภชชนเพื่อเป็นมงคลแก่ศิริราชสมบัติ พิธีนี้ไม่กำหนดวันแน่ แต่คงอยู่ในวันจันทร์หรือวันพุธ ข้างแรม เดือน ๑๒

ข. พระราชพิธีฉัตรมงคล คือพระราชพิธีทำบุญวันบรมราชาภิเษก กระทำกันใน วันแรม ๑๓ ค่ำ, แรม ๑๒ ค่ำ และแรม ๑๓ ค่ำ

๒. พระราชพิธีในเดือนอ้าย มี

ก. พระราชพิธีไล่เรือ หรือพระราชพิธีไถ่น้ำ คือน้ำมากแล้วไม่ตด เป็นผลเสียแก่ข้าวในนา จึงทำพิธีไถ่น้ำ

ข. พิธีเสวยนพระโคกนเลียงครั่งกรุงเก่า นำพระโคสุธูกราชมาเข้าพิธีแบบพราหมณ์ ให้พระราชกุมารบือนหญ้า แล้วสมโภช

ค. พระราชพิธีการพระราชกุศลเลียงชนมเบอง เป็นพิธีครูอย่างหนึ่ง แต่กระทำเฉพาะฝ่ายในพระบรมมหาราชวัง

ง. พระราชพิธีการพระราชกุศลเทศนามหาชาติ เป็นการเทศน์ดำหวั่นแผ่นดิน มีได้มีเป็นประจำแน่นอน มักเดือนอ้ายเสมอแล้วแต่โอกาสและเวดจาจะอำนวย

๓. พระราชพิธีในเดือนยี่ มี

ก. พระราชพิธีบูชาภิเษก พระเจ้าแผ่นดินทรงเครื่องถอยอย่างตรงมูรธาภิเษก และตรงมูรธาภิเษก ในมณฑลประดับด้วยดอกไม้สด

ข. พระราชพิธีตรีมพรรษา (ตรีปวาร) เป็นพิธีใหม่ของพราหมณ์ ถือว่าเป็นวันที่พระอิศวรและพระนารายณ์เสด็จลงมาเยี่ยมโลก พิธีนี้เริ่มแต่เดือนอ้ายขึ้น ๘ ค่ำพระอิศวรเสด็จลงมา แรม ๓ ค่ำเสด็จกลับในวันพระนารายณ์เสด็จลงมา และเสด็จกลับ เมื่อแรม ๕ ค่ำ มีพิธีรับเสด็จ ตั้งเสด็จ เป็นการใหญ่โตซึ่ง ได้แก่ พิธีไล่ขงช้า เป็นต้น

* ก. พระราชพิธีพระราชกุศลถวายผ้าจ่านำพรรษา เกิดขึ้นด้วยพระราชปรารภของรัชกาลที่ ๕ ด้วยพระราชประสงค์จะบำเพ็ญพระราชกุศลเพิ่มเติมให้มากขึ้น จึงได้เกิดถวายผ้าจ่านำพรรษา วันพิธีไม่กำหนดแน่นอน แต่ต้องเป็นในระหว่างเดือน ๓๒ แรม ๓ ค่ำ จนถึงเดือน ๕ ขึ้น ๑๕ ค่ำ

๔. พระราชพิธีในเดือนสาม มี

ก. พิธีทานยหะหเสาข้าวครึ่งกรุงเก่า คือพิธีเสาข้าวเพื่อเลี้ยงทนายในพิธีพราหมณ์ เพื่อให้เป็นการสวดดีมมงคลแก่บุญญาหาร เป็นพิธีคู่กับพิธีจรดพระนังคัล

* ข. พระราชพิธีการพระราชกุศลมาฆบูชา เป็นพระราชพิธีพระราชกุศลเนื่องในวันมาฆบูชา

ค. พระราชพิธีการพระราชกุศลเลี้ยงพระตรุษจีน เป็นพระราชพิธีพระราชกุศลเลี้ยงพระแต่ละปัดอยู่ปัดในวันตรุษจีน

๕. พระราชพิธีในเดือนสี่ มี

ก. พระราชพิธีสัมพัจฉรฉินท์ ในกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นพิธีการประจำปีสำหรับพระนคร ทำเพื่อจะให้เป็นที่สวดดีมมงคลแก่พระนครและพระเจ้าแผ่นดิน และพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ ตลอดจนราษฎร

ข. พิธีรดน้ำตร เป็นพิธีต่อเนื่องกันกับพระราชพิธีสัมพัจฉรฉินท์

๖. พระราชพิธีในเดือนห้า มี

ก. พระราชพิธีสังเวยเทวดา สหมโภษเครื่อง เลี้ยงปีใหม่ เป็นพระราชพิธีทางศาสนา แล้วคือด้วยการมีพระราชทานเลี้ยง

ข. พระราชพิธีศรีสัจปานกาล เป็นพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์ตั้งจา เป็นพิธีระงับยุคเข็ญของบ้านเมือง มีบ้ดะต้องครั้ง คือในเดือน ๕ ขึ้น ๓ ค่ำ และเดือน ๓๐ แรม ๑๓ ค่ำ

ค. พระราชพิธีคเชนทร์สวรรค์ เป็นพระราชพิธีแห่จตุรงค์เด่นาอย่างในยุทธภูมิ และนำหน้าด้วยพระแสงทรงของพระเจ้าแผ่นดิน ค่าย ๆ อย่างพระราชพิธีถือน้ำ

พิพัฒน์ดัจจา คือเป็นการดัดดิมงคลให้เจริญความดี และระงับเวร นาน
พระราชทานแก่ฝ่ายในและฝ่ายนอกที่มีครรภ์

ง. พระราชพิธีทอดเชือก ตามเชือก อันเป็นค้ำของพิชิตน่าน เป็นพิธีทำเพื่อ
ให้เจริญดีวิบัติดิมงคลแก่ช้างซึ่งเป็นราชพาหนะ และเป็นกำลังแผ่นดิน และนำบัด
เด็ญภัยไว้ในผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอยู่ในการช้าง ทำในเดือนห้า และเดือนสิบ

* จ. พิธีสังกรานต์

* ฉ. พระราชพิธีการพระราชกุศลก่อพระทรายและศิข้าวิบูลย์ เป็นพิธีทาง
พุทธศาสนา ทำเพื่อบูชาพระพุทธเจ้า กระทำกันในระหว่างพิธีสังกรานต์

๗. พระราชพิธีในเดือนหก มี

* ก. พระราชพิธีพิชิตมงคลและพิธีจรตพระนังคัล พิธีทั้งสองนี้ทำในวันเดียวกัน
พระราชพิธีพิชิตมงคล ทำขวัญพิชิต เป็นพิธีตั้งผี พระราชพิธีจรตพระนังคัล เป็น
พิธีพราหมณ์ที่เดียงทลายความอึดมดมบูรณ์ของพิชิต

* ข. พระราชพิธีวิสาขบูชา

๘. พระราชพิธีในเดือนเจ็ด มี

ก. พระราชพิธีเคณทะทังข้าง เป็นพิธีเดียงทลายอย่างแบบพราหมณ์ แต่ง
พระบารมีของพระเจ้าแผ่นดิน

ข. พระราชพิธีทูลเกล้าฯ ถวายบาท เป็นพิธีเพิ่มพระเกียรติยศของพระเจ้าแผ่นดิน และ
ใช้ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ตามข้อหน้าจะให้เข้าใจว่า เป็นหน้าดำพระบาท
แต่ความจริงน่าจะเป็นหน้าตั้งธรรมดานี้เอง

* ค. พระราชพิธีการพระราชกุศลสลากภัตของหลวง

* ง. พระราชพิธีการพระราชกุศลหล่อเทียนพรรษา

จ. พระราชพิธีการพระราชกุศล วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พิธีนี้เป็นพิธีพระราชกุศล
ทำบุญวันต้นพระชนม์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ

เจ้าฟ้าภรรณาภรณ์เพชรรัตน์, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์
เป็นพิธีซึ่งอาจจะไม่กระทำทุกแผ่นดิน

๙. พระราชพิธีในเดือนแปด มี

- * ก. พระราชพิธีเข้าพรรษา
- ข. พระราชพิธีเรือเจ้านายทรงผนวช
- * ค. พระราชพิธีการพระราชกุศลฉลองเทียนพรรษา
- * ง. พระราชพิธีการพระราชกุศลเสด็จถวายพุ่ม
- * จ. พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระมหามณเฑียรต้นปฏิมากร

๑๐. พระราชพิธีในเดือนเก้า มี

- ก. พระราชพิธีตุลาการ เป็นพระราชพิธีตะเตาะพระเคราะห์ หรือนำเพ็ญทาน
- ข. พระราชพิธีพืชมงคล คือพระราชพิธีขอฝน
- ค. พระราชพิธีพระราชกุศลวันประสูติและสวรรคต ของสมเด็จพระบุพการี

๑๑. พระราชพิธีในเดือนสิบ มี

- ก. พระราชพิธีสารท
- ข. พระราชพิธีการพระราชกุศลในพิธีสารท
- ค. พระราชพิธีกวนข้าวทิพย์ เป็นพระราชพิธีเพื่อให้เกิดสวัสดิ์มงคลแก่พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการบรรดาที่อยู่ในกรุงเทพฯ ทั่วพระราชทานระงับโรคภัยอันตรายต่าง ๆ กวนข้าวยาคุน เพื่อป้องกันข้าวในนามิให้มอันตราย
- ง. พระราชพิธีพระราชกุศลกาลานุกาล
- จ. พระราชพิธีตักบาตรนาสง
- * ฉ. พระราชพิธีเฉลิมพระชนม์พรรษา แบ่งออกเป็นสองลักษณะ คือ
 ๑. ลักษณะการพระราชกุศลฉลองพระชันษา
 ๒. ลักษณะการพระราชกุศลเฉลิมพระชันษา

๑๒. พระราชพิธีในเดือนสิบเอ็ด มี

- ก. พระราชพิธีแข่งเรือ
- ข. พระราชพิธีทอดเชือก ตามเชือก
- ค. พระราชพิธีคเชนทร์สวนาน
- ง. พระราชพิธีสมโภชพระยาข้าง
- *จ. พระราชพิธีออกพรรษา และลอยพระประทีป จนต้นเดือนพระกฐิน

หมายเหตุ พิธีที่มเครื่องหมาย “ดอกจันทร์” ยังนิยมกระทำอยู่ นอกนั้นเลิกไปแล้ว.

ข้อคิด

แม่มีได้เป็น ดอกกุหลาบ หอม	ก็จงยอมเป็นเพียง ลดาขาว
แม่มีได้เป็น จันทร์ อันต์กา	จงเป็น ดาว ดวงแจ่มแอร่มตา
แม่มีได้เป็น น้ำในคงคา	จงเป็น ธาราใส ที่ไหลเย็น
แม่มีได้เป็น มหาหิมาลัย	จงพอใจ จอมปลวก ที่แต่เห็น
แม่มีได้เป็น จันทร์ ที่วันเพ็ญ	ก็เป็นวันแรม ที่แจ่มกระจ่าง
แม่มีได้เป็น สน ต้นระหง	จงเป็น พงอ้อสะบัด ไม่ขัดขวาง
แม่มีได้เป็น นุขสุดสะอาง	จงเป็นนางที่มิใช่ไร้ความดี.

ฟังก่อนจะสอนเดี๋ยว

ผู้หญิงที่น่ารักควร...

คัดบางตอนจากหนังสือหลักการปฏิบัติเมื่อสัวัยสาว

ผู้หญิงที่น่ารักควร

เดินด้วยผีเท้า เเบา ไม่เดิน สาย ไปมา

ฉลาด แต่ไม่ อวดดี

รู้จักแคงตัวขนาดปานกลางคือ พอดี

นั่งเหมือนตุ๊กตาพดตรี แม่จะ นั่งกางเกงยีน

มีความคิดเห็น แต่ก็ไม่เชื่อว่า ตนมีความคิดเห็นเพียงคนเดียว

ไม่แพร่ข่าวดี หรือสนับสนุนใน การนิินทา

เป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่เลียนแบบ ดาราภาพยนตร์

คืนนอน เข้า เต็มอ เมื่อไปเที่ยวไหนต้องไม่เป็น คนล่าหลัง ให้ใคร ๆ

ต้องคอย

เดินวางท่าดี

พูด ดี แต่ต้องไม่พูด มากเกินไป

ไม่สวมเสื้อผ่า ทักับจนเกินไป จะยีน, นั้ง, เดินไม่สะตอกไปหมด

ไม่สวมเสื้อ, กระโปรง ยาวหรือสั้นจนเกินไป กระประมาณให้พอดี ๆ

ดูงาม

เตือนน้อง ๆ

การจะใช้อุปกรณ์การศึกษา
เช่นสมุดแบบฝึกหัดจักรวรรดิ
ทำผิดพลาดขาดฉีกอย่าพลิกทั้ง
ดินดอไซ้ไม่ทันดินดินราคา
เด็กดอบได้ไม้บรรทัดกระดาษ
ขวดหน้าหมักหมมดทั้งตั้งเป็นกอง
ตำราเด่าคิดว่าเก่าคงไม่ใช่
คุณครูอดดำที่เก็บมาพยายาม
เด็กเช่นนี้ไม่คิดถึงค่าของ
ไม้เก็บงำคิดว่ามาเครื่องครั้น

ต้องรู้ว่าของควรสงวน
เป็นกระดวนเรียบร้อยค่อยตรวจตรา
ให้ประดิ่งห่วงใยไปฝ่ายหน้า
เงินมหาเศรษฐีหามีรอง
ไม่เห็นตัวผู้ใดใช่เจ้าของ
ผู้ปกครองข้างหลังไม่รู้ความ
ทงเขาได้เกิดอนกถาดกตางดนาม
เที่ยวติดตามถามไถ่ตั้งให้ค้น
มันน่าลองให้ยับถ้ากลับชั้น
จะต้องยื่นคำขาดคาดโทษเฮย.

ปณิณกะสุภาณิต

พระโอรส สมนเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สกลมหาสังฆปริ-
นายก บรรณาธิการงานทอดพระฐินพระราชทาน วัดกตางวิหารอำเภอเมือง จังหวัดสมุทร
ปราการ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๐)

นานาประเทศล้วน
คนทั้งรู้หนังสือ
ใครเกลียดอักษรคือ
ใครเขาจะกลัวไซ้

นับถือ
แต่งได้
คนป่า
แน่แท้คนดง

คนเห็นคนเป็นคนนั้นแหละคน
กำเนิดคนต้องเป็นคนทุกคนไป

คนเห็นคนมิใช่คนใช่คนไม่
จนหรือมีผู้ดีไพร่ไม่พ้นคน

ผู้มีมารยาทย่อมขยันและเดินด้วยท่าทางอันสุภาพเรียบร้อย ไม่สายไหล่หรือ
แกว่งแขนจนเกินไป ไม่ส่งเสียงเอ็ดอึง ไม่หยอกล้อกันกลางถนน ไม่เดินรับประทาน
ขนม และไม่ทิ้งสิ่งที่ไม่ต้องการลงในที่สาธารณะ
ผู้มีมารยาทย่อมสำรวมกิริยาวาจายิ่งขึ้น เมื่อมิได้อยู่ในบ้านเรือนของตนเอง

จากมรรยาทเล่มน้อย ของ คุณหญิงคหกรรมมาลา มาลากุล

ดูร่างรูปปร่างร้าย
ภายนอกเพียงพั้งขัง
เสปสตัวที่มรณัง
ตั้งจิตสาธกกล้า

รุงรัง
ขัวขัว
นฤโทษ
กลนสร้างทางผล

กลอนสุสด

พิษ... สวาท

ฉันเคยรักรักเคยทำชั่วดวงจิต

แนวแดดคิดพิษฝังในฤทัยฉัน

พิษร้ายนักรักนักร้ายคล้ายเพลิงกัลป์

เผาชีวิตฉันชีวิตให้ผิดทาง

แรกเริงร้อนขึ้นดังดาใจของแม่

ครั้นนานแล้วแค้นด้วยสันต์พดนมของหมาง

ความรักฉันดวงนภิตทพหองเดือนดาว

เธออำพราง สร้างแผลง่า จนหน้าใจ

ดวงหญิงชม ดมรักทั้งแดน กลิ้งกลอก

เธอ ล้อหลอก บอกรักฉันจนทวนใจ

นี้กว่าชื่อ ถือว่าจริงทุกสิ่งไป

มอบดวงใจได้ดวงจิตมิตรไมตรี

ครั้นนานไปใจรู้แน่ แต่เธอปิด

ทรยศขบถรักผลักไสหนี

พิษรักยังฝังความแค้นแน่นทิว

คงถึงที่ ที่ฉันต้องสนองเธอ

ชอบที่เรียน เรียนรกรนด้วยชีวิต

ขอตั้งจิตคิดหน้าหลังไม่พดงเผดอ

ไม่ขอพบหลบหลีกกรัก แม่หากเจอ

จะไม่เปลอให้รักล่วงเข้าดวงใจ

จะอยู่ไปด้วยดวงใจที่ไว้รัก

ขอสมัครบักจิตน้อม ยอมหม่นไหม้

ดีกว่ารักหักอกชำระกำใน

แม่เปลี่ยวใจ ใคร ยมสูตสูตกรา.

บียฉัตร วงศ์พานิช

ม.ศ. ๕ ศ.ข.

จงยอมรับทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับเราอย่างเต็มใจ จึงจะอยู่ในโลกนี้อย่างมี
ความสุข.

ลากเข้าความลงในภาษาไทย

- ชาก๊วย—กางเกง (จีน) “โชก๊วย” แปลว่า กางเกงครึ่งท่อน
- ข้าวบุรี (ฮินดูสถาน) กระบู้ คือ ข้าวปรุงอย่างชาว “เมืองกาบุด” เดิยงเรียก “ข้าวหมกโก”
- ข้าวบัด (มลายู) “กระบัด”
- ดอกไม้คาด (เปอร์เซีย) “มาคับ”
- เจ้าด้ว (จีน) “จ้อซัว” ว่ากันว่ามาจาก “เจ้าซรว” ในภาษาไทย จีนเอาไป ลากเข้าความเป็น “จ้อซัว” แปลว่านั่งภูเข เราแปลจ้อเป็นเจ้า ให้แปลได้
- หญ้าฝรั่น (อาหรับ) “Jarffran” หรือ “Saffran”
- คำลากเข้าความที่เป็นภาษาปาก เช่น กั้น เดิมมาจาก “Condenser” “ข้าวแผ่” มาจาก ภาษาอาหรับว่า “Cafe”
- คำลากเข้าความที่ปรากฏในหนังสือเก่า เช่น “ฟาสุภเรศ” มาจาก “phosphorus” “กัมมาจตุ” มาจาก “Commercial” “โกถัน” มาจาก “croton”
- คำลากเข้าความของผู้รู้ เช่น “ฮวด—หุด”, “แค—เคชะ”, “ซิว—เซียง—คิว”, “คั้น— คั้นท์”, “พง—พงศ์” “พด—พดมน”, “ปากโต—บักชไต”

สูตรการใช้วรรณยุกต์

เพื่อป้องกันการใช้วรรณยุกต์ผิดที่ จึงเสนอสู่ตรให้จกัณงาย ๆ ดังนี้

๑. อักษรสูงและอักษรต่ำ นั้น ใช้วรรณยุกต์วางข้างบนได้เพียงไม้เอก และไม้โท เท่านั้น
๒. อักษรกลาง ใช้วรรณยุกต์วางข้างบนได้ทุกตัวทั้งเอก โท ครี จัตวา
๓. สำหรับอักษรต่ำนั้น หากมีอักษรกลางนำหน้า จึงจะใช้วรรณยุกต์ไม้ตรี และไม้ จัตวาได้ เวลเอาออกเสียงนั้นก็ออกเสียงตามอักษรตัวนำ เช่น ปรีด ปรีาด กรุ่ง กริ่ง คยู่ค เป็นคั้น แต่จะใช้ เชีด โน้ด แพ็บ เช่นนี้ไม่ได้.

● ประวัติบิงปอง ●

โดย ยืนยง จิรเศรษฐนิบุรณ์

ม.ศ. ๕ ศ.ข.

บิงปองเป็นกีฬาในร่มประเภทหนึ่งที่มีผู้นิยมเล่นกันทั่วไป กล่าวกันว่า ผู้ที่ริเริ่มเล่นเป็น
คู่แรกนั้นเป็น นักศึกษาในมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด แห่งประเทศอังกฤษเมื่อประมาณดึก
๘๐ กว่าปีมานี้เอง โดยนักศึกษาทั้งสองได้ใช้ห้องสถานที่ภายในมหาวิทยาลัย คือเขาใช้ผ้าที่
บุหรีฝรั่งต่างไม้ดี แล้วใช้ก๊อกจุกขวดเหล้าแชมเปญซึ่งเบามากต่างลูกบิงปอง และใช้หนังสือของเขา
กั้นกลางโต๊ะ ซึ่งสมมติว่าเป็นเน็ต และได้วางระเบียบการเล่นพร้อมไปในตัวด้วย นี่แหละเป็น
สาเหตุทำให้เกิดการเล่นบิงปองตราบมาจนทุกวันนี้

ต่อมาภายหลังได้มีการคิดเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีเล่นใหม่ และตั้งชื่อเสียด้วยว่า เทนนิสโต๊ะ
ในชั้นต้นก็ใช้เล่นกันด้วยลูกบอลดีเล็ก ๆ ซึ่งทำด้วยยาง ลูกยางหรือลูกเทนนิสที่กล่าวมานี้คง
จะหนัก การเล่นคงจะไม่สนุกเท่าที่จึงมีผู้คิดค้นเปลี่ยนแปลงลูกที่เล่นเสียใหม่ โดยใช้ทำด้วย
เซตตุตออยด์อันวอดเป็นแผ่นบาง ๆ ซึ่งมีทรงโค้งกลม ๒ ฝ่ามาประกบกัน อย่างที่เราเห็นกันอยู่
ในปัจจุบันนี้ และเปลี่ยนชื่อเรียกเสียใหม่ว่า “คอสตีมา”

การเล่นเทนนิสโต๊ะ คอสตีมา ซึ่งเปลี่ยนชื่อกันตามลำดับจนกระทั่งถึง ค.ศ. ๑๘๘๘ ได้
มีผู้เรียกชื่อเกมชนิดนี้เสียใหม่อีกว่า “บิงปอง” และเดยคิดปากมาจนทุกวันนี้.

๕ ศักราช ๕

“ศักราช” หรือ “ศก” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้คำนิยามไว้ว่า “ศก แดง ยุค, หมวดบซึ่งตั้งขึ้นเป็นทหมายเหตุการณ์สำคัญ เช่น ‘พุทธศก’ ตั้งขึ้นด้วยวันที่พระพุทธรูปเจ้าหนับหนึ่ง นับเป็นพุทธศักราชหนึ่ง ๆ ศักราช น. ศก หมวดบซึ่งตั้งขึ้นเป็นทหมายเหตุการณ์สำคัญ เช่น พุทธศักราช ตั้งขึ้นด้วยวันที่พระพุทธรูปเจ้าหนับ”

ศักราชที่ใช้ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยมาจนถึงปัจจุบัน มี ๔ ชนิดด้วยกัน คือ

๑. มหาศักราช
๒. จุลศักราช
๓. รัตนโกสินทรศก
๔. พุทธศักราช

มหาศักราช ได้กำเนิดจาก หัวศาลิวาหนศักราช แห่งอินเดีย แต่ในระหว่างนั้นก็มีศักราชใช้แล้ว คือ มาลวสังวัตสร (ปี) หรือ วิกรมสังวัตสร อันเป็นสังวัตสร ที่เนื่องมาแต่ หัววิกรมอาทิตย์ แต่พระเจ้าศาลิวาหนศักราช ไม่พอพระทัยที่จะใช้สังวัตสรนี้ อย่างเด็ดขาด เพราะพระองค์ทรงเป็นราชอรกับหัววิกรมอาทิตย์ ด้วยต่างฝ่ายต่างถือความเป็นใหญ่ด้วยกัน จึงมีอยู่คราวหนึ่ง หัววิกรมอาทิตย์ได้ถูกพระเจ้าศาลิวาหนศักราชประหารชีวิต แล้วพระองค์ทรงตั้งศักราชของพระองค์ขึ้นใหม่

ชาวอินเดียเป็นผู้นำมหาศักราชเข้ามาสู่ดินแดนสุวรรณภูมิ แล้วขอมก็นำเข้าสู่ประเทศไทยอีกทอดหนึ่ง ซึ่งขณะนั้น กรุงสุโขทัยยังไม่ได้สถาปนาขึ้นอย่างอิสระเสรี มหาศักราชนี้ไทยได้ใช้มาจนถึงรัชกาล ของ พระมหาธรรมราชาธิราช (พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระนเรศวร ฯ)

จุลศักราช มีกำเนิดมาจากพระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า พระเจ้าแสนะคะราชา ได้ตั้งศักราชใหม่ เมื่อเดือน ๕ เมษายน พ.ศ. ๑๓๗๓ (มหาศักราช ๕๖๑) จุลศักราชเข้ามามีบทบาทในไทย ในรัชกาลของ พระมหาธรรมราชาธิราช สมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. ๒๑๓๒—๒๑๓๗)

จุดศักราชได้แพร่หลายมากมาจนถึงแผ่นดิน สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระองค์
ได้ยกเด็กจุดศักราช ใช้พุทธศักราชแทน แต่ไม่เป็นที่นิยม จึงรื้อฟื้นจุดศักราชมาใช้อีก จนถึง
รัชการที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ฯ

รัตนโกสินทรศักราช เกิดขึ้นในสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า ฯ
ได้มีพระบรมราชโองการให้ใช้ ร.ศ. โดยโปรด ฯ ให้ประกาศ ในวันพฤหัสบดี แรม ๑๒ ค่ำ
เดือน ๔ ปีชวด ตรีภุชคัง จ.ศ. ๑๒๕๐ ตรงกับวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๓๓ รัตนโกสินทร-
ศักราช เป็นศักราชของอายุกรุงเทพ ฯ นับตั้งแต่ปีชาติ จัตุศก พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็นรัตนโกสินทร
ศักราช ๓ เป็นต้นมา แต่นิยมกันเพียงแค่วัชกาลของพระองค์เท่านั้น

พุทธศักราช ครั้นในสมัยของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า ฯ ทรงมีพระ
ราชดำริว่า ศักราชเก่า ๆ ทั้งหลายนั้นยุ่งยากมาก ไม่สะดวกแก่การนับปีในประวัติศาสตร์
เมืองไทยเป็นเมืองพระพุทธศาสนา สมควรใช้พุทธศักราช ให้เป็นการถาวรสืบเนื่องกันไป
อนาคต จึงมีพระบรมราชโองการประกาศให้ใช้พุทธศักราชเป็นทางราชการ เมื่อวันที่ ๒๓
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๕ เป็นต้นมา

ศักราชต่าง ๆ ที่ใช้ในเมืองไทย มีความเก่าแก่ต่างกันดังนี้ คือ

พุทธศักราช	มากกว่า	มหาศักราช	๖๓๒ ปี
พุทธศักราช	มากกว่า	จุดศักราช	๓๓๘๓ ปี
พุทธศักราช	มากกว่า	รัตนโกสินทรศก	๒๓๒๕ ปี

วิธีคิดง่าย ๆ เพื่อจะรู้ศักราชต่าง ๆ ทำดังนี้

จ.ศ. + ๓๓๘๓	ได้ พ.ศ.
ว.ศ. + ๒๓๒๕	ได้ พ.ศ.
ม.ศ. + ๖๒๓	ได้ พ.ศ.

ยินยง จิรเศรษฐบุรณ์

เรียบเรียงจากหนังสือ "สิ่งแรกในเมืองไทย"

ของ สงวน อินคง

❖ วันชาติของประเทศที่สำคัญ ❖

โดย มณี แซ่โจ้ว

ม.ศ. ๒ ง.

การที่จะถือเอาวันใดเป็นวันชาตินั้น ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของเจ้าของประเทศนั้น ๆ บางประเทศถือเอาวัน *ประกาศเอกราช* เป็นวันชาติ บางประเทศถือเอา *วันพระราชสมภพของกษัตริย์* ที่เป็นประมุขของประเทศนั้นเป็นวันชาติ บางประเทศถือเอาวัน *ประกาศเป็นสาธารณรัฐ* เป็นวันชาติ บางประเทศถือเอาวันที่ *ตั้งรกรากในพื้นแผ่นดินเป็นครั้งแรก* เป็นวันชาติ แต่ละประเทศต่างก็ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาทุก ๆ ปี จะขอยกตัวอย่างวันชาติของประเทศที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

สหภาพพม่า (Burma)	๕ มกราคม
อินเดีย (India)	๒๖ มกราคม
นิวซีแลนด์ (New Zealand)	๖ กุมภาพันธ์
ญี่ปุ่น (Japan)	๒๙ เมษายน
กรีซ (Greece)	๒๕ มีนาคม
อิสราเอล (Isaae)	๒๗ เมษายน
นอร์เวย์ (Norway)	๑๗ พฤษภาคม
แคนาดา (Canada)	๑ กรกฎาคม
สหรัฐอเมริกา (U.S.A.)	๔ กรกฎาคม
ฝรั่งเศส (France)	๑๔ กรกฎาคม
สเปน (Spain)	๑๗ กรกฎาคม
สวิทเซอร์แลนด์ (Switzerland)	๑ สิงหาคม
เกาหลี (Korea)	๑๕ สิงหาคม

เวียดนามใต้ (South Vietnam)	๒๖	ตุลาคม
รัสเซีย (Russia)	๗	พฤศจิกายน
สวีเดน (Sweden)	๑๓	พฤศจิกายน
ฟินแลนด์ (Finland)	๖	ธันวาคม
กัมพูชา (Cambodia)	๑๐	ตุลาคม
ชิลี (Chile)	๑๘	กันยายน
อาร์เจนตินา (Argentina)	๒๕	พฤษภาคม
สหพันธรัฐมาลายา (Malaya)	๓๓	สิงหาคม
ยูโกสลาเวีย (Yugoslavia)	๒๘	พฤศจิกายน
ออสเตรเลีย (Australia)	๒๖	มกราคม
ลังกา (Ceylon)	๔	กุมภาพันธ์
เดนมาร์ก (Denmark)	๑๓	มีนาคม
ปากีสถาน (Pakistan)	๒๓	มีนาคม
เนเธอร์แลนด์ (Netherland)	๓๐	เมษายน
ลาว (Laos)	๑๓	พฤษภาคม
คิวบา (Cuba)	๒๐	พฤษภาคม
อัฟกานิสถาน (Afghanistan)	๒๗	พฤษภาคม
อิตาลี (Italy)	๒	มิถุนายน
ฟิลิปปินส์ (Philippines)	๔	กรกฎาคม
อิรัก (Iraq)	๑๔	กรกฎาคม
เบลเยียม (Belgium)	๒๓	กรกฎาคม
อินโดนีเซีย (Indonesia)	๑๗	สิงหาคม
บราซิล (Brazil)	๗	กันยายน
จีนคนชาติ (China)	๑๐	ตุลาคม

อิหร่าน (Iran)	๒๖	ตุลาคม
ตุรกี (Turkey)	๒๘	ตุลาคม
เลบานอน (Labanon)	๒๒	พฤศจิกายน
ไทย (Thailand)	๕	ธันวาคม
ออสเตรีย (Austria)	๑๒	พฤศจิกายน
เอล ซัลวาดอร์ (El Calvador)	๑๕	กันยายน
เชโกสโลวาเกีย (Czechoslovakia)	๒๘	ตุลาคม
ฮอนดูรัส (Honduras)	๕	พฤศจิกายน
เม็กซิโก (Mexico)	๑๖	กันยายน
ปานามา (Panama)	๓	พฤศจิกายน
เปรู (Peru)	๒๘	กรกฎาคม
อุรุกวัย (Uruguay)	๒๕	สิงหาคม
กัวเตมาตา (Guatemala)	๑๕	กันยายน
ฮังการี (Hangary)	๔	เมษายน
นิคารากัว (Nicaragua)	๒๓	เมษายน
อังกฤษ (United Kingdom)	๒๔	พฤษภาคม
เวเนซุเอลา (Venezuela)	๑๘	เมษายน
สหประชาชาติ	๒๓	กรกฎาคม

❀ ตัวอย่างคำนำเรียงความที่ดี ❀

อุตสาหกรรมน้ำตาลไทย

ปัญหาที่ยิ่งใหญ่และยุ่งยากก็เห็นจะได้แก่ปัญหาเรื่อง “กิน” ไม่ว่าจะเดินทางไป ณ ที่ใดทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ตลอดจนทั่วทั้งภาคพื้นดินก็พบว่า คนเรากินข้าวพืคอย่างต่าง ๆ กันไป แต่ถิ่นถิ่นที่ ต่างก็มีรสนิยมในการกินแปรก ๆ ไม่เหมือนกัน เช่น อาหารในมือเช้าของอินเดียมักจะเป็นขนมทอด ๆ เช่นอาหารที่เรียกว่า “ปური” ใวกินกับน้ำผึ้ง (ปურიทำด้วยแป้งสาลีนวดกับน้ำมัน แต่เป็นแผ่นกลมบางทอดรสชาดคล้ายปาท่องโก๋) ส่วนอาหารมือเช้าของฝรั่งก็อาจจะเป็น นม หรือ น้ำชา กาแฟ แต่ไม่ว่าจะเป็นอาหารของชนชาติใดก็ตาม ถ้าชนชื่อนั้นเป็นอาหารที่คนเราใช้กินแล้ว ในอาหารนั้นจะต้องมีส่วนประกอบของ คาร์โบไฮเดรทหรือส่วนของ “น้ำตาล” ในอาหารอยู่เสมอ แม้บางอย่างจะไม่มาก แต่ก็ต้องมีอยู่บ้าง โดยเฉพาะชาวไทยเรานิยมใส่น้ำตาลในกับข้าวแทบทุกอย่างไปทีเดียว ยิ่งสำหรับของหวานแล้ว ก็มักจะกินหวานจัดเป็นพิเศษกว่าชนชาติอื่นเสียด้วย พูดถึงคาร์โบไฮเดรท ซึ่งได้แก่แป้งและน้ำตาลแล้ว จะเห็นได้ว่าคาร์โบไฮเดรทหรือน้ำตาลนี้ มีประโยชน์ต่อร่างกายของเรามากทีเดียว ทั้งในด้านรสชาติและคุณค่าทางอาหาร

น้ำตาลเป็นอาหารจำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง โดยธรรมชาติมนุษย์หรือสัตว์ก็ตาม เมื่อบริโภคอาหารที่เป็นแป้งก็จะถูกเปลี่ยนไปเป็นน้ำตาล ฉะนั้น จึงเกิดเป็นความต้องการ (แม้จะไม่ใช่อุตัญชาติญาณก็ตาม) ที่จะบริโภคน้ำตาลโดยตรง รสชาติและคุณค่าในทางอาหารของน้ำตาลทำให้มนุษย์ทั้งเด็ยมีได้ แต่จะบริโภคมากหรือน้อยนั้น ก็ขึ้นอยู่กับความต้องการทางธรรมชาติ และกำลังการซื้อของแต่ละบุคคล เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ในโบราณกาลนั้น น้ำตาลเป็นอาหารที่มีราคาแพงที่สุด เป็นของขงขวัญสำหรับภษคิรยหรือผู้มั่งคั่งในภคทวิพยเท่านั้น ประโยชน์ดังกล่าวแล้วนี้จะเห็นได้ว่า “น้ำตาล” จำเป็นสำหรับชีวิตเราอย่างยิ่งทีเดียว แม้ใน

พิธีทางประเพณีไทยของเรา เช่น ในพิธีหมั้น ฝ่ายชายมักจะให้นำคาน้ำแกว่น้ำมาให้หญิงเป็นตุ๊ก ๆ หมายถึงเป็นกระดอบ ๆ เพื่อได้ใช้ทำของในวันงานบ้าง แจกเพื่อนบ้านบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม น้ำคาน้ำก็เป็นอาหารจำเป็นแก่ร่างกาย

เพ็ญสุข แซ่ฟง

ม.ศ. ๕ ค.ข.

หมายเหตุ ผู้เขียนประสงค์จะแต่งเรื่องความเรื่อง "อุตสาหกรรมน้ำตาลไทย" ที่ยกมานี้เป็นเพียง "คาน้ำ" เท่านั้น.

หมาตัวใดร้ายขบ
อย่าขบตอบต่อหมา
ทรชนชาติขั้วงทา-
อย่าโกรธอย่าหน้าบง

บาทา
อย่าขัง
รุณโทษ
ตอบด้อยดีความ

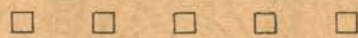
ขจร

โดย มณฑนา ธนาคม

ม.ศ. ๕ ศ.ข.

ทุกข์ของพ่อ — แม่ฉัน ไม่มีสิ่งใดจะหนักเกินกว่าเรื่องลูกคนเป็นคนที่อดด้าน ไม่ยอมเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อ — แม่ผู้หวังดี

ลูกที่อดด้านไร้การเชื่อฟังพ่อ — แม่คน จักต้องตั้งลงสู่ความทุกข์ความระทมอันแสนเจ็บอย่างแน่นอน

ขจร ลูกสาวผู้ใหญ่บ้านม่อน เป็นสาวแดง ซ้ายยังด้วยอีกด้วย ผู้ชายที่ไม่เคยสนใจในตัวขจรมาแต่ก่อนเลย ก็เริ่มเปลี่ยนเป็นสนใจผิดคิดว่าเก่า และพอแตกเนื้อสาวเท่านั้น ร่างกายของขจรก็เปลี่ยนรูปเดิมไปคล้ายรูปตัวขจรมาใหม่โดยไม่มีรูปเก่า ซึ่งเป็นเด็กมอมแมมเหมือนด่าบและดงปรกเห็น้อยู่เลย ว่ากันว่าทั้ง *คลองโสภา* ไม่มีหญิงใดจะงามเท่ากับขจรเลย รูปร่างของขจรสมทรงได้ดีดัดจน แม้ขจรจะไม่ขำนักแต่ผิวขจรก็ไม่ดำจางเกินไป และยังเป็นหน้าผกแดงปลั่งระอาดคาเข้าใบหน้าของขจรก็ดุจดั่งงาช้าง กวักโค้งดำสนิท ตาโต จมูกโด่ง ริมฝีปากซึ่งแดงเรื่อโดยไม่ต้องแค้นแค้นให้เกิดดี ที่เด่นในใบหน้าอีกแห่งคือ *ไฟดำ* เมื่อดูใหญ่เห็นริมปากบนด้านขวา เพราะขจรยิ้มครั้งไรก็คล้ายจะย้วยจนผู้เพ่งมองและทำให้ใบหน้าของขจรคมคายเป็นเด่นยิ่งขึ้น

ผู้ใหญ่ม่อน พ่อของขจร รู้ดีว่าในบ้านคนมีอะไร ๆ ที่แปลกเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง นับตั้งแต่ขจรเป็นสาวขึ้นมา ซึ่งผิดกว่าแต่ก่อน ๆ มาก ผู้ใหญ่ม่อนเป็นคนชอบความสงบ แต่เดี๋ยวนี้ก็จะพลุกพล่านเพราะมักจะมีพวกหนุ่ม ๆ พายเรือผ่านหน้าบ้านไป ๆ มา ๆ วันละหลายครั้ง และบางทีก็มีตุ๊กค้าหน้าใหม่ ๆ มาจอดเรือร้องถามซื้อหมาก มะพร้าว และผลไม้ต่าง ๆ ในสวน ซึ่งตุ๊กค้าเหล่านี้แต่ละคน ๆ ถ้วนหน้าแน่นและมีลักษณะคล้ายตุ๊กค้าจำเป็นทั้งนั้น บางคนปากพูด

เรื่องซอเรื่องชายกับผู้หญิงอ่อนแก่ ๆ แต่ตาซ่อนเข้าไปถึงในบ้านเพื่อเพ่งมองขจรลูกสาวของ
 ผู้ใหญ่ผู้น้อยอย่างจงใจ ยิ่งนานวันผู้ใหญ่อ่อนแก่เข้าใจได้ค้ำว่า ความเปลี่ยนแปลงและความวุ่นวาย
 ค้าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ เป็นเพราะถูกสาวของคนเป็นต้นเหตุ ทำให้พวกผู้ชายเกิดความสนใจ คด้าย
 คอกไม้ซึ่งเริ่มบาน ย่อมเป็นที่ปรารถนาของพวกหนุ่มกรทงหลายซึ่งรวมมาคั่งเคดาเพื่อเอารัด
 หอมหวานไปสู่วังนั้น

ขจรไม่มีแม่ เพราะแม่ของขจรตายตั้งแต่ขจรยังเด็กจึงต้องเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่อ่อน
 ผู้เดียวคอยสั่งสอนและอบรมลูกคน ซึ่งในระยะนี้ผู้ใหญ่อ่อนพยายามสอนและเตือนลูกหนึ่ง ๆ
 เกี่ยวกับเรื่องการคิดคอกกับผู้ชาย เพื่อให้ขจรรักนวลสงวนตัวไม่ให้มีนิสัยเป็นคนใจง่าย และไม่
 ทำอะไรให้พ่อต้องพดลยอับอายชายหน้าไปด้วย โดยพ่อสอนขจรว่า

“เป็นผู้หญิงนั้น จะดีหรือจะชั่วก็ด้วยการมีสามีครั้งแรก ถ้าลูกได้สามีเป็นคนดี
 เขาย่อมเลี้ยงดูลูกได้ยศเยอไม่ทิ้งขว้าง ถ้าลูกเป็นคนใจง่ายรักคนแต่รูปร่าง เชื้อค้ำลง
 ซึ่งแสนหวานต่อไปจะต้องเขินน้ำตาด้วยหัวเข่า เพราะจะถูกคนคดลวงล่อหลอกเอาไป
 เพื่อเขยชมชู้คราว เมื่อสิ้นสาวหมดสวยไร้ราคาแล้ว เขาย่อมเบื่อหน่ายทอดทิ้ง ลูก
 จะต้องตรอมตรมตลอดชาติ ซึ่งจะทำให้พ่อพลอยทุกข์ตามไปอีกด้วย ฉะนั้นจะรักใคร
 จะชอบใครต้องใคร่คราวญให้ดี อย่าทำลายประเพณี โดยถ้าใครรักลูกต้องให้เขามาสู่ขอ
 ตามธรรมเนียม”

คำสอนของพ่อซึ่งเด่นจะหวังและรักขจรอย่างแท้จริงนั้น ขจรจะสนใจจำเพียงไรแค่ไหน
 ไม่ทราบได้ เพราะอยู่ ๆ คันทิ้งขจรหอบของหนีตามผู้ชายไปเสียแล้ว โดยไม่ได้คำนึงว่าพ่อคน
 จะต้องชอกช้ำและรู้สึกเคียดแค้นอย่างไร

ผู้ใหญ่อ่อน ไม่แสดงกิริยาพิศปกตืออย่างไรให้ปรากฏเลย เพราะปดงคคคตั้งแต่ขจร
 เป็นสาวแล้วขจรจะอยู่กับคนอีกไม่นาน เป็นลูกผู้หญิงค่อไปก็ค่อจากอกพ่อไปอยู่กับผัวเขา
 แม้ต่อมาจะมีผู้หวังคั่งตั้งข่าวว่าขจรตามผู้ชายไปอยู่ที่นั่นที่นั่น แต่ผู้ใหญ่อ่อนก็ไม่สนใจ ทั้งไม่ยอม
 รับขมาจากลูกเขยโดยพูดว่า

“เมื่อเขาจะไปกับ เขาก็ไม่ได้บอกฉัน เขารักชอบกันไปด้วยกันตามใจของเขา ก็ขอให้ไปกับให้ตลอด ฉันไม่เกี่ยวข้องด้วย แค่ว่าจะย้อนกลับมาเข้าบ้านฉันอีกไม่ได้ ถ้ากลับมาก็คงเจอด้วยกัน”

ปกติผู้ใหญ่ม່อนเป็นคนไม่ค่อยพูด ถ้าแต่พูดคำไหนคงเป็นคำนั้น ขจรจึงไม่กล้ากลับบ้าน แม่สามีของขจรก็เกรงพ่อตาไม่กล้าผ่น้ำใจผู้ใหญ่ม່อนเช่นกัน

ต้องบ่ต่อมา มีผู้นำข่าวเรื่องของขจรมาเล่าให้ผู้ใหญ่ม່อนฟังอีกว่า ขจรเด็กกับสามีเดี่ยว แล้ว เพราะสามีขจรมีเมียใหม่ ซึ่งสาวกว่าและสวยกว่าขจร เมื่อขจรอยู่กับสามี ได้มีบุตรด้วยกัน ๓ คน เป็นหญิง และหลังจากแยกกับสามี ขจรได้ทิ้งลูกไว้กับสามีไม่ได้เขาถูกไปด้วย แล้วขณะขจรไปทำงานเป็นคนใช้ที่บ้านอัยการจังหวัดที่ในเมือง

ผู้ใหญ่ม່อนรีบไปรับตัวหลานสาวจากสามีเดิมของขจรทันที โดยยื่นคำขาดแก่เขาว่า เด็กนี้เป็นหลานของตน เข้าใจว่าคนจะเลี้ยงและให้ความสุขแก่เด็กได้ดีกว่าที่พ่อแม่จะเลี้ยง เพราะไม่ต้องเกรงว่าจะถูกแม่เลี้ยงรังแก พ่อเด็กจึงจำต้องยอมให้ลูกคนแก่ผู้ใหญ่ม່อนไปแต่โดยดี

หลังจากนั้นประมาณปีเศษ ผู้ใหญ่ม່อนก็รู้เรื่องของขจรเพิ่มเติมคือไปอีกว่า ขจรได้สามีเป็นคนที่ต้อง ซึ่งสามีของขจรคนนี้เป็นนายตีบตำรวจตรี รับราชการอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรในจังหวัดนั้นเอง ผู้ใหญ่ม່อนเพียงแค่วินิจฉัยเท่านั้น แต่ไม่ได้สนใจอะไรในเรื่องของขจรมากกว่านั้นเลย

ไม่ทราบว่าจะจะเป็นเพราะอะไรของขจร หรือจะเป็นกรรมของผู้ใหญ่ม່อนแน่ ขจรได้สาวใหม่อยู่กับเขาไม่ทันถึง ๓ ปี ก็มีเหตุต้องเลิกกันกับสาวอีก โดยทิ้งลูกชายไว้กับเขาหนึ่งคน ผู้ใหญ่ม່อนอีกนั้นแหละต้องไปตามขอรับหลานชายมาเลี้ยงที่บ้านต่อไป แต่สำหรับรายนั้นก็ได้เด็กมาจากพ่อเขา ผู้ใหญ่ม່อนต้องเดินเวลาไป— มาหลายเที่ยว เพราะพ่อเด็กไม่ยอมให้ลูกของเขาง่าย ๆ ผู้ใหญ่ม່อนต้องอ้อนวอนและยกเหตุผลมาขู่แรงเดินเวลาไปมาก เขาก็ใจอ่อนและยอมยกลูกให้ ผู้ใหญ่ม່อนไปตามประสงค์

หลานคนโตของผู้ใหญ่ม່อนอายุได้ ๗ ขวบแล้ว กำลังเรียนหนังสือที่โรงเรียนประชาบาลวัดข้างบ้าน ส่วนหลานคนเล็กอายุได้ประมาณ ๔ ขวบเศษซึ่งกำลังน่ารักทีเดียว และต่างเรียก

ผู้ใหญ่มือนว่า “พ่อ” จนคิดปาก ในระยะหลัง ๆ มานี้ผู้ใหญ่มือนมิได้สนใจไม่ได้ข่าวจาก
ขจรเลย โดยคิดคักใจว่า “ขจรมันตายไปแล้ว” แลอยู่ ๆ วันหนึ่งขณะที่หลานคนเล็กหัดบ็อยู่
บนเรือนและหลานคนโตไปโรงเรียน เรือจ้างลำหนึ่งเข้ามาจอดที่ท่าหน้าบ้านผู้ใหญ่มือน และ
คนแจวเรือร้องตะโกนเรียกผู้ใหญ่มือนให้ลงมาช่วยรับคนเจ็บที่บ้าน ผู้ใหญ่มือนแปลกใจคิดว่า
ญาติคนไหนป่วยไข้ เขาจึงต้องเขามาตั้งให้ถึงบ้าน จึงเดินลงไปท่าหน้ามองลงไปเรือพอเห็น
คนเจ็บถนัดตาเท่านั้น ผู้ใหญ่มือนรีบโหมกมือแล้วพูดกับคนแจวเรือว่า

“อ้ายกึ่ง มึงพามันมาจากไหนก็เอามันไปส่งที่นั่น จะเอามาขึ้นบ้านกูไม่ได้เป็นอันขาด”

เจ้ากึ่งคนแจวเรือจ้างมองผู้ใหญ่มือนอย่างสงสัย แล้วถามว่า

“อ้าว ผู้ใหญ่กึ่งมันอีจจรดกสาวของผู้ใหญ่เองยังงี้ละ”

“ใครบอกมึงอ้ายกึ่ง ว่ามันเป็นอีจจร อีจจรดกของกูมันมันตายไปตั้ง ๗-๘ ปีแล้ว มึง
เอาใครที่ไหนได้เรือมา แล้วว่าเป็นลูกของกู เอามันไปให้พ้นอย่าขึ้นเขตบ้านกูเป็นอันขาด”
ผู้ใหญ่มือนตั้งอย่างเค็ดขาด

เจ้ากึ่งเกาหัวคด้ายไม่เข้าใจ ยากกับผู้ใหญ่มือนอีกครั้งหนึ่งว่า

“นี่แหละมันละ อีจจรดกของผู้ใหญ่แน่ ๆ โรคผู้ชายกินมันงอมแงมจนจะตายอยู่แล้ว
มันชมชานดงเรือเมดมาที่ตลาดอันนอนให้ข้าพามาตั้งบ้าน ข้าส่งสารก็ออกดำที่เอามันมาตั้งให้
เอาบุญ แล้วผู้ใหญ่เป็นยังงี้จึงไม่ยอมรับว่ามันเป็นลูก จะให้ข้าเอามันไปส่งที่ไหนอีกละ”

ผู้ใหญ่มือนหันหลังกดับเดินขึ้นบ้าน ค้นหาอะไรอยู่สักครู่แล้วเดินมาที่หน้าอก ทียบ
ชนบัตรใบละ ๒๐ บาทตั้งให้เจ้ากึ่งพร้อมกับตั้งว่า

“อ้ายกึ่ง เมื่อเองไม่รับจะเอามันไปส่งที่ไหน ก็เอาไปส่งที่โรงพยาบาล เอานี้ ค่าเหนื่อย
ของเอง แล้วเองจะเที่ยวพูดว่าอันนี้เป็นลูกของข้าไม่ได้ เพราะลูกข้ามันตายไปแล้วจริง ๆ
ตายไปตั้งหลายปีแล้ว คนแรกที่มันออกจากบ้านนั่นแหละ ข้าปลงใจว่ามันตายจากข้าแล้ว ลูก
ถ้าเชื่อฟังพ่อแม่ก็ยังเป็นลูกของข้าอยู่ แต่ลูกที่คอดานตะเมดกำลังตั้งนอนของข้า ไม่ใช่ลูกข้า อีจจร
มันตายไปแล้วก็ให้แล้วกันไป ตัวคนทีเองเอามาเมื่อเองเอามาได้ ก็ต้องเอามันไปได้ ไป
เดี่ยให้พ้นจากบ้านของข้า ถ้าเองไม่รับไปจะคงเจ็บตัวไปด้วย”

เจ้ากรุงรับเงินจากผู้ใหญ่มือนแดงก็เบนหัวเรือออกจนพ้นท่า แล้วรีบแจวจากที่นั่นหาย
ดับไปทันที

บนหลังคงโกศกระดูกของแม่พร้อม ซึ่งเป็นมารดาของขจร ผู้ใหญ่มือนแดงบังอรอุปถัมภ์ใน
กระถางเบองหน้าของโกศกระดูกเมียรัก แล้วยืนเพ่งมองควนรูปซึ่งพดุงชนดูเบองบนเป็นด้ายขาว
บาง ๆ พร้อมกับพิมพ์ผู้เคียดเคียดขอรอดความเห็นใจจากผู้ตาย โดยกด่าว่า

“ฉันจำเป็นเหลือเกินที่ต้องทำเช่นนี้ ลูกที่กล่าวฝ่าฝืนน้ำใจของพ่อแม่ ย่อมแน่นอนที่จะต้อง
เดินดิ่งลงสู่ความทุกข์ทรมาน ฉันพยายามทุกอย่างเพื่อจุดลูกฉันให้ขึ้นสู่ทางที่ชอบ ด้วยการสอนลูก
อย่างละเอียดทุกเรื่องด้วยหวังดี แต่ลูกไม่เชื่อพ่อแม่ ลูกชอบทำอะไรตามใจตนเอง จึงต้องมีสภาพ
เป็นเยี่ยงนี้

แม่พร้อมจงเห็นใจฉันด้วยเถิด ฉันทำไมจะไม่รักลูก หลาน ๆ ฉันยังไม่ยอมทิ้งเพราะถือว่า
เป็นเลือดเนื้อเชื้อไข ต้องตามเก็บเอามาเลี้ยงเพื่ออบรมให้เขาเป็นคนดีต่อไป แต่ส่วนแม่ของมันนั้น
มันชั่วจนเกินที่ฉันจะเลี้ยงและอบรมได้แล้ว จึงต้องปล่อยให้มันไปตามยถากรรมต่อไป ...”

จากเรื่อง ธารชีวิต ของ ทวี วรรณ

✿ เพชร ✿

เพชร เป็นทรัพย์สินในดินที่มีค่ามากที่สุด ความรักเพชรฝังอยู่ในจิตใจของมนุษย์มาแต่ไหนแต่ไรแล้วทำให้เกิดการหักหลัง จนถึงการฆ่ากัน ตลาดค้าเพชรมีกิจกรรมของเด็ก

เมื่อมีการกดขี่ทางศาสนาในสมัยกลาง พวกยิวถูกรับได้ให้เร็วขึ้นไป บ้างก็ไปตั้งหลักฐานอยู่ในเบดเยมและฮอลันดา หากินได้ด้วยงานอย่างเดียวกับคือเจียรในเพชรพลอย จนถึงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง อัมสเตอร์ดัม ก็กลายเป็นศูนย์กลางเพชรของโลก แต่ปัจจุบันก็ตายมาอยู่ที่เมือง แอนต์เวิร์ป ร้านเจียรในเพชรมีมากเกือบเท่าทั่วโลกเหมือนกัน

ในศตวรรษที่ ๑๘ เพชรแทบทุกเม็ดไปจากอินเดีย ต่อมาผู้พบเพชรที่ ทรินิแดด ออฟริกาใต้ ปัจจุบันพบได้เพชรถึง ๘๑ % ของเพชรทั่วโลก กรุงลอนดอน เป็นตลาดชั้นหนึ่ง เพชรทุกแห่งจะต้องเข้าตลาดนี้ก่อน เพื่อรักษาราคาให้คงอัตราอยู่เดิม ทุกเดือนพ่อค้าและลูกค้าจะไปพบกันในห้องซึ่งเงียบสงัด ผู้ซอกันงเลือกเพชรที่อยู่ในสต็อก ต่อคหนึ่งราคาราว ๓๐ ล้านบาท ไม่มีการต่อรองเลย เมื่อผ่านตลาดนี้แล้วเพชรก็เข้าไปในแอนต์เวิร์ปอันเป็นตลาดเจียรใน

เพชรนั้นกว่าจะได้สัก ๑ กระรัต จะต้องทุบหินถึง ๒ ตัน พอได้มาก็ล้างแล้วเอามาถูกันแรง ๆ ให้เป็นเม็ดกลม ๆ เหมือนลูกข่าง ฝนให้เป็นเหลี่ยมโดย "จาน" หมุนที่ทำด้วยเหล็กทาด้วยน้ำมันมะกอกและผงเพชร เจียรในให้รู้รูปอย่างที่เราเรียกว่า "บริเลียน" ก็มีเหลี่ยมด้านบน ๓๓ หน้า ด้านหน้า ๒๕ หน้า เหลี่ยมเหล่านี้จะสะท้อนแสงสีขาวเป็นสีรุ้งทั้งหมด แต่เพชรเม็ดใหญ่ ๆ ทุกเม็ดจะต้องให้ผู้อำนวยการพิจารณาเสียก่อนว่าควรตัดหรือควรเขาะ การตัดใช้เลื่อยวงเดือนทองเหลือง บางเหมือนกระดาษชุบด้วยผงเพชร หมุนนาทีละ ๖๐๐๐ รอบ เพชรเม็ดใหญ่ ๆ ใช้เวลาเลื่อยถึง ๑ สัปดาห์ก็มี ส่วนการเขาะนั้นเร็วกว่าแต่อันตรายกว่า เพชรที่มีรอยร้าวนิด ๆ ใช้นเขาะด้วยส่วเพชร คือเอาส่วบกลงตรงรอยร้าวแล้วเอาแผ่นเหล็กเล็ก ๆ เคาะ ถ้าเพชรแตกไม่ถูกทำหรือแตกเป็นเสี่ยงก็แปลว่าเพชรนั้นสูญค่า

เพชรที่ทำความวิบัติให้แก่ชาวผู้ตกคือเพชร “คัลลิแนน” เพชรเม็ดนี้โตเท่ากำปั้น ได้มาจาก “เมืองเปโตเรีย” โดยผู้ครองทรานส์วาเนียไปถวายพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่๗ การพิจารณาคัดทำกันอยู่หลายเดือน ครั้นแล้วนายช่างก็เอาตัวบักตงไปตรงรอยร้าว เขาค้นดอกที่หนึ่งเดี่ยวดังแตก ตัดหกเป็น ๒ ท่อน ครึ่งที่สองเพชรจึงแตกออกเป็น ๒ ก้อน ก้อนโตหนัก ๕๐๓.๒ กะรัต เป็นเพชรประดับยอดคธา ก้อนเล็กหนัก ๓๑๗.๔ กะรัต ประดับมงกุฎสำหรับราชพิธีใหญ่ ๆ บัดนี้อยู่ที่หอแห่งกรุงลอนดอน

เพชรที่ยังไม่เจียรไนนั้น มีลักษณะเหมือนแก้วด้าน ๆ ที่เราพบตามหาดทราย ดินฐาน และดีค้าง ๆ กัน เช่น เขียว ม่วง เหลือง ชมพู แต่ที่สีขาวน่าน้ำมันกำสนั้นมีราคามาก เมื่อเพชรไปถึงเมืองแอนตเวิร์ปและเจียรไนเรียบร้อยแล้วก็พร้อมที่จะไปสู่ตลาดทั่วโลก ขณะนั้นผู้ชายกับผู้ชายก็มานั่งตงคนตะเภาโต๊ะ เพชรทุกเม็ดถูกพิจารณาอย่างพิถีพิถัน เค็มไปด้วยจินตนิมิตและรอบคอบ ในที่สุดเมื่อตงฝ่ายตกลงกัน ก็ยื่นมือไปให้กันจับ จะเป็นชาติใดภาษาใดก็ช่าง ต้องถือธรรมเนียมเดียวกันหมดคือค้างร้องว่า “มาซัล อูบราดา” เป็นภาษายิวแปลว่า “ขอให้โชคดีเจริญรุ่งเรือง”

จากเมืองแอนตเวิร์ป เพชรก็ไปสู่ร้านค้าทั่วไป กำกับด้วยราคาและค่าภาษีที่รัฐบาลค้างกำหนดไว้อยู่ตะเอี้ยด แล้วผลสุดท้ายก็กลายเป็นกรรมสิทธิ์ของลูกค้าซึ่งมีอยู่ทั่วทุกมุมโลก

มานิดา

ม.ศ. ๕ ทั่วไป

❀ “รู้ไว้ใช่ว่า” ❀

เรื่องของข้าง

ข้างเป็นสัตว์ป่าที่คนสามารถนำมาฝึกหัดใช้งานได้ ข้างโนอาเซียเรา เฉพาะอย่างยิ่ง ข้างไทยฉลาดฝึกหัดง่าย จนคนทั่วโถกยอมรับ ข้างละครสัตว์ส่วนมากก็เป็นข้างไทย

ข้างไทยแบ่งออกเป็น

ข้างพัง	คือ	ข้างตัวเมีย
ข้างพลาย	คือ	ข้างตัวผู้
ข้างทอก	คือ	ข้างตัวใหญ่เป็นจำฝูง
ข้างโทน	คือ	ข้างที่ชอบหากินโดดเดี่ยว
ข้างพินายก	คือ	ข้างมีงาเดียวอยู่ด้านซ้าย ถือว่าเป็นลักษณะไม่ดี
ข้างทองแดง	คือ	ข้างมีสีกายเป็นสีทองแดง ตามตำราเรียกว่าข้างดำพหัตถ์
ข้างเผือก	คือ	ข้างที่มีผิวกายสีนวลผิดธรรมดา
ข้างเนียม	คือ	ข้างพลายที่มีงาสั้นกว่าปกติ ด้ร่ายมาก

กำแพงเบอร์ลิน

กำแพงเบอร์ลินเริ่มสร้างขึ้นเมื่อ วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๐๔ เป็นกำแพงคอนกรีต ยาว ๑๕ กิโลเมตร กั้นเขตแดนเยอรมันตะวันออก ภายใต้การปกครองของโซเวียต (คอมมิวนิสต์) กับเยอรมันตะวันตก ภายใต้การปกครองของโอเกเดร์ ณ ที่แห่งนี้ เป็นเขตแดนระหว่างคอมมิวนิสต์และโลกเสรีที่ใกล้ชิดกันที่สุด รอบๆ กำแพงมีทหารและตำรวจของฝ่ายคอมมิวนิสต์คอยควบคุมราวกับที่คุมขังนักโทษ เพื่อป้องกันชาวเยอรมันตะวันออกหลบหนีเข้าเขตตะวันตก จึงดูราวกับคุกมหันตโทษที่ไม่ปาน

สิ่งสี่ในไฟปอก

ไฟปอกดำรับหนึ่งมีดังสัตว์ ซึ่งผู้ออกแบบได้บรรจุกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ของโลกไว้ เพื่อ
เป็นอนุสรณ์ ดังนี้

- คิงโพดำ คือ กษัตริย์เดวิด ผู้มายักษ์ และได้เป็นกษัตริย์ของอิสราเอล
- คิงโพแดง คือ กษัตริย์ชาเลอว์มาญ ต้นตระกูลของอาณาจักรโรมัน มีชีวิต
อยู่ก่อนคริสตศักราชประมาณ ๘๐๐ ปี
- คิงข้าวหลามตัด คือ จูเลียตซ์ซาร์ เป็นกษัตริย์ผู้ถือขวานเป็นอาวุธ ไม่ใช่ดาบตั้ง
กษัตริย์อื่น ๆ
- คิงดอกจิก คือ อเล็กซานเดอร์มหาราช ในภาพกษัตริย์องค์นี้ ถือลูกโลก
จำลองไว้เป็นสัญลักษณ์ บ่งถึงการเป็นผู้ครองโลก.

โดย เพลินพิศ

ม.ศ. ๕ ท.

รวบรวมจากหนังสือมิตรภาพ

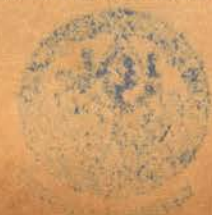

สวัสดิ์คะ ท่านผู้อ่าน

ข้าพเจ้าไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าจะได้รับเกียรติให้เป็นประธานของชุมนุมภาษาไทยและสังคม ออกจะหนักใจอยู่ไม่น้อยค่าที่ไม่เคยทำงานใหญ่ ๆ อย่างนี้มาก่อนเลย แต่เพราะกำลังใจจากอาจารย์และเพื่อน ๆ จึงทำให้ข้าพเจ้าอบอุนแถมมีกำลังใจที่จะทำงานให้ได้ผลดีที่สุด สัมกับความวางใจว่างใจของอาจารย์และเพื่อน ๆ

หลาย ๆ ครั้งที่ข้าพเจ้ามองดูรุ่นพี่ ๆ ทำงาน ด้วยความรู้ว่างานคงไม่ "หนักหนา" อะไรนัก คงทำกันได้ง่าย ๆ แต่พอมาตัวเองเข้าจึงได้รู้ชัดถนัดแจ้งว่ามัน "หนักหนา" จริง ๆ แต่จะอย่างไรก็ตามเพราะมีอาจารย์เป็นผู้ประคับประคองอยู่หลายท่าน เช่น อาจารย์บรรจง สิงหนณี, อาจารย์ประไพ สุวรรณเลิศ, อาจารย์ประสงค์ ราชณสุข, อาจารย์สุมาลี รัตนปรากฏ และอาจารย์นงนุช สารภรณ์ ท่านได้ให้ความช่วยเหลือและแนะนำตลอดเวลา งานจึงดำเนินถึงจุดหมายปลายทางด้วยดี ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ. ที่นี้ด้วย นอกจากนี้หัวใจของเพื่อน ๆ ก็ประเสริฐนัก ช่วยเหลือโดยไม่เห็นแก่เห็นคเห็น้อย ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นความชุ่มชื่นใจประการหนึ่ง ที่ได้ร่วมวิ่งเต้นไปกับเพื่อนฝูง ความเป็นการร่วมความทุกข์และความสุขอย่างดสนิทสนม และสภาพที่เป็นไปเช่นนั้นจะตรึงใจให้เราระลึกถึงความรัก ความสัมพันธ์ที่มต่อกันชั่วชีวิต จะเป็นภาพซึ่งฝังแน่นในดวงใจข้าพเจ้าอยู่ชั่ววันรันดร

การทำงานทุกครั้งย่อมจะต้องประสบข้อบกพร่องอยู่เป็นธรรมดา ไม่มากก็น้อย ฉะนั้นหนังสือเล่มนี้คงจะเห็นข้อบกพร่องไปไม่พ้น แม้จะได้พยายามแล้วก็ตาม ข้าพเจ้าไม่ประสงค์จะ

“ออกตัว” ไต ๆ ทงตั้ง เพราะการ “ออกตัว” ดูเหมือนจะเป็นการเตรียมตัวไม่พร้อมที่
จะทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด แต่ข้าพเจ้าก็เตรียมตัวเตรียมใจพร้อมที่จะทำงานแล้ว ดังนั้น
ถ้า ยัง มีขอบปรองอยู่ก็ขอให้ท่านคิดว่า “สี่เท้ายังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้
พลั้ง” แล้วคณะกรรมการก็เผชิญ มีอยู่สองเท้า แต่ไม่ได้เป็นปราชญ์เสียด้วย ย่อม
ต้อง “พลาด” เป็นธรรมดา ดังนั้นคณะกรรมการจึงกำหนด รอกการให้อภัยจากท่านเสมอ
แต่ในโอกาสนี้ ก็ขอฝากความรู้ดีอันจริงใจไว้ให้น้องรุ่นหลัง ๆ ที่จะรับทำงานต่อไป ขอให้
เตรียมตัวเตรียมใจ เป็นนักต่อสู้ที่ต่อสู้ในการปฏิบัติงานไว้แต่เพียงแต่เน้น ๆ ผลถ้าไรคือความรู้
ความชำนาญคงจะไม่หนีไปไหน

อนึ่ง ข้าพเจ้ามีความตั้งใจตั้งแต่แรกแล้วว่า ต้องการให้หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือ
สำหรับให้ผู้อื่น ค้นคว้าความรู้ในไปใช้ เพราะคณะกรรมการคิดเสมอว่า ท่านใดจะ
ประเดิรู้กว่า “วิทยาทาน” เป็นไม่้อักแล้ว

สำหรับหนังสือเล่มนี้ ถ้ามีดงที่ท่านเห็นว่า ยังบกพร่องอยู่ ข้าพเจ้าขออภัย
ไว้แต่ผู้เดียว แต่ถ้ามีดง “ดี” อยู่บ้างก็ ขอมอบให้ขุมมภาษาไทยและสังคมของ
สตรีมหาพฤฒาราม อันเป็นสถาบันที่ชาว ม.พ. ทุกคนล้วนภูมิใจยิ่งนัก.

ปิยฉัตร วงศ์พานิช
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม

